Møteinnkalling

Utvalg: Utvalg for næring, arbeid og kultur
Møtested: Ørland rådhus, Borgklinten
Møtedato: 04.12.2019
Tid: 13:00 -

Forfall meldes til postmottak@orland.kommune.no eller på telefon 72 51 40 00, for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Thomas Hovde	LEDER	SP
Hugo Solheim	NESTL	AP
Anne Torill Rødsjø	MEDL	AP
Øyvind Wiger-Haraldsvik	MEDL	AP
Siri Hellan Hoøen	MEDL	SP
Bjørn Henrik Valaas Solbue	MEDL	SP
Thor Bretting	MEDL	H

Vel møtt!

Thomas Hovde
leder

Saksnr	Innhold	Lukket
PS 19/1	Prisbok 2020 Ørland kommune	
PS 19/2	Budsjett 2020 - økonomiplan 2020 - 2023	

Orienteringer

Arkiv: 2019/47-3
Dato: 09.11.2019
Saksbehandler: Geir Aune

ØRLAND KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/7	Formannskap	26.11.2019
19/2	Utvalg for helse og familie	27.11.2019
	Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk	
19/1	Utvalg for næring, arbeid og kultur	04.12.2019
19/1	Utvalg for oppvekst og utdanning	02.12.2019
	Eldrerådet	
	Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	
	Ungdomsrådet	
	Kommunestyret	

PRISBOK 2020 ØRLAND KOMMUNE

Rådmannens innstilling
Vedlagt prisbok vedtas som framlagt.

Sakens bakgrunn og innhold

Foreldrebetaling i barnehagene:
Prisen for helplass er i tråd med makspris for barnehageplass i henhold til regjeringens budsjettforslag. Prisene for de andre plassene er justert i forhold til helplassen. I forhold til priser for Bjugn og Ørland i 2019 så var pris for helplass lik, pris for kost var noe høyere i Ørland. Dette er nå justert til lik pris.

Foreldrebetaling i skolefritidsordningene:
Prisene for foreldrebetaling i skolefritidsordningen er utregnet slik at SFO blir finansiert av foreldrebetalinga. Det er beregnet at den er helårsåpen og at alle foreldre betaler lik sum i 11 mnd. Prisen for helplass blir kr 1000,- dyrere pr. mnd enn hvis den hadde vært stengt i 3 uker og egen foreldrebetaling for feriene.

Kjøp av tjenester fra voksenopplæringa:
Disse prisene har ikke vært med i prisboka tidligere. Prisene er beregnet i samarbeid med de andre Fosenkommunene. De er beregnet slik at de dekker faktiske kostander som vi har i forhold til disse tjenestene.

Plan og forvaltning

Enhet for plan og forvaltning har ansvar for gebyr områdene: reguleringsplan, byggesak, oppmåling, eierseksjonering og forurensningsloven. I forbindelse med sammenslåing ble alle lokale forskrift gjennomgått og oppdatert. Resultatet er nye lokale forskrift på alle områder. Inndelingen av type saker som det må betales gebyr for er endret. For hver type sak er det anslått hvor mye tid kommunen bruker til saksbehandling. Ut ifra dette er gebyr beregnet. Etter at prisene ble satt, ut fra estimert timeforbruk, er det gjort en kontrollberegning. Det ble beregnet total forventet gebyrinntekt (med de nye prisene) ut ifra saksmengden Ørland og Bjugn kommune hadde samlet i 2018, for å sikre at totalen blir nærme 100% selvkost. Etter denne kontrollberegningen ble prisene justert litt, noen opp og noen ned.

Etter dette ble prisene sammenlignet med prisene i 5 andre kommuner, for å se om ikke Ørland kommune vil skille seg ut unaturlig mye. Kommunene er: Nannestad, Mandal, Time, Malvik og Melhus. Alle kommuner har egne forskrift og sakstype inndeling, og det gjør sammenligningen litt komplisert, spesielt på byggesak og plansak. Men helhetsbilde er at de foreslåtte prisene skiller seg ikke vesentlig ut fra disse andre kommunene, verken totalbilde eller enkeltpriser.

I og med at inndeling i sakstype er endret for alle gebyrområder er det ikke mulig å sammenligne priser fra 2019 og 2020 direkte. Prisene øker likevel på de fleste områder for å komme oss opp i 100% selvkost.

Et nytt gebyrregulativ med så store endringer i inndeling i sakstype gir en usikkerhet mtp. beregning av forventet inntekt. Det er derfor nødvendig at det følges godt med i hvor mye gebyrinntekt som kommer inn i løpet av året, for så å evt. justere prisene til 2021 eller ved store sprik i løpet av året.

Reguleringsplan.

I gammel gebyrregulativ var prisforskjellen mellom mindre ukompliserte planer og store, kompliserte planer relativt lite. De nye gebyrene retter opp i dette. Prisene for mindre planer er økt litt, mens for store kompliserte planer så er prisene økt mere.

Byggesak

Nye inndeling i sakstyper er helt ulik fra den som var gjeldende i 2019 i begge kommuner. Store endringer var nødvendig pga. lov- og forskriftsendringer og for å få til en mer realistisk gebyrregulativ.
På byggesak har Bjugn ligget på ca. 65-70% selvkost de siste par årene. For Ørland mangler konkrete tall men det er anslått at det ligger ca. på samme nivå i og med at prisene er ganske like. I tillegg har lovpålagt tilsyn og ulovlighetsoppfølging (som skal utgjør ca. 10% av arbeidsmengde) blitt nedprioritert betraktelig. Prisene har derfor gjennomsnittlig økt med ca. 30%. Noen av prisene har gått ned. Dette gjelder spesielt store lagerbygg og andre større (nærings)bygg, hvor arbeidsmengden ikke sto i forhold til gebyrene.

Oppmåling

På oppmåling ble det gjort små justeringer i pris, ingen store økninger eller nedsettelser av priser. Spesiell tariff for landbruksparseller som fantes i Bjugn, men ikke i Ørland ble erstattet med at oppmålinger som ikke krever nedsetting av grensemerker betaler 50% av gebyret. Dette vil stort sett gjelde landbrukseiendommer.

Eierseksjonering
Inndeling av sakstyper og priser ble justert til lov- og forskriftsendringer. Ingen store endringer i pris.

Forurensningsloven m.m.
På dette området har det skjedd mye de siste årene. Det har kommet en del lov- og forskriftsendringer pluss at fokus på området har økt betraktelig, både lokalt og regionalt/nasjonalt. Kompleksitet i saksbehandling av utslippstillatelser har økt betraktelig, samt at tidligere priser ikke gjenspeilet faktisk timeforbruk i det hele tatt. Priser for utslippstillatelser ble derfor økt mellom 50 og 100%.
Det forslås også et årsgebyr for tilsyn, som betales pr. slamavskiller. Dette var før en del av slamgebyret (200 kr./anlegg). Inntektene skal dekke lovpålagt tilsyn på private avløpsanlegg i forbindelse med spredt avløp prosjektet.

Vannforsyning:
Nivået på avgiftene for bruk av kommunalt vann er foreslått lagt på samme nivå som Ørland kommune har i 2019. Det gjelder både for årsavgifter og tilknytningsavgifter. Investeringene som er gjort innen vannforsyningen de siste årene medfører økt kapitalkostnader og driftskostnader som skal dekkes inn.

I budsjett og økonomiplan legges det fortsatt opp til et høyt aktivitets- og investeringsnivå.

Kloakkgebyr:
Engangsgebyr (tilknytningsavgift) og årsgebyr er generelt noe høyere på Ørland enn i Bjugn i 2019.
Prisene på engangsgebyr og årsavgift foreslås til ca nivå som Bjugn har i dag, noe som medfører noe mindre inntekt på området i 2020.
Dette medfører at del av selvkostfondet benyttes i 2020 og er i hh til anbefalingene i selvkostberegningene.

Avgift fyringsanlegg:
Feiegebyret er nokså likt i de 2 kommunene i dag. Utgifter fra FBRT øker med 3%.
Prisene på feiegebyr foreslås å ikke øke, noe som medfører noe mindre inntekt på området i 2020.
Dette medfører at del av selvkostfondet reduseres i 2020 og er i hh til anbefalingene i selvkostberegningene.

Kai og Havneavgifter
Prisene foreslås å øke med 2,3% i gjennomsnitt i forhold til dagens priser på Ørland.
Det er ikke kommunale kaier som forventes å ta inn avgifter i Bjugn.
Renovasjonsgebyr:
Gebyret foreslås økt med ca 6% som tilsvarer økningen til Fosen Renovasjon.

Slamgebyr:
Gebyret reduseres med ca 15% for abonnenter fra Bjugn og økes med ca 3 % for abonnenter fra Ørland. Fosen Renovasjon øker prisene med 2%.

Dette medfører at del av selvkostfondet reduseres i 2020 og er i hh til anbefalingene i selvkostberegningene.

Leie av idrettshall, elevpenger kulturskolen mv
Det er for disse områdene lagt inn 2019-priser da vi forutsetter at styret i foretaket vil komme med forslag på priser for 2020.

Helse og omsorg:
Servicefunksjoner
Når det gjelder tekst fra 2019 på middag, og abonnement måltider stemmer ikke dette for 2020. Satsen for middag og abonnement økes for de som tilhører Ørland kommune, en harmonisering med Bjugn. Dette fører derfor til en prisstigning utover ordinær prisvekst.

For beboere som bor i heldøgns bemannet omsorgsboliger, og som bor i ordinære omsorgsboliger får i 2020 mulighet til abonnement på alle måltider, leie og vask av tøy, samt abonnement for hygieneartikler.

Egenandel helse- og omsorgstjenester**:**
Satsen praktisk bistand/hjemmehjelp økes for de som tilhører Bjugn kommune i dag. Det kan beskrives som en harmonisering med Ørland og vil derfor være en prisstigning utover ordinær prisvekst.

Saksprotokoll i Formannskap - 26.11.2019

Behandling:
Gunnhild Tettli (AP) fremmet på vegne av AP og SP følgende tilleggs forslag punkt 2:

> Formannskapet ber administrasjonen om å sende saken om foreldrebetaling for helårsåpen SFO på høring til Kommunalt FAU. Høringsinnspillene skal behandles politisk før de nye prisene eventuelt iverksettes.

Gunnhild Tettli (AP) fremmet på vegne av AP og SP følgende tilleggs forslag punkt 3:

> Formannskapet ber om at det settes ned en arbeidsgruppe som får i oppdrag å samarbeide med Kopparn Utvikling om tilrettelegging for vannkrevende næringer i kommunen. Arbeidet skal ferdigstilles i løpet av første kvartal 2020.
> Arbeidsgruppen består av Finn Olav Odde, Ogne Undertun og styreleder i Kopparn Utvikling.

Anne M. Bjørnerud (H) fremmet følgende tilleggsforslag;

> Ber om at det legges frem et par eksempler på utregningen av selvkost i forbindelse med vann.

Votering
Punkt 1 - Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.
Punkt 2 - Forslag fremmet av Gunnhild Tettli (AP) på vegne av AP og SP ble enstemmig vedtatt.

Punkt 3 - Forslag fremmet av Gunnhild Tettli (AP) på vegne av AP og SP ble enstemmig vedtatt.
Punkt 4 - Forslag fremmet av Anne M. Bjørnerud (H) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Formannskapet fremmer følgende innstilling ovenfor kommunestyret;

1. Vedlagte prisbok vedtas som framlagt
2. Formannskapet ber administrasjonen om å sende saken om foreldrebetaling for helårsåpen SFO på høring til Kommunalt FAU. Høringsinnspillene skal behandles politisk før de nye prisene eventuelt iverksettes.
3. Formannskapet ber om at det settes ned en arbeidsgruppe som får i oppdrag å samarbeide med Kopparn Utvikling om tilrettelegging for vannkrevende næringer i kommunen. Arbeidet skal ferdigstilles i løpet av første kvartal 2020.
   Arbeidsgruppen består av Finn Olav Odde, Ogne Undertun og styreleder i Kopparn Utvikling
4. Ber om at det legges frem et par eksempler på utregningen av selvkost i forbindelse med vann

ØRLAND KOMMUNE

PRISBOK 2020

Innhold

FORELDREBETALING I BARNEHAGENE 5
FORELDREBETALING I SKOLEFRITIDSORDNINGENE 5
PRISER VED KJØP AV TJENESTER AV VOKSENOPPLÆRINGA 6
HUSLEIE KOMMUNALE BOLIGER 7
UTLEIE AV ADMINISTRASJONSBYGG 7
ØRLANDSHALLEN 8
ØRLAND SPAREBANK ARENA 9
BANELEIE BJUGN FOR IDRETTSANLEGGET UTE 10
BILLETTPENGER FOR BJUGN SVØMMEHALL 10
UTLEIEPRISER FOR BJUGNHALLEN 10
Arrangementer med dans 11
Arrangementer uten dans 11
KULTURSKOLEN 11
HJELPEORDNINGER I HJEMMET 12
VEDERLAG FOR KORTTIDSOPPHOLD I HENHOLD TIL FORSKRIFT OM EGENANDEL FOR KOMMUNALE HELSE OG OMSORGSTJENESTER 13
BETALINGSSATSER FOR SERVICEFUNKSJONER FRA INSTITUSJON 13
KOMMUNALTEKNISKE TJENESTER 15
Vann- og kloakkgebyr 15
Engangsgebyr 15
Årsgebyr 15
Avgift fyringsanlegg 17
Havneavgift 17
Renovasjonsgebyr 18
Gebyr tømming av slamavskillere og tømming av tette tanker 18
REGULERINGSPLAN 20
Generelt 20
Timepris 20
Tilbaketrekking av planforslag 20
Oppstartsmøte 20
Private planforslag 20
Planer med planprogram og konsekvensutredning 21
Utfylling og endring av plan 21
BYGGESAK 22
Generelt 22

Tilsyn 22
Timepris 22
Tilbaketrekking av søknad 22
Ulovlig byggearbeid 22
Forhåndskonferanse 22
Søknad om endring av gitt tillatelse 23
Dispensasjonssøknad 23
Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett) 24
Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, herunder vesentlig endring eller reparasjon 24
Fasadeendring 25
Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a 25
Rivning av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a 25
Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner 25
Oppdeling eller sammenføyning av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig 25
Oppføring av innhegning mot veg, ... 25
Plassering av skilt- og reklameinnretninger 25
Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg 25
Vesentlig terrenginngrep 25
Anlegg av veg, ledningsnett, parkeringsplass og landingsplass 26
Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak 26
Andre vurderinger 26
Igangsettingstillatelse 26
Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest 26
OPPMÅLING 28
Generelt 28
Timepris 28
Tinglysing av bruks- og veiretter mv. 28
Avbrutt forretning 28
Gebyr oppmålingsforretning 28
Gebyr for øvrige tjenester 29
EIERSEKSJONERING 30
Generelt 30
Timepris 30
Oppretting av eierseksjoner og reseksjonering 30
Sletting/oppheving av seksjonert sameie 30

Befaring....30
FORURENSINGSLOVEN M.M.....31
LOVSAKER LANDBRUK....32
Gebyr konsesjonslovsaker:....32
Gebyr jordlovsaker:....32
FESTEAVGIFT GRAVSTED....32
BEHANDLING AV SØKNAD OM OMSETNING AV FYRVERKERI....32
GEBYR SERVERINGS- OG SKJENKEBEVILLINGER....32

FORELDREBETALING I BARNEHAGENE

2020

Oppholdstid pr. uke	1. barn pr. mnd.	2. barn pr. mnd.	3. barn pr. mnd.
27 timer (9 t. x 3d)	2.615	1.831	1.308
36 timer (9 t. x4d)	2.875	2.013	1.438
45 timer (9 t. x 5d)	3.135	2.195	1.568

SØSKENMODERASJON:
Søskenmoderasjonen er 30 % for 2. barn og 50 % for 3. barn og flere

TILLEGGSKJØP
Kjøp av enkeltdag etter avtale med leder i barnehagen kr 450,-

Kostpenger:
5 dagers plass: kr 360,- pr. mnd.
4 dagers plass: kr 290,- pr. mnd.
3 dagers plass: kr 220,- pr. mnd.

FORELDREBETALING I SKOLEFRITIDSORDNINGENE

2020

Pris pr. måned:

	1. barn pr. mnd.	2. barn pr. mnd	3. barn pr. mnd.
Over 19 t (100 %) Kost	3.800 235	2.660 235	1.900 235
14 – 19 t (80 %) Kost	3.425 215	2.398 215	1.713 215
9-14 t (60 %) Kost	3.050 185	2.135 185	1.525 185
Under 9 t (50 %) Kost	2.875 175	2.013 175	1.438 175

SØSKENMODERASJON:
Søskenmoderasjonen er 30 % for 2. barn og 50 % for 3. barn og flere

TILLEGGSKJØP
Kjøp av enkeltdag – faktureres pr. time kr 80,-

PRISER VED KJØP AV TJENESTER AV VOKSENOPPLÆRINGA

Norskopplæring på dagtid for betalingselever:	kr 42,- pr. time
Norskprøve muntlig:	kr 750,-
Norskprøve skriftlig:	kr 750,-
Delprøve:	kr 350,-
Statsborgerprøve:	kr 700,-
Samfunnskunnskapsprøve:	kr 400,-

HUSLEIE KOMMUNALE BOLIGER

Utleieboliger, trygdeboliger, trygdepensjonat og omsorgsboliger indeksreguleres årlig ihht Husleielovens § 4-2.

Spesiell justering og harmonisering i august 2020 av husleie omsorgsboliger Hildas vei, Brekstad til nivå med Dr Sauers vei 4 og 6, Bjugn:

Boliger	Antall kvm	Husleie 2019 Hilda vei	Husleie 2019 Dr Sauers vei 4, 6	Husleie august 2020 Nye Ørland
Omsorgsboliger Hildas vei	60	5129-5335,-	Kr 7270,-	Kr 7270,-

UTLEIE AV ADMINISTRASJONSBYGG

(Mva beregnes ikke på disse prisene)	2019	**2020**
Næringens hus		
Bruholmen (møterom dagtid 09-15)	1 316	**1 349**
Kløverstua (ØMS)	1 542	**1 581**
lag og org. redusert pris i hht reglement		
Skoler og barnehager		
Aktivitetsrom, allrom og eller kantine i barnehage og skole til private arrangement - pr dag/kveld(konfirmasjon, etc.)	1 677	**1 719**
Aktivitetsrom, allrom og/ eller kantine i barnehage og skole til aktiviteter for voksne - pr.time	200	**205**
Aktivitetsbygg Opphaug skole: Trening for voksne - pr.time	200	**205**
Ved utleie til overnatting i forbindelse med ulike arrangement faktureres leietaker en avgift pr person pr overnattingsdøgn	50	**51**
Ungdommens hus		
Ettermiddag og kveld	411	**421**

ØRLANDSHALLEN

Det er fri halleie knyttet til organisert fysisk aktivitet for barn og ungdom tom 16 år.

Fri halleie gjelder ikke helg og gjelder kun for idrettshallen og ikke svømmehallen.

(Mva beregnes ikke på disse prisene)	2019
Idrettshallen	
Leie av hele hallen med garderober til trening, pr time	260
Utleie av hallen til arrangement, pr dag	3 560
Utleie av hallen til arrangement, pr time	445
Garderobeleie ifm utetrening, pr time	115
Svømmehallen	
Enkelt billett:	
voksen	70
barn/ungdom opp til 15 år	40
soldater på førstegangstjeneste	40
Klippekort - 10 klipp	
voksen	560
barn/ungdom opp til 15 år	280
Klippekort - 20 klipp	
voksen	1 115
barn/ungdom opp til 15 år	560
Årskort	
voksen	2 665
barn/ungdom opp til 15 år	1 335
Utleie av svømmehall til lag og foreninger	
pr.time med svømmevakt	1 080
pr.time uten svømmevakt - forutsetter egen avtale	540
pr.dag uten badevakt - forutsetter egen avtale	4 865
leie for lokale svømmehall i ordinær åpningstid, pr gang	430
Ørland helsesportlag har fri leie av Ørland svømmehall begrenset til 2 timer pr uke for 2018	

ØRLAND SPAREBANK ARENA

Det er fri halleie knyttet til organisert fysisk aktivitet for barn og ungdom tom 16 år.

Ved utleie til betalende aktører, må aktivitet med fri leie vike.

(Mva beregnes ikke på disse prisene)	2019
Areal	
Hel spilleflate, pr.time, ukedag, lag og forening	260
Halv spilleflate, pr.time, ukedag, lag og forening(253/2=*1.5)	195
Kvart spilleflate, pr.time, ukedag, lag og forening (190/2=*1,5)	150
Hel spilleflate, pr. time, lørdag og søndag, lag og forening + 50,-	310
Halv spilleflate, pr. time, lørdag og søndag, lag og forening + 50,-	250
Helligdager (ikke søndager) og natt (2300-0600)	pluss 50%
Kampavgift pr. kamp intill 2 timer	595
Deretter pr.time	120
Utleie av pr. spilleflate til arrangement/turneringer, pr. dag	3 560
Utleie av pr. spilleflate til arrangement/turneringer, pr. dag - dag 2 minus 20%	2 850
Utleie av pr. spilleflate til arrangement/turneringer, pr. dag - dag 3 minus 20%	2 250
Utleie, 3 spilleflater inkl. infrastuktur hel helg (fre. kl. 1500-Søn kl. 1800)	26 000
Utleie av pr. hallflate til arrangement, pr. time	445
Garedrobe ifm utetrening, pr time	110
Eksterne leietakere, komersielle aktører m/billettsalg - Leie pluss 12% av billettinntekter	pluss 12%
Helligdager (ikke søndag) og natt (2300-0600) pluss 50%	pluss 50%
Større arrangement etter avtale	
Møterom	
Møterom 2.etg, pr.gang	410
Klatrehall	
Klatrehallen pr.mnd	6 170
Squash	
Pr. squshtime (30 min) før kl. 1600. Pr. bane	125
Pr. squshtime (30 min) etter kl. 1600. Pr. bane	155

Mnd.kort før kl 1600 hverdager	205
6 mnd kort før kl 1600 hverdager	1 020
12 mnd kort før kl 1600 hverdager	2 045
Mnd.kort etter kl 1600 + helg	310
6 mnd kort etter kl 1600 + helg	1 645
12 mnd kort etter kl 1600 + helg	3 075
Golfsimulator	
Leie av simulator,pr.time	290
leie av simulator,pr.halv time	155
Spinning	
Spinningsal pr.time lag og forening, 15 sykler	1 540
Spinningsal pr.time komersiell, 15 sykler	2 060
Spinningsal pr.time med instruktør, 15 sykler	3 085
Treningsrom	
Treningsrom 2.etg. Pr.time, lag og forening	205
treningsrom 2.etg. Pr.time, komersiell	310

BANELEIE BJUGN FOR IDRETTSANLEGGET UTE

Innenbygds lag har som tidligere gratis leie.
Utenbygds lag kr 330,- pr. time.

BILLETTPENGER FOR BJUGN SVØMMEHALL

Basseng barn inkl. badstue .....kr 20,-
Basseng voksne inkl. badstue.....kr 40,-
Badstue.....kr 20,-
Utleie til lag pr. time .....kr 350,-
Utleie til innenbygds idrettslag som driver organisert svømmetrening, pr./t .....kr 130,-
Utleie til helselag o.l. som driver sykdomshelbredende organisert trening .....kr 130,-
Tillegg for ekstra oppvarmet basseng .....kr 300,-

UTLEIEPRISER FOR BJUGNHALLEN

For lag og grupper som bruker hallen til idrettslige formål (unntatt for grupper med fri leie):

Pris pr. time	Innenbygds	Utenbygds/handb.krets
For ¼ hall	kr 130,-	kr 155,-
For midtsalen	kr 130,-	kr 175,-
For ¾ hall	kr 160,-	kr 247,-
For hele hallen	kr 195,-	kr 370-
Foajeen	kr 130,-	-

For andre arrangementer, teater, konserter, møter etc. er leien av idrettshallen kr. 6.070,-. For utstillinger m.v. fastsettes leien etter avtale for hvert enkelt tilfelle.

Leie av garderobe med dusjrom i forbindelse med utetrening: kr. 260,- pr. time.

Arrangementer med dans

Leie av hele hallen (Pr døgn)	kr	17.770,-

Arrangementer uten dans

Leie av midtsal	kr	2.370,-
Leie av en sidesal	kr	1.270,-
Leie av hele hallen (Pr døgn)	kr	6.470,-

KULTURSKOLEN

Mva. beregnes ikke på disse prisene	Pris 2019
Instrumental/vokalopplæring, pr år	3.100,-
Instrumentleie, pr år	500,-
Gruppeaktiviteter visuelle kunstfag, inkl. materiellkostnader pr år	3.100,-
Andre gruppeaktiviteter, pr år	2.500,-
Voksne elever betaler dobbel kontingent Kjøp av tjenester til lag for voksne betales med 100 % refusjon av totalkostnader av tjenesten Kjøp av dirigenttjenester til lag for barn/unge betales med 75 % refusjon av totalkostnader med tjenesten Søskenmoderasjon: 30% for barn 2 fra i samme husstand. 50 % for 3. barn og flere i samme husstand	

HJELPEORDNINGER I HJEMMET

Hjemmehjelp	BJUGN 2019		ØRLAND 2019		NYE ØRLAND 2020		Kommentarer
Inntektsgruppe	Egenandel	Utgiftstak	Egenandel	Utgiftstak	Egenandel	Utgiftstak	
	kr	kr	kr	kr	kr	kr	
Inntil 2G	205,-	205,-	210,-	210,-	Fastsettes av staten	Fastsettes av staten	Fastsettes av staten
2G til 3G	360,-	718,-	354,-	3 540,-	370,-	3 700,-	
3G til 4G	360,-	1 026,-	400,-	6 000,-	420,-	6 200,-	
4G til 5G	360,-	1 539,-	488,-	7 320,-	500,-	7 500,-	
Over 5G	360,-	1 949,-	644,-	9 660,-	660,-	9 900,-	

	BJUGN 2019	ØRLAND 2019	NYE ØRLAND 2020	
	kr	kr	kr	
Trygghetsalarm	310,-	310,-	330,-	pr.mnd
Mobil trygghetsalarm med GPS	-	470,-	485,-	pr.mnd
El. medisindispenser	-	-	150,-	pr.mnd
Abonnement rengjøringsartikler	-	-	50,-	pr.mnd

VEDERLAG FOR KORTTIDSOPPHOLD I HENHOLD TIL FORSKRIFT OM EGENANDEL FOR KOMMUNALE HELSE OG OMSORGSTJENESTER

Satsene justeres automatisk ihht statens satser

Bjugn korttidsopphold 2019	Ørland korttidsopphold 2019	Ørland korttidsopphold 2020
Kr 160 pr døgn	Kr 165 pr døgn	Satsene justeres automatisk ihht statens satser
Dag eller nattopphold	Dag eller nattopphold	Dag eller nattopphold
Kr 80	Kr 84	Satsene justeres automatisk ihht statens satser

BETALINGSSATSER FOR SERVICEFUNKSJONER FRA INSTITUSJON

Mat fra institusjonskjøkken		
Bjugn 2019, middag levert hjemme og i omsorgsboliger	Ørland 2019, middag levert hjemme og i omsorgsboliger	Nye Ørland 2020, Middag levert hjemme og i omsorgsboliger
Kr 110 pr. porsjon inkl. dessert	Kr 100 pr. porsjon inkl. dessert	Kr 115 pr. porsjon inkl. dessert
Middag i kantina for besøkende og ansatte	Middag i kantina for besøkende og ansatte	Middag i kantina for besøkende og ansatte
Kr 130 pr. porsjon inkl. dessert	Kr 100 pr. porsjon inkl. dessert	Kr 135 pr. porsjon inkl. dessert
Månedsabonnement - alle måltider i døgnet	Månedsabonnement - alle måltider i døgnet	Månedsabonnement - alle måltider i døgnet
Kr 4000,- pr. måned	Kr 4649 pr. måned	Kr 4800 pr måned

Vask av tøy i vaskeri		
Månedsabonnement for beboere i omsorgsbolig.	Abonnement på leie av fellestøy, håndduker, sengetøy etc. pr. måned	Månedsabonnement for leie og vask av fellestøy; håndduker, vaskekluter, sengetøy og privattøy etc. pr. måned
Kr 750	Kr 221	Kr 775
Vask av privatklær v/korttidsopphold	Vask av privatklær v/korttidsopphold	Vask av privatklær v/korttidsopphold
Kr 270 pr. uke		Kr 280 pr uke
Vask av privatklær, hjemmeboende	Vask av privatklær, hjemmeboende	Vask av privatklær, hjemmeboende
	Kr 103 pr. kilo	Kr 110 pr. kilo
Vask av dyne – dobbel, hjemmeboende	Vask av dyne – dobbel, hjemmeboende	Vask av dyne – dobbel, hjemmeboende

Kr 420		Kr 430
Vask av dyne – enkel, hjemmeboende	Vask av dyne – enkel, hjemmeboende	Vask av dyne – enkel, hjemmeboende
Kr 260	Kr 256	Kr 270
Vask av puter, hjemmeboende	Vask av puter, hjemmeboende	Vask av puter, hjemmeboende
Kr 80		Kr 85
Vask av tøy for øvrig (dynetrekk, laken, håndklær o.l.), hjemmeboende	Vask av tøy for øvrig (dynetrekk, laken, håndklær o.l.), hjemmeboende	Vask av tøy for øvrig (dynetrekk, laken, håndklær o.l.), hjemmeboende
Kr 110 pr kilo		Kr 115 pr kilo
Abonnement på hygieneartikler	Abonnement på hygieneartikler	Abonnement på hygieneartikler
	Kr 216	Kr 225

KOMMUNALTEKNISKE TJENESTER

2020

Vann- og kloakkgebyr

Engangsgebyr

		Vann	Kloakk *)	
a	Bolighus: Leiligheter/hus pr. leilighet/boligenhet	16.850,-	11.500,-	(14.000,-)
b	Gårdsbruk: Boliger som ovenfor. Tillegg for driftsbygning:	21.550,-	11.500,-	(14 000-)
c	Annen bebyggelse: Inntil - 100 m² bruksareal: For bygg over 100 m² regnes følgende tillegg pr. m²: 100 m² - 500 m² BRA pr. m² 500 m²-1000 m² BRA pr. m² over 1000 m² BRA pr. m²	16.850,- 85,- 48,- 24,-	11.500,- 50,- 35,- 20,-	(14 000,-) (50,-) (35,-) (20,-)
d	Hytter/fritidshus (Lik avgift som leilighet)	16.850,-	11.500,-	(14.000-)
e	Gebyr for plombering/stenging: Det skal betales for medgått tid. De til enhver tid gjeldende timesatser benyttes. Evt. materialkostnad kommer i tillegg.			

***) Tall i parentes gjelder abonnenter tilknyttet kommunale renseanlegg/slamavskillere.**
Merverdiavgift er inklusiv i de oppgitte satser.

Årsgebyr

		Vann	Kloakk *)	
a	Vann tatt ut **gjennom måler** betales etter følgende satser: Avløp betales etter samme mengde som vann gjennom måler. **Fastdel:** Leiligheter/hus pr leilighet/boligenhet: Hytte/fritidshus: **Variabel del:** I tillegg betales det for målt forbruk, pr m3 *Hver abonnent skal betales både «Fastdel» og «Variabel del».*	 1.650,- 2.475,- 17,70	 1.400,- 2.000,- 11,50	 (1.600,-) (2.200,-) (13,00)

		Vann	Kloakk *)	
b	Vann tatt ut **uten måler** betaler etter følgende satser:			
	Fastdel:			
	Bolighus *):			
	Leiligheter/hus/boenheter:	1.650,-	1.400,-	(1.600,-)
	*) Gjelder pr enhet			
	Hytter/fritidshus:	2.475,-	2.000,-	(2.200,-)
	Arealavhengig del:			
	Bolighus *):			
	Leiligh./hus under 100 m² bruksareal:	2.650,-	1.725,-	(1.950,-)
	Leiligh./hus over 100 m² bruksareal:	4.430,-	2.875,-	(3.250,-)
	*) Gjelder pr Leilighet/boenhet			
	Hytter/fritidshus:	445,-	290,-	(325,-)
	Hver abonnent skal betales både «Fastdel» og «Arealavhengig del».			
c	Gårdsbruk: Boliger/kårhus som under a eller b.			
	Fastdel:			
	Gårdsbruk/driftsbygninger som d.			
	Variabel del:			
	I tillegg betales det for målt forbruk pr m³:	17,70	11,50	(13,00)
	Gårdsbruk/driftsbygning skal ha måler.			
d	Andre bygninger med innlagt vann og andre vannuttak:			
	(skal ha måler)			
	Fastdel:			
	kl. 1. Liten virksomhet (årsforbruk inntil 1.000 m3)	4.950,-	4.200,-	(4.800,-)
	kl. 2. Mellomstor virksomhet (forbruk mellom 1.000 og 10.000m3)	8.250,-	7.000,-	(8.000,-)
	kl. 3. Stor virksomhet (forbruk over 10.000m3)	24.750,-	21.000,-	(24.000,-)
	Variabel del:			
	I tillegg betales det for målt forbruk pr m3:	17,70	11,50	(13,00)

***) Tall i parentes gjelder abonnenter tilknyttet kommunalt renseanlegg.**
Merverdiavgift er inklusiv i de oppgitte satser.

Avgift fyringsanlegg

Årsgebyr for fyringsanlegg: feiing/kontroll av ildsted/skorstein: Feiegebyr for ordinært fyringsanlegg: Feiegebyr for ekstra pipeløp (pipe med dobbelt røkrør) Feiegebyr for fyringsanlegg fritidsboliger:	 590,- 380,- 360,-

Merverdiavgift er inklusiv i de oppgitte satser.

Havneavgift

KAIAVGIFTER	
For båter inntil 500 tonn, pr døgn	600,-
For båter 500 - 2000 tonn, pr døgn	900,-
For båter over 2000 tonn, pr døgn	1450,-
VAREAVGIFTER	
Stykkgods, pr tonn	25,-
Bulk, pr tonn	3,25
Sand, pukk og stein, pr tonn	7,50
Containere, anleggsbrakker pr stk.	340,-
FYLLING AV VANN	
Startavgift	1800,-
Pr m^3 fylt vann	32,-
ØRLAND LUFTHAVN	
Startavgift kreves inn for alle flygninger ihht. Avinor sitt reglement	
Årskort for private småfly	

Merverdiavgift er eksklusive i de oppgitte satser.

Renovasjonsgebyr

2020

Tjeneste		**Sum inkl.mva**
Individuelle dunker:		
80 l restavfallsdunk		3.272,-
140 l restavfallsdunk (basisabonnement)		3.828,-
240 l restavfallsdunk		4.753,-
360 l restavfallsdunk		5.679,-
660 l restavfallsdunk		8.957,-
1500 l restavfallsdunk		16.900,-
Nedgravd kontainer – pris per boenhet		4.230,-
Fradrag for nabosamarbeid, pr. abonnent *)		-555,-
Fradrag for miljø (hjemmekompostering), pr. abonnent **)		-555-
Hytterenovasjon, fellescontainer		1.430,-
Hytterenovasjon, individuell dunk, XX tømminger pr. år ***)		2.430,-
Tillegg for avstand dunk - vei mellom 11 og 20 m:		370,-
Tillegg for avstand dunk - vei mellom 21 og 30 m:		740,-
Tillegg for avstand dunk - vei mellom 31 og 40 m:		1110,-
Tillegg for avstand dunk - vei mellom 41 og 50 m:		1480,-

* = Hver abonnent registreres med den restavfallsdunk vedk. må ha for individuell renovasjon.
** = Ved nabosamarbeid og miljøabonnement kommer begge fradragene til anvendelse.
*** = Prisen forutsetter 17 tømminger pr. år.
Merverdiavgift er inklusiv i de oppgitte satser.

Gebyr tømming av slamavskillere og tømming av tette tanker

2020

For tømming av slamavskillere betales følgende avfallsgebyr:	**Sum gebyr** (oppmøte + tømming):
Oppmøtegebyr (betales av alle): (O) = 700,- kr	
I tillegg skal det betales for tømming i.h.h.t. tankstørrelse (T):	
Til og med 2,0 m3 = 760,- kr Kun fritidshus/hytter	1.460,-
Til og med 3,0 m3 = 1.140- kr kun fritidshus/hytter	1.840,-
3,1 - 4,0 m3 = 1.520,- kr	2.220,-
4,1 - 5,0 m3 = 1.900,- kr	2.600,-
5,1 - 6,0 m3 = 2.280,- kr	2.980,-
6,1 - 7,0 m3 = 2.660,- kr	3.360,-
For større slamavskiller enn 7 m^3 : Som for 7 m^3, pluss 380,-kr/m^3. Faktura sendes ut hvert år. Når det eksempelvis tømmes 2. hvert år betales 1/2 gebyr hvert år.	
Tilleggsavgifter: • Oppmøtegebyr uten tømming (f. eks. ved manglende klargjøring av tilkomst til tank etc.): 800,- kr • Ekstratømming: 1.000,- kr • Krisetømming innen 24 timer: 2.000,- kr	

Merverdiavgift er inklusiv i de oppgitte satser.

REGULERINGSPLAN

Generelt

Det skal betales gebyr for alle private planforslag for kommunens arbeid frem til det blir avgjort om forslaget skal fremmes. I plansaker faktureres gebyret samtidig med vedtak om offentlig ettersyn. I saker som avsluttes før fullstendig planforslag er lagt frem, eller før offentlig ettersyn, faktureres gebyret når saken avsluttes.

Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av denne forskrift så kan det kreves gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker også støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten. Timesatsen gjelder for eksempel for ekstraarbeid når kommunen velger å akseptere et ufullstendig planforslag til førstegangs behandling, eller et planforslag som ikke er levert etter SOSI standarden.

Timepris	**Beregningsenhet**	**Pris**
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1.100

Tilbaketrekking av planforslag

Ved trekk av planforslag eller manglende oppfølging fra forslagsstiller skal tiltakshaver betale en andel av samlet saksbehandlingsgebyr avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.

Tilbaketrekking av planforslag	**Beregningsenhet**	
For søknader som trekkes etter varsel om oppstart men før førstegangsvedtak	Medgått tid	Maksimalt 50 % av ordinært gebyr
For sak som avsluttes etter vedtak om høring og offentlig ettersyn	Per planforslag	Fullt gebyr

Oppstartsmøte

Oppstartsmøte, jf. pbl § 12-8	**Beregningsenhet**	**Pris**
Oppstartsmøte	Per møte	21.600

Private planforslag

Alle private planforslag skal betale et todelt gebyr bestående av areal og boenheter for boligformål eller areal og BRA for alt annet enn boligformål. Arealer som reguleres til LNFR, offentlige grønnstruktur- og friluftsformål, verneområder samt eksisterende offentlige trafikkområder skal ikke tas med i beregningen.

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11	**Beregningsenhet**	**Pris**
Behandling av reguleringsplanforslag inntil 10 daa	Per planforslag	54.000
Behandling av reguleringsplanforslag fra 10 daa til og med 50 daa	Per planforslag	81.000
Behandling av reguleringsplanforslag over 50 daa	Per planforslag	108.000

I områder regulert til bolig eller fritidsboliger kommer et tillegg per planforslag som følger:

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11	**Beregningsenhet**	**Pris**
Inntil 10 boenheter	Per planforslag	54.000
Fra 10 til 50 boenheter	Per planforslag	81.000
Over 50 boenheter	Per planforslag	108.000

I områder regulert til andre byggeformål enn bolig og fritidsbolig kommer et tillegg som følger:

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11	Beregningsenhet	Pris
Utbyggingsformål annet enn bolig og fritidsbolig, inntil 5000 m2 BRA	Per planforslag	54.000
Utbyggingsformål annet enn bolig og fritidsbolig, fra 5000 til 20000 m2 BRA	Per planforslag	81.000
Utbyggingsformål annet enn bolig og fritidsbolig, over 20000 m2 BRA	Per planforslag	108.000

For områder regulert til masseuttak/massedeponi kommer et tillegg som følger:

Annet	Beregningsenhet	Pris
Massedeponi/masseuttak til og med 15 daa	Per planforslag	54.000
Massedeponi/masseuttak over 15 daa	Per søknad	81.000

Planer med planprogram og konsekvensutredning

For planforslag som krever planprogram og konsekvensutredning (KU) skal det betales tilleggsgebyr.

Planprogram og konsekvensutredning, jf. pbl § 4-1, § 4-2 andre ledd og kap. 14	Beregningsenhet	
For planer som krever planprogram	Per planforslag	54.000
For planer med konsekvensutredning	Per planforslag	54.000

Utfylling og endring av plan

Ved utfylling eller endring av plan skal det betales gebyr.

Utfylling, endring eller oppheving av plan	Beregningsenhet	
Mindre endring og utfylling av detaljplan iht. pbl § 12-14 andre ledd	Per planforslag	32.400
Endring og utfylling av detaljplan iht. pbl § 12-14	Per planforslag	43.200
Endringer som behandles som ny plan i samsvar med pbl § 12-14 første ledd	Per planforslag	Fullt gebyr

BYGGESAK

Generelt

For alle søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven skal det beregnes saksbehandlingsgebyr med mindre annet fremgår av lov forskrift eller gebyrregulativ.

Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. 10 % av saksbehandlingsgebyret skal dekke kommunens tilsynsvirksomhet.

Timepris

For de tjenester som ikke er omtalt i gebyrregulativet, men som krever behandling etter pbl, gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Timesatsen gjelder også for søknader etter plan- og bygningsloven kapittel 18.

Timepris	**Beregningsenhet**	**Pris**
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1.100

Tilbaketrekking av søknad

Ved tilbaketrekking av søknad skal tiltakshaver betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.

Tilbaketrekking av søknad	**Beregningsenhet**	**Pris**
For søknader som avsluttes etter utsendt mangelbrev	Per søknad	2.200
For sak som avsluttes etter saksbehandling, men før vedtak	Per søknad, 50 % av saksbehandlingsgebyr	

Ulovlig byggearbeid

For uaktsomme eller forsettlige overtredelser som omfattes av plan- og bygningsloven § 32-8, kan kommunen ilegge overtredelsesgebyr etter de til enhver tid gjeldende satser i SAK § 16-1. Det vises til pbl § 32-8 og til kapittel 16 i SAK med veiledning, om utmåling av overtredelsesgebyr. Det vises til pbl § 32-5 om tvangsmulkt ved ulovligheter.

Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Ved søknad kommer gebyr for forhåndskonferanse til fratrekk på saksbehandlingsgebyret.

Forhåndskonferanse etter pbl § 21-1	**Beregningsenhet**	**Pris**
Forhåndskonferanse	Per møte	3.300

Søknad om endring av gitt tillatelse

Ved søknad om endring av gitt tillatelse påløper det gebyr så fremt endringene ikke dekkes av øvrige bestemmelser i regulativet. Hvis endringene er så omfattende at den må betraktes som ny søknad betales gebyr som for ny søknad.

Søknad om endring av gitt tillatelse	Beregningsenhet	Pris
Ved endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak, betales gebyr etter medgått tid	Per time	1.100

Dispensasjonssøknad

Tiltak som ikke er i overensstemmelse med bestemmelser i lov, forskrift eller plan krever søknad om dispensasjon. Gebyret kommer i tillegg til eventuelle saksbehandlingsgebyr. Det betales gebyr for maks 1 dispensasjon per kategori. Ved flere dispensasjoner i ulike kategorier betales 100 % av ordinært gebyret for dispensasjonen i kategorien med høyest gebyr og 50 % av ordinært gebyr for dispensasjon i øvrige kategorier.

Dispensasjon etter pbl § 19-1	**Beregningsenhet**	**Pris**
Søknad om dispensasjon fra plankrav i kommune- og reguleringsplan.	Per søknad	8.800
Søknad om dispensasjon i 100-metersbeltet eller vedtatt byggegrense langs sjø og vassdrag	Per søknad	8.800
Søknad om dispensasjon fra arealformål i kommune- og reguleringsplan	Per søknad	8.800
Søknad om dispensasjon fra teknisk forskrift	Per søknad	8.800
Søknad om dispensasjon fra rekkefølgebestemmelse i kommune- og reguleringsplan	Per søknad	8.800
Søknad om dispensasjon fra andre forhold i plan og/eller pbl med tilhørende forskrifter, samt andre forhold som ikke er særskilt nevnt. Herunder bl.a. søknad om dispensasjon fra utnyttelsesgrad, regulert byggelinje, etasjetall, høyde i plan.	Per søknad	4.400

Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett)

Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, herunder vesentlig endring eller reparasjon

For bygninger som er kombinasjonsbygg (både boligformål og annet enn boligformål) benyttes satser per boenhet/bruksenhet avhengig av bruksenhetenes formål.

Bolig og fritidsbolig	**Beregningsenhet**	**Pris**
Enebolig og fritidsboliger Bygningstype 111-124, 161-163	Per bolig	22.000
Enebolig med inntil to sekundærleiligheter eller tomannsbolig Bygningstype 111-124	Per bolig	27.500
Rekkehus, flermannsbolig, kjedehus og andre småhus betales pr boenhet. Bygningstype 131-136		
Inntil 4 boenheter	Per boenhet	11.000
Fra og med 4. til 10. boenheter	Per boenhet	2.200
Fra og med 10. boenheter	Per boenhet	1.100
Store boligbygg betales per boenhet. Bygningstype 141-159		
Inntil 6 boenheter	Per boenhet	11.000
Fra og med 6. til 16. boenheter	Per boenhet	3.300
Fra og med 16. boenheter	Per boenhet	1.100
Tilleggsbygg som del av søknad (garasje, anneks, uthus e.l.) Bygningstype 111-172, 181-199	Per tilleggsbygg	2.200
Til-, på- og underbygg, ombygging Bygningstype 111-172, 181-199	Per søknad	8.800

Annet enn bolig med krav til ansvarlig foretak	**Bereg nings-enhet**	**Under 300 m2 BRA**	**Fra 300 til 1000 m2 BRA**	**Over 1000 m2 BRA**		
				Tiltaks klasse 1	**Tiltaks klasse 2**	**Tiltaks klasse 3**
Fabrikk-/industribygg ol. Bygningstype: 211-229	Per tiltak	27.500	33.000	49.500	66.000	82.500
Lagerbygg, -, ol. Bygningstype: 231-239;	Per tiltak	19.800	22.000	27.500	33.000	55.000
Landbruksbygning Bygningstype: 241-249	Per tiltak	16.500	19.800	22.000	27.500	38.500
Offentlig tilgjengelige publikumsbygg Bygningstype: 311-449; 531-539; 819-840	Per tiltak	27.500	38.500	49.500	66.000	82.500
Bygg for overnatting Bygningstype: 511-529,	Per tiltak	27.500	38.500	49.500	66.000	82.500
Undervisnings-, museums-, kultur-, kirkebygg ol. Bygningstype: 611-649;661-679;830-840	Per tiltak	27.500	38.500	49.500	66.000	82.500
Idrettsbygg ol. Bygningstype: 651-659	Per tiltak	27.500	38.500	49.500	66.000	82.500
Sykehus og andre bygg for behandling Bygningstype: 719-739	Per tiltak	27.500	38.500	49.500	66.000	82.500
Tilbygg påbygg eller underbygg under 100m2				Per søknad	8.800	

Fasadeendring

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1c	Beregningsenhet	Pris
Fasadeendring	Per søknad	3.300

Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Hvis bruksendring er å betrakte som en hovedombygging betales gebyr som for nytt tiltak.

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1d	Beregningsenhet	Pris
Bruksendring mv. med endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	8.800
Bruksendring mv. uten endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	3.300

Rivning av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 e	Beregningsenhet	Pris
Større konstruksjoner med krav om avfallsplan	Per søknad	6.600
Mindre konstruksjoner uten krav om avfallsplan	Per søknad	3.300

Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 f	Beregningsenhet	Pris
Sanitærinstallasjoner, ventilasjons-/sprinkler-/antenne-/solcelleanlegg, heis, skorstein, ildsted, forstøtningsmur, svømmebasseng, dam/brønn og lignende	Per tiltak	3.300

Oppdeling eller sammenføyning av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig

For eksempel at det blir én boenhet mindre i en bygning.

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 g	Beregningsenhet	Pris
Sammenføyning av bruksenheter i bolig mv.	Per søknad	3.300
Oppdeling av bruksenheter i bolig mv.	Per ny boenhet	8.800

Oppføring av innhegning mot veg,

Hvor nedenstående tiltak inngår i søknad etter kapittel 20 i pbl, skal det ikke kreves separat gebyr.

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 h	Beregningsenhet	Pris
Innhegning mot veg (eksempelvis gjerde eller støyskjerm)	Per tiltak	3.300

Plassering av skilt- og reklameinnretninger

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, § 20-1 i	Beregningsenhet	Pris
Enkelt skilt eller reklame	Per søknad	3.300

Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg

For bygninger som skal stå lengre enn to år betales gebyr som for varig tiltak

Vesentlig terrenginngrep

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1k	Beregningsenhet	Pris

Vesentlige terrenginngrep	Per time	1.100

Anlegg av veg, ledningsnett, parkeringsplass og landingsplass

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 l	**Beregningsenhet**	**Pris**
Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass, til og med 500 løpemeter vei / 2000 m2	Per tiltak	6.600
Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass, over 500 løpemeter vei / 2000 m2	Per time	1.100
Ledningsanlegg vann og avløp etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 a	**Beregningsenhet**	
Ledningsanlegg	Per time	1.100

Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak

For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1 m. Dersom tiltaket krever dispensasjon og/eller høring kommer gebyr for dette i tillegg.

Fradeling mv., jf. pbl § 20-1 m	**Beregningsenhet**	**Pris**
Opprettelse av grunneiendom, herunder søknad om fradeling av grunneiendom og innløsning av festetomt (deling)	Per matrikkelenhet	6.600
Fradeling i tråd med plan, hvor grensene er fastlagt i plan.	Per søknad	3.300
Vedtak om arealoverføring/tilleggsareal	Per arealoverføring	4.400

For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1, jf. § 20-4 og tiltak som kan forestås av tiltakshaver jf. SAK §§ 3-1 og 3-2 skal det betales følgende gebyr:

Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak, jf. pbl 20-4	**Beregningsenhet**	**Pris**
Tiltak som garasjer, uthus og tilbygg, jf. SAK § 3-1 a og b	Per tiltak	4.400
Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet, jf. SAK § 3-1 c	Per tiltak	3.300
Skilt- og reklameinnretninger etter SAK § 3-1 d	Per tiltak	4.400
Alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf. SAK § 3-2	Per tiltak	6.600
Midlertidige konstruksjoner og anlegg mv. jf. pbl § 20-4 c	Per time	1.100

Andre vurderinger

Andre vurderinger	**Beregningsenhet**	**Pris**
Tiltak på eksisterende byggverk (fravik fra TEK), pbl § 31-2, 4. ledd	Per søknad	4.400
Godkjenning av selvbyggeransvar, SAK § 6-8	Per søknad	4.400
Godkjenning av foretak som ikke oppfyller kravene til kompetanse og praksis mv. i SAK, pbl § 23-8, jf. SAK § 11-4	Per foretak	6.600
Tilleggsgebyr for kommunens arbeid med utsending av høringsbrev til eksterne og/eller regionale myndigheter	Per søknad	4.400

Igangsettingstillatelse

For søknader som søkes i to trinn, faktureres fullt saksbehandlingsgebyr ved rammetillatelse. For hver igangsettingstillatelse skal det betales gebyr etter følgende sats:

Igangsettingstillatelse	**Beregningsenhet**	**Pris**
Igangsettingstillatelse	Per tillatelse	6.600

Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Ferdigattest er inkludert i saksbehandlingsgebyr, for midlertidig brukstillatelse skal det betales gebyr etter følgende sats:

Midlertidig brukstillatelse	**Beregningsenhet**	**Pris**

Midlertidig brukstillatelse	Per søknad	1.650

OPPMÅLING

Generelt

Alle oppmålingsforretninger etter matrikkellova skal betale saksbehandlingsgebyr med mindre annet fremgår av lov, forskrift eller gebyrregulativet. Det betales gebyrer som gjelder på rekvisisjonstidspunktet.

Timepris

For saksbehandling etter matrikkellova som ikke er omfattet av denne forskrift gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Følgende timesats gjelder for oppmålingstjenester.

Timepris	**Beregningsenhet**	**Pris**
For de tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1.180

Tinglysing av bruks- og veiretter mv.

Utarbeidelse av privatrettslige dokumenter for tinglysing av bruks- og veiretter mv. betales etter medgått tid etter gjeldende timepris fastsatt i § 4-2.

Avbrutt forretning

Når en rekvirent forårsaker at kommunens arbeid må avbrytes eller avsluttes før arbeidet er fullført, betales gebyr etter medgått tid. Ved avbrutt sak etter at oppmålingsforretningen er avholdt, betales fullt gebyr.

Gebyr oppmålingsforretning

Gebyret skal dekke kontorarbeid i forbindelse med saksbehandlingsprosessen. Dette inkluderer generelle oppgaver som er uavhengig av sakens kompleksitet, som administrasjon og støttefunksjoner.
Nedslåing av grensemerker inntil maks 6 grensemerker er inkludert i prisen, for grensemerke nr 7 og oppover betales gebyr som i § 4-6.
For eiendommer hvor kommunen vurderer at det ikke er hensiktsmessig å slå ned grensemerker betales 50% av gebyret.

Oppmålingsforretning	**Beregningsenhet**	**Pris**
Oppretting av grunneiendom og festegrunn eller matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	Per eiendom	21.240
Arealoverføring	Per søknad	9.440
Oppretting av uteareal på eierseksjon	Per eierseksjon	14.160
Oppmåling av anleggseiendom	Per eiendom	14.160
Punktfeste	Per punktfeste	2.360
Grensejustering	Per søknad	7.080
Registrering av jordsameie	Per søknad	2.360
Klarlegging av eksisterende grenser – enkel <10 timer	Per eiendom	7.080
Klarlegging av eksisterende grenser – komplisert > 10 timer	Per eiendom	23.600
Privat grenseavtale	Per søknad	11.800

Gebyr for øvrige tjenester

Andre tjenester	**Beregningsenhet**	**Pris**
Nedslåing av grensemerke	Per grensemerke	1.180
Markering av eiendomsgrense uten nedslåing av grensemerker	Per søknad	3.540

EIERSEKSJONERING

Generelt

Ved søknad om tillatelse til å seksjonere en eiendom etter eierseksjonsloven skal det beregnes gebyr med mindre annet fremgår av regulativet.

Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av denne forskrift så kan det tas gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker også støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten.

Timepris	**Beregningsenhet**	**Pris**
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1.100

Oppretting av eierseksjoner og reseksjonering

Maksimalt gebyr settes til tre ganger gebyret for fire til åtte seksjoner.

Oppretting av eierseksjoner og reseksjonering	**Beregningsenhet**	**Pris**
For én til tre seksjoner	Per søknad	5.500
For fire til åtte seksjoner	Per søknad	7.700
Fra ni seksjoner, tillegg per ny seksjon	Per seksjon	220

Sletting/oppheving av seksjonert sameie

Ved sletting eller oppheving av seksjonert sameie betales gebyret per ny grunneiendom.

Sletting/oppheving av seksjonert sameie	**Beregningsenhet**	**Pris**
Saksbehandlingsgebyr for å slette seksjoner på en eiendom	Per grunneiendom	2.200

Befaring

Befaring av eiendom utføres når kommunen finner det nødvendig ved behandling av saken. Gebyr kommer i tillegg til behandlingsgebyret.

Befaring	**Beregningsenhet**	**Pris**
Gebyr for befaring	Per befaring	3.300

FORURENSINGSLOVEN M.M.

Saksbehandlingsgebyr nye utslipp	**Pris**
Gebyr for behandling av utslippstillatelser i hht. kap.12 i forurensingsforskriften <15 pe	8.800
Gebyr for behandling av utslippstillatelser i hht. kap.12 i forurensingsforskriften 15- 50 pe	17.600
Gebyr for behandling av utslippstillatelser i hht. kap.13 i forurensingsforskriften >51 pe	35.200
Saksbehandlingsgebyr rehabiliterte anlegg	
Engangsgebyr for saksbehandling av søknad etter kap. 12 i forurensingsforskriften	6.600
Gebyr for oppfølging/kontroll/tilsyn av spredte utslipp Gebyr belastes eier av avløpsanlegg. Gebyr pr.anlegg/ år	
Etter kap. 12 i forurensingsforskriften	200
Etter kap. 13 i forurensingsforskriften	800
Opprydding i forurenset grunn ved grave- og byggearbeider	
Engangsgebyr for saksbehandling, faktureres etter medgått tid	1.100 kr/time
Saksbehandlingsgebyr fett- og oljeavskillere og utslipp/påslipp av oljeholdig vann	
Engangsgebyr for saksbehandling av søknad	6.600

LOVSAKER LANDBRUK
2020

Gebyr konsesjonslovsaker:

Konsesjonssaker uten priskontroll:	kr 3500
Andre konsesjonssaker:	kr 5000 (maks jmfr gjeldende forskrift)

Gebyr jordlovsaker:

Delingssaker:	kr 2000 (maks jmfr gjeldende forskrift)
Omdisponeringssaker:	kr 0

FESTEAVGIFT GRAVSTED
2020

Kr 2.500,- per gravsted for kistegrav – for 10 år
Kr 1.500,- per gravsted for urner – for 10 år.

De første 20 år er avgiftsfrie.

Kr 10.000,- for plass og skilt på navna minnelund.

BEHANDLING AV SØKNAD OM OMSETNING AV FYRVERKERI
2020

• Søknad om omsetning av fyrverkeri inkludert ett tilsynsbesøk: Kr 2.430,-

http://fbrt.no/

GEBYR SERVERINGS- OG SKJENKEBEVILLINGER
2020

Gebyr fastsettes i forskrifter, og er pr. i dag følgende:

Bruk av ambulerende/offentlig bevilling for enkeltanledning	kr 370,-
Prøveavlegging i h.h.t. alkoholloven	kr 400,-
Prøveavlegging i h.h.t. serveringsloven	kr 400,-
Bevillingsgebyr - årlig minimumsbeløp salg av alkoholholdig drikk og i iht. alkoholforskriften	kr 1.660,-
Bevillingsgebyr - årlig minimumsbeløp skjenking av alkoholholdig drikk og i iht. alkoholforskriften	kr 5.200,-
Tilsynsavgift – salgssteder for tobakksvarer iht. tobakksalgsforskriften	kr 4.580,-
Tilsynsavgift – midlertidige salgssteder for tobakksvarer iht. tobakksalgsforskriften	kr 1.220,-

Rådmannen gis fullmakt til å endre gebyrene innenfor rammene til enhver tid gjeldende forskrifter.

Arkiv: 2019/47-4
Dato: 09.11.2019
Saksbehandler: Geir Aune

ØRLAND KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/8	Formannskap	26.11.2019
19/1	Utvalg for helse og familie	27.11.2019
	Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk	
19/2	Utvalg for næring, arbeid og kultur	04.12.2019
19/2	Utvalg for oppvekst og utdanning	02.12.2019
	Eldrerådet	
	Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	
	Ungdomsrådet	
	Kommunestyret	

BUDSJETT 2020 - ØKONOMIPLAN 2020 - 2023

Rådmannens innstilling

Rådmannens budsjettforslag for 2019 vedtas slik det er framlagt med følgende presiseringer:
1. Ordførers og varaordførers godtgjøring fastsettes til h.h.v. 100 % og 50 % av Stortingsrepresentantenes godtgjøring i 2019.
2. Låneopptak: Det opptas inntil kr 105.600.000 til investeringer og kr 10.000.000 til startlån.
3. Skattøret fastsettes til maksimalsatsen.

Sakens bakgrunn og innhold

Forslag til budsjett 2020 og økonomiplan for perioden 2020-2023 legges fram i h.h.t. kommunelovens, § 14-3.

Det vises ellers til eget budsjettdokument med vurderinger og oppsummeringer.

Vedlegg
1 Rådmannens budsjettforslag

Saksprotokoll i Formannskap - 26.11.2019

Behandling:

Votering
Formannskapet vedtar rådmannens innstilling enstemmig.

Vedtak:
Formannskapet fremmer følgende innstilling ovenfor kommunestyret.

Rådmannens budsjettforslag for 2019 vedtas slik det er framlagt med følgende presiseringer:

4. Ordførers og varaordførers godtgjøring fastsettes til h.h.v. 100 % og 50 % av Stortingsrepresentantenes godtgjøring i 2019.
5. Låneopptak: Det opptas inntil kr 105.600.000 til investeringer og kr 10.000.000 til startlån.
6. Skattøret fastsettes til maksimalsatsen.

RÅDMANNENS BUDSJETTFORSLAG

ØRLAND KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

1 Innledning 4
1.1 Vi må utarbeide nye planer 5
1.2 Nye Ørland 6
1.3 Budsjettforslaget er beheftet med usikkerhet. 7
1.4 Foreslår å innføre eiendomsskatt 7
1.5 Norsk økonomi 8
1.6 Havbruksfond. 9
1.7 Skatteinntekter og rammetilskudd i planperioden 10
1.8 Minimumsavdrag – vedtatt endring i prinsipp fra 2020: 10
1.9 Renter og rentesikring 10
1.10 Forutsetninger for anslag i planen: 12
1.11 Krav til budsjettering 12
1.12 Distriktstilskudd Sør-Norge: 12
1.13 Kraftaksjer 13
1.14 Tilskudd Åfjord badeanlegg/Ørland Sparebank Arena 13
1.15 Kommuneplanens samfunnsdel 13
1.16 Forutsetninger for anslag i planen 13
1.17 Budsjettprosessen 13
1.18 Befolkningsutvikling 17
1.19 Stemmer framskrivingene? 18
2 Organisasjon og Utvikling 19
2.1 Kommunikasjonsenheten: 19
2.2 Personal: 20
2.3 Dokumentforvaltningen 20
2.4 Forslag til endringer og nedtrekk for 2020 21
2.5 Ambisjoner for planperioden 2020-2024 21
3 Helse og familie 22
3.1 Ambisjoner 22
3.2 Prosjekter 23
3.3 Tilpasninger og tjenestereduksjoner 27
3.4 Forvaltning og administrasjon 27
3.5 Enhet for sykehjem og heldøgns omsorg 27
3.6 Hjemmebasert omsorg 28
3.7 Familiehelse 28
3.8 Oppfølgingstjenesten 29
3.9 Ambisjoner i planperioden 31
4 Oppvekst og utdanning 33
4.1 Økonomi, endringer 34
5 Næring, arbeid og kultur 37
5.1 Forslag til endringer og nedtrekk i 2020 på kr 7 300 000,-: 38

5.2 Ambisjoner i planperioden 2020-2023 38
6 Samfunnsutvikling og tekniske tjenester 41
6.1 Overordnede mål og ambisjoner 41
6.2 Plan 41
6.3 Vann 42
6.4 Kommunalteknikk 43
6.5 Eiendom 43
6.6 Planlagte innsparinger i 2020 44
7 Økonomiavdeling 46
7.1 Overordnede ambisjoner 46
8 Investeringsbudsjett 47
8.1 Bevilgningsoversikt - investering 48
8.2 KOMMENTARER TIL INVESTERINGSBUDSJETTET 49

1 Innledning

Norge går godt og landet er inne i en god økonomisk periode.

Norge er ett av verdens rikeste land. Vi har lav arbeidsledighet. En av de nasjonale flyttetrendene er fra innland til kyst. Og midt på denne kysten ligger nye Ørland kommune.

Vi ligger en times reise fra to av landets største byer. Vi opplever næringsvekst, sysselsettingsvekst og befolkningsvekst og ønsker mer. Vi har et mangfold av kulturtilbud og vi har en naturrikdom mange misunner oss.

Det grønne skiftet står foran oss og det finnes ikke en planet B. Vi må både gjøre mer for å redusere vårt klimaavtrykk, men også gjøre mer for å forberede oss på menneskeskapte klimaendringer. Vi må ta vår del av ansvaret og arbeide for bedre kollektive løsninger, produsere og handle lokalt, redusere forbruk der det er mulig og jakte mer bærekraftige løsninger i alle sektorer. Vi må også tilpasse oss havstigning, værforandringer og endret klima.

FNs bærekraftsmål må få betydning for hvordan vi innretter oss framover. Vi blir flere på kloden og flere skal ha mat fra bærekraftige kilder. Vi må fortsatt videreutvikle vårt gode landbruk og legge til rette for samarbeid mellom blå og grønn sektor.

Knapt noen proteinproduksjon kan skilte med tilsvarende forfaktor som laksen. Det man gir den av mat legger den praktisk talt på seg. Skal vi lykkes med matproduksjon for en økende befolkning må vi produsere mer i havet og det på en bærekraftig måte. Vi må kunne frakte laksen effektivt til markedene på en miljøvennlig måte. Regjeringen foreslår å bevilge 55 mill. kroner til forprosjektering av Ocean Space Laboratories i 2020. Fornyelsen av de marintekniske laboratoriene ved NTNU er en nasjonal kunnskapsinvestering. Målet for regjeringen er å sikre norsk verdiskaping gjennom konkurransedyktige havnæringer.

Vi vokser i havet og vi sitter tett på kunnskapsmiljøene som skal bidra til å utvikle dette videre. Nye Ørland har en økning på nesten en milliard i omsetning i de marine næringer alene siste år. Fylkesmannen har sendt på høring utkast til et marint verneområde for området Kråkvågsvaet-Grandefjære-Bjugnfjorden. Vernet omfatter store deler av kyst- og sjøområdene i både Ørland og Bjugn. Kommunen utarbeider en uttalelse til høringsfristen som er satt til 1. mars 2020.

Vi har mange sterke næringsaktører i kommunen vår. Vi ønsker å ta vare på lokalt næringsliv og legge til rette for videre vekst og utvikling. Vi ønsker dialog med næringslivet slik at vi kan prioritere rett. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020 anslås bevilgningen til næringsrettet forskning og innovasjon over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett til om lag 9 mrd. Kroner

Ett av landets viktigste forsvarsanlegg ligger i vår kommune. Det investeres tungt på kampflybasen neste år. Regjeringen planlegger å bruke om lag 1,2 milliarder kroner til forsvarssektorens eiendom-, bygg- og anleggsprosjekter i Trøndelag samlet i 2020. Prosjektene er blant annet knyttet til hangarer for F-35, rullebanesystemer, støytiltak, sikkerhet og nødvendige bygningsmessige fasiliteter på Ørland. Prosjektet for tilpasning av Hårberg skole og nytt idrettsbygg på Ørland videreføres i 2020. I løpet av 2020 skal ytterligere seks av de nye F-35 kampflyene mottas på Ørland flystasjon og inngå i den operative virksomheten ved basen.

For å sikre tilgang på kvalifisert personell til Ørland flystasjon jobbes det med å etablere flyfag på Fosen videregående skole.

Når det gjelder Ørland lufthavn så foreslår regjeringen å videreføre tilskuddsordningen til ikke-statlige lufthavner. Det ligger imidlertid ingen økning i tilskuddsordningen for 2020.

1.1 Vi må utarbeide nye planer

Kommunen må i løpet av 2020 utarbeide en planstrategi som beskriver hvilke planer som skal utarbeides og når dette skal gjennomføres. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel må utarbeides. Dette er viktige dokument for å kunne jobbe strategisk med den nye kommunen. Kommuneplanene blir viktig for å utnytte de mulighetene som ligger i den nye kommunen samtidig som en løser de utfordringer som foreligger.

Ørland kommune gjennomførte en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) forsommeren 2019 og har på denne bakgrunn utarbeidet en overordnet beredskapsplan. Gjennom godt planverk og øvelser skal kommunen være forberedt på å håndtere uønskede hendelser og ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet.

Endringer i samfunnet skjer raskere, og informasjon og nye tekniske løsninger er mer tilgjengelig enn noen gang. Vi lever i et kunnskapssamfunn og flere må lære mer. Skal vi holde tritt i utviklingen av attraktive lokalsamfunn, må vi legge til rette for utdanning, kompetanseutvikling og innovasjonskraft.

Vi blir eldre. Flere må klare seg bedre lengre. Vi står foran en endring der vi har færre folk i arbeid i forhold til antall eldre. Vi må styrke de eldre gjennom å redusere ensomhet, forebygge fallulykker, gi god rehabilitering når uhellet er ute og følge forskningsfronten for å forebygge kognitiv svikt.

Vi må mobilisere langt flere enn kommunens ansatte om vi skal lykkes med morgendagens lokalsamfunn. Naboskap, frivillighet, hverdagsomsorg, attraktive møteplasser og ny teknologi som senker terskler for kommunikasjon. Nye Ørland har et bredt spekter med aktivitetstilbud å spille på. Vi må jobbe systematisk og systemisk.
Overordnet ambisjon for folkehelsearbeidet 2020 – 2023 vil være å sette i gang målrettet forebyggende helsetiltak gjennom deltakelse i Program for folkehelseprogrammet i Trøndelag 2017-2023 hvor satsingsområde i Fosen er «iLAG - Barn og unge sammen på fritida». I tillegg skal det utarbeides et oversiktsdokument i 2020 som viser påvirkningsfaktorer på innbyggernes helse i Ørland kommune og som vil danne grunnlag for kommuneplanarbeid.

Vi må planlegge for klimainnsats, for kunnskapsutvikling og digitalisering, vi må planlegge for å folkehelse og livsglede, vi må planlegge kommunikasjon og næringsutvikling. Vi skal skape bolyst og næringslyst. Vi ser fram til at nye Ørland begynner arbeidet med å lage en ny kommuneplan neste år. Kommuneplanen vil sette mål og ambisjoner for utviklingen av Ørland kommune i årene framover.

1.2 Nye Ørland

Nye Ørland kommuneorganisasjon ser straks dagens lys. Fra 01012020 er vi en ny kommune med en felles ledelse og et felles kommunestyre.

Den nye organisasjonen er vedtatt slik; Besluttet struktur

I Ørland kommune er det ca 900 mennesker som går på jobb for innbyggernes beste. Vi har mange kompetente medarbeidere som henter ut det beste fra dagens to organisasjoner for å skape en enda bedre kommune for innbyggerne våre. Vi vil ta ut faglige og økonomiske synergier. Vi skal bygge en felles kultur med tillit og undring. 2020 blir et år der vi konsoliderer og tilpasser driften vår til økonomisk ramme.

I de tidligere kommunene er det investert store beløp de senere årene. Vi har store realverdier i vår bygningsmasse. Bygningsmassen gir betydelig kapasitet for videre vekst og utvikling i kommunen, samtidig som nye bygg gir nye driftskostnader.

Nye Ørland kommune har svært høy gjeld. Vi legger opp til å betale ned mer gjeld enn vi tar opp i økonomiplanperioden. Administrasjonen foreslår at nye låneopptak skal ligge under 35% av årlig avdragsbeløp i de enkelte år i planperioden. For 2020 vil vi imidlertid sluttfinansiere allerede påstartede utbygginger. Det er ikke rom for nye store investeringer i perioden.

Nye Ørland er en lavinntektskommune som må bruke mer enn det dobbelte av medianen i kommune-Norge i prosent av inntekter på å betjene gjeld hvert år. Nye Ørland vil få sin åpningsbalanse til neste år, men vi ser allerede nå at vi står ovenfor en betydelig tilpassing av driften. Teknisk beregningsutvalg anbefaler et korrigert netto driftsresultat på minst 1,75 % i forhold til driftsinntekter. Vi vil måtte benytte oss av avsatte fondsmidler for å komme i balanse i økonomiplanperioden. Våre avsatte fondsmidler er under vår målsetning om 5% av driftsinntekter på disposisjonsfond fram til 2023.

Etter foreløpige beregninger i utkast til økonomiplan som ble presentert i juni d.å. har vi fått både økte utgifter og økte inntekter. Vi foretar kutt i tjenestene i underkant av 40 millioner kroner allerede i 2020 og utover i planperioden.

I budsjettet for 2020 legger vi nå opp til en reduksjon innen oppvekstsektoren der vi legger oss tett på bemannings- og lærernorm og vi foreslår flere tiltak som reduserer tjenestene.

Vi legger oss på en forsvarlig bemanning i helse. Vi reduserer og slår sammen dagens korttidsavdelinger og lokaliserer den på Brekstad. Vi harmoniserer tilbudet innen helse og familie. Vi har økte tjenestebehov innen habilitering.

Våre bygg og anlegg vil få noe redusert vedlikehold. Vedlikeholdsbudsjettene er i utgangspunktet for lave til å opprettholde realverdi i byggene. Tjenesteområdet får økte driftskostnader med nye bygg.

Vi reduserer administrasjon, støtte og stabsfunksjoner. Noen av disse funksjonene er reduksjon av dublerte stillinger, mens andre tiltak vil redusere tjenestekvalitet.

Vi reduserer tjenestekvalitet på kultur, reduserer kostnader i nav og på næring.

I sum vil dette gi en betydelig driftstilpassing for neste år med tjenestereduksjon og mulig nedbemanning. Nedbemanning er ikke oppsigelse.

1.3 Budsjettforslaget er beheftet med usikkerhet.

Det er usikkerhet knyttet til om de reduksjonstiltakene som er foreslått kan gi full helårseffekt allerede i 2020.

Det er heftet en usikkerhet knyttet til føring av budsjettet. To ulike organisasjoner med alle budsjettposter er lagt inn i en ny organisasjon. Det vil være en risiko for at budsjettposter er ført feil med de konsekvenser det kan gi. Eksempelvis vil en dobbel føring av inntektspost umiddelbart gi utfordring. Det ligger en usikkerhet i å lage budsjett for en ny organisasjon da vi ikke har noen driftsår å sammenligne med. Dette kombinert med nedtrekk gjør at budsjetteringen har vært utfordrende.

Det er en usikkerhet om vi budsjetterer for marginalt i forhold til behov i de store tjenesteområdene. Uforutsette kostnader til enkeltbruker vil kunne utløse salderingsbehov raskt.

Realverdien i byggene vil reduseres raskere med dette budsjettopplegget uten at vi kjenner til hvor raskt dette vil gi negative effekter.

Det er usikkerhet knyttet til pågående prosjekter. Med så mange prosjekter som er kjørt samtidig vil det også være en usikkerhet om alle kostnader er beregnet riktig eller om alle behov er medregnet.

Det vil alltid være en usikkerhet knyttet til renteutvikling selv om de fleste økonomiske analyser pr. nå antyder et stabilt nivå i tiden framover.

I økonomiplanperioden skal vi ytterligere ned. Vi må jobbe i hele 2020 med å realisere tiltakene som er beskrevet i budsjettet, samtidig som vi må lete etter nye tiltak. Vi vil måtte vurdere ytterligere strukturelle tiltak og ytterligere reduksjoner i tjenestene i løpet av året.

1.4 Foreslår å innføre eiendomsskatt

Den totale økonomiske situasjon med betydelig gjeld, lav inntekt, små avsetninger, allerede lavt tjenestenivå og med betydelig usikkerhet, gjør at vi i tillegg til å ta ut de effektene som er beskrevet i budsjettet også foreslår å innføre eiendomsskatt for å få økonomiplanen i balanse.

Eiendomsskatten vil bidra som en buffer mot uforutsette hendelser og gi et handlingsrom for å bidra til samfunnsutviklingen. Den bidrar til at vi vil nå våre økonomiske måltall i planperioden. Dersom loven hadde tillatt å unnta næringslivet eiendomsbeskatning uten å miste inntekter fra energi, ville vi foreslått det. Næringslivet skal skape arbeidsplasser. Vi foreslår derfor at den andelen eiendomsskatt som kommer fra næringslivet settes av til et næringsfond som brukes

til næringsutvikling i eksisterende og etablert næringsliv. Dette forutsetter imidlertid at kommunen evner å styre i balanse slik at strykningsreglene ikke trer i kraft.

Inntekter fra hus og hytter settes av på fond, med unntak av oppstartsåret 2021. Når kommunen oppnår fondskapital på 5% av driftsinntekter vil overskytende inntekter fra eiendomsskatt brukes som egenkapital ved investeringer. Vi foreslår i utgangspunktet å tidsbegrense eiendomsbeskatningen til å vare i denne økonomiplanperioden. Imidlertid forutsetter en fjerning av eiendomsskatten at man evner å tilpasse driften, redusere gjeld og bygge opp fondsmidler i tråd med TBUs anbefalinger og egne måltall.

Kommune kan velge følgende utskrivningsalternativer:
§ 3. Kommunestyret kan skrive ut eigedomsskatt på anten
a) faste eigedomar i heile kommunen, eller
b) faste eigedomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang, eller
c) berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller
d) berre på næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller
e) eigedom både under bokstav b og c, eller
f) eigedom både under bokstav b og d, eller
g)faste eigedomar i heile kommunen, unnateke næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum.

Bjugn har hatt utskrivning etter alternativ c og i egen sak foreslås det å fortsette denne samt utvide den til å gjelde hele den nye kommunen.

Ut i fra det som framkommer i økonomiavsnittet vil vi ha behov for inntektsøkning eller tilsvarende kostnadsreduksjon. Vi foreslår alternativ a. Sosiale hensyn som bunnfradrag og avsetninger til næringsfond vil bli tatt opp i egen sak.

Dersom vi ikke innfører eiendomsskatt vil det høyst sannsynling medføre strukturelle endringer i alle tjenesteområdene. Dersom vi skal ha god økonomisk styring i tråd med egne målsettinger.

Mer informasjon om eiendomsskatt finnes også på den utredingen som ble gjennomført av LVK (Landsforeningen for VassdragsKommuner) i desember og som tidligere er utdelt til fellesnemda.

1.5 Norsk økonomi

Kommunebudsjett 2020
Forslag til statsbudsjettet kan du lese her;
https://www.regjeringen.no/no/dokument/statsbudsjettet/statsbudsjettet-2020/id2668139/

Landsstyret til KS mener regjeringens forslag til økonomiske rammer i statsbudsjett for 2020 innebærer et stramt kommuneopplegg. For kommunene reduseres handlingsrommet fra 2019 til 2020. Du kan lese hele uttalelsen fra Landsstyret på følgende lenke

https://www.ks.no/uttalelser-fra-landsstyret/landsstyrets-uttalelse-om-statsbudsjettet-2020/

1.6 Havbruksfond.

Skattlegging av oppdrett
Regjeringen oppnevnte et partssammensatt utvalg 7. september 2018. Utvalget fikk i oppgave å vurdere hvordan skattesystemet for havbruk bør utformes for å bidra til at fellesskapet får en andel av grunnrenten, også fra eksisterende tillatelser. Utvalget ble i tillegg bedt om å vurdere hvordan skatteinntektene fra det samlede skattesystemet for havbruk, inkludert inntekter fra tildeling av nye tillatelser til å drive havbruksvirksomhet, skal fordeles mellom kommunesektor og stat. Videre ble utvalget bedt om å utrede hvordan kommunenes andel av inntektene kan bli mer stabile og forutsigbare.

Utvalgets rapport ble lagt fram 4. november kom med følgende:
Flertallet foreslår at grunnrente i havbruksnæringen hentes inn gjennom en overskuddsbasert, periodisert grunnrenteskatt. En slik skatt har vi gode erfaringer med fra petroleums- og kraftsektoren. En overskuddsbasert grunnrenteskatt vil tilpasse seg lønnsomheten i næringen i motsetning til en produksjonsavgift, som ikke avhenger av lønnsomheten.

Flertallet foreslår at en overskuddsbasert grunnrenteskatt fordeles mellom stat og kommune gjennom en fradragsberettiget produksjonsavgift som går til vertskommunene. Selskapene kan trekke fra produksjonsavgiften mot utlignet skatt på alminnelig inntekt. Avgiften fordeler da skatteinntekter mellom stat og kommune, men gir ingen ekstrabelastning for selskapene.

Regjeringspartiene hadde i forkant stort sett uttalt seg negativt om forslaget, selv før utredningen forelå. Detn er nå sendt på høring, men med de uttalelsene som foreligger kan det stilles spørsmål om forslaget blir gjennomført.

Selve utredingen finnes her: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2019-18/id2676239/

De fleste partier har varslet at de er negative til grunnrente, slik at det kan se ut som om utredningen er puttet i skuffen nesten før den er produsert.

Dersom det utdeles like mye fra havbruksfondet som i 2018 vil vi få en vesentlig sum. Det er vanskelig å anslå hvor mye vi vil kunne få da det er flere ukjente i ligningen.

Ut i fra dette vil vi foreslå å legge inn 6 mill kroner. Ulempen er at beløpet er ikke klart før i slutten av oktober hvert år og to måneder er for lite til å kunne kompensere for et inntektsbortfall av den størrelsesorden. Et eventuelt bortfall av overføring fra Havbruksfondet kompenseres med bruk av fond.

1.7 Skatteinntekter og rammetilskudd i planperioden

Kommunens frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Nivået på disse inntektene blir bestemt ut fra pris- og lønnsvekst (kommunal deflator), vekst i frie inntekter, innlemming av tidligere øremerkede tilskudd og korreksjoner knyttet til endringer i oppgaver. Det overordnede formålet med det kommunale inntektssystemet er å jevne ut kommunenes økonomiske forutsetninger slik at det kan gis et mest mulig likeverdig tjenestetilbud i alle kommuner. Ved fordeling av rammetilskudd tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader (utgiftsutjevning), og ulikheter i skatteinntekter (inntektsutjevning).
Hoveddelen av rammetilskuddet gis som et fast innbyggertilskudd basert på folketall 1. juli året før budsjettåret, og inntektsutjevning gis etter folketall pr 01.01 i budsjettåret.

Endringer i demografi for 2020 utgjør kr 10 mill, og ifølge KS sin modell for endringer i demografikostnader fordeler dette seg slik:
Endring utgiftsbehov per 1.1

Sektor	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Barnehage	4 467	7	-5 956	820
Grunnskole	922	2 304	8 141	3 686
Eldre	4 668	5 231	5 508	9 528
Sum	10 057	7 542	7 693	14 034

1.8 Minimumsavdrag – vedtatt endring i prinsipp fra 2020:

I tillegg til krav om balanse i driftsregnskapet, stiller kommuneloven krav til at all gjeld skal nedbetales minst like raskt som gjenværende levetid på kommunens anleggsmidler (minimumsavdrag). Dette betyr at en økning av gjeld automatisk vil føre til et krav om en tilsvarende økning i årlige avdragsutgifter i driftsregnskapet, noe som reduserer kommunens handlefrihet i forhold til å vedta nye investeringer. I hht reglene er det bokført gjeld ved siste årsskifte som skal brukes for å beregne minimumsavdrag. Dvs at det er bokført gjeld pr 31.12.19 som skal brukes for å beregne minimumsavdrag for 2020, og dette legges til grunn for budsjett 2020.
Minimumsavdrag har tidligere blitt beregnet med en vektet beregning fordelt på driftsmidler med ulik nedskrivingstid. I forbindelse med vedtatt ny kommunelov skal dette nå gjøres med en beregning i forhold til sum nedskrevne verdier delt på årets avskrivning. I henhold til ny beregningsmåte vil gjenværende levetid bli endret til ca 29 år, og dette medfører at minimumsavdraget øker fra og med 2020.

1.9 Renter og rentesikring

Renteutgifter på langsiktig lån er en vesentlig post i kommunens budsjett, og renteutgiftene prognoseres i hht rentenivået.
Kommunalbanken lager en prognose for rentenivå basert på markedsrenter og signaler fra Norges bank.
Kommunalbankens prognose:

	Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/19			
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag
2020	1,59	0,40	1,99	*2,59*
2021	1,58	0,40	1,98	*2,58*
2022	1,54	0,40	1,94	*2,54*
2023	1,50	0,40	1,90	*2,50*

Ved å gå inn på andre lånetyper som obligasjoner og sertifikatlån så vil rentekostnadene kunne reduseres noe, og det er i økonomiplanen forutsatt at dette gjøres slik at rentekostnadene er redusert noe.

I tillegg til flytende betales det renter på rentebytteavtaler som er inngått med binding mot NIBOR, slik at rente for 2020 er budsjettert med 2,64%.

Rentesikring og renterisiko:
Ørland kommune har ved inngangen til 2020 høy gjeld, og det er derfor viktig å være klar over renterisikoen i forhold til en uforutsett renteoppgang på f.eks 1 % i tillegg til budsjettert renteprosent.

I en slik beregning må det tas hensyn til at deler av gjelden er sikret gjennom rentebytteavtaler, og i tillegg vil utlån til startlån og investeringer innen VAR-sektoren i stor grad gi tilsvarende økte inntekter i takt med en økning i rentenivået.
Dette kan vises i følgende tabell:
(alle tall i mill. kr)

	2020	2021	2022	2023
Lån 1/1	1 751 158	2 006 373	1 975 038	1 950 933
Startlån	143 586	148 586	153 586	158 586
VAR-sektoren	372 803	383 073	376 510	373 943
Sum lån finansiert over drift	1 234 769	1 474 714	1 444 942	1 418 404
Lån sikret med renteavtaler	714 000	749 000	644 000	639 000
Lån uten rentesikring	520 769	725 714	800 942	779 404
Renteøkning med 1%-poeng	5 200	7 300	8 000	7 800

1.10 Forutsetninger for anslag i planen:

Når man skal beskrive en økonomisk utvikling for en framtid man fortsatt ikke er kommet til, må vi lene oss på den beste kunnskapen vi har og legge forutsetninger for anslag for å finne det vi mener er en mest sannsynlig økonomisk utvikling ut fra et økonomisk faglig perspektiv.
Som forutsetninger for denne økonomiplanen ligger følgende;

- Når det gjelder økning i driftskostnader, inklusiv lønn og sosiale kostnader, og driftsinntekter har vi lagt den kommunale deflatoren på 3,1% fra 2019 til 2020 til grunn. For resten av perioden (2021 – 2023) har vi lagt oss på faste priser.
- Rentekostnadene er beregnet ut i fra Kommunalbankens prognoser og inngåtte rentebytteavtaler
- Demografikostnader er hentet fra analysemodellen til Framsikt (kommunal virksomhetsstyring)
- Vi forutsetter at demografikostnader er lik demografiinntekter. Det vil si at inntektssystemet kompenserer for endret demografi,
- Skatte - og rammeinntekter er hentet fra statsbudsjettet og KS sin økonomimodell
- Det er lagt inn økt eiendomsskatt fra 2020 på vindmøllene på Storheia, beregnet til 4,8 mill kroner
- Det var opprinnelig planlagt en revisjon av arbeidsgiveravgiftsområdet i løpet av 2020, men ut i fra den informasjonen vi har fått er dette utsatt i to år slik at slik det ser ut pr i dag vil vi ha samme arbeidsgiveravgiftssatser ut 2022. Det er ikke tatt høyde for eventuelle endringer i 2023. Det vil si at vi vil ha to satser 6,4% i dagens Bjugn kommune og 10,6% i dagens Ørland kommune

1.11 Krav til budsjettering

Fylkesmannen har presisert kravene om reell inndekning i budsjett og økonomiplanen. Dette innebærer at urealistiske inndekningsforsøk vil føre til at man blir innmeldt i register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK). Ny kommunelov presiserer også at man skal innarbeide egne handlingsregler for økonomistyringen i kommunen. Forslag til dette er behandlet av formannskapet og vil bli behandlet av kommunestyret på møtet før budsjettbehandlingen.
Fylkesmannen påpeker at man må fokusere på tjenestebehov og struktur, sikre økonomikompetanse i hele organisasjonen, ha kunnskap hva tjenestene faktisk koster, fokusere på gevinstrealisering og ha gode samordna styringsverktøy (økonomi, plan, statistikk og analyse).

1.12 Distriktstilskudd Sør-Norge:

Av rammetilskudd for 2020 utgjør totalt 13,1 mill kroner distriktstilskudd for Sør-Norge. Dette tilskuddet er beregnet ut fra en indeks som viser graden av distriktsutfordringer i kommunen. KMD har foretatt en revisjon av distriktsindeksen, og departementet vil komme tilbake med virkningene av ny indeks i kommuneproposisjon for 2021. Det er en viss fare for at indeksen for nye Ørland kommune vil bli endret slik at det blir gitt mindre tilskudd fra og med 2021. Dette er ikke hensyntatt i tallgrunnlaget fra KS, og tas derfor heller ikke med i økonomiplanen.

1.13 Kraftaksjer

Nye Ørland eier kraftaksjer i Trønderenergi AS og Fosenkraft AS.
De to kommune har hatt følgende inntekter fra energiselskapene:

		Fosenkraft				*Trønderenergi*				*Sum*		
	2019	*2018*	*2017*	*2016*	*2019*	*2018*	*2017*	*2016*	*2019*	*2018*	*2017*	*2016*
Renter på lån	3828	3828	3828	3828	4473	4473	4473	4473	8 301	8 301	8 301	8 301
Utbytte	1600	1600	1600	0	10002	11210	3355	2571	11 602	12 810	4 955	2 571
SUM	**5 428**	**5 428**	**5 428**	**3 828**	**14 475**	**15 683**	**7 828**	**7 044**	**19 903**	**21 111**	**13 256**	**10 872**

Trønderenergi har på det siste eiermøtet signalisert at utbyttet for de neste fire årene vil ligge i underkant av 16 millioner kroner. Dette er hensyntatt i økonomiplanen.

1.14 Tilskudd Åfjord badeanlegg/Ørland Sparebank Arena

Det er lagt inn betaling av et tilskudd til «Åfjord badeanlegg» i 2021 i tråd med inngått avtale. Tilsvarende skal Åfjord kommune betale til Ørland kommune for finansiering av Ørland Sparebank Arena. Avtalen er inngått for å få et økt tilskudd av spillemidler som interkommunale anlegg.
Det er avsjekket med revisjonen om tilskuddet kan føres via investeringsregnskapet, noe vi ikke kan så lenge vi ikke er deleier til det vi gir tilskudd til. Dersom vi oppretter et AS eller IKS for anleggene vil det kunne finansieres via investeringsregnskapet. Da tilskuddet først skal utbetales i 2021 har vi fortsatt rimelig tid til å utrede alternative løsninger. Det legges inn i økonomiplanen slik at kommunestyret er klar over forpliktelsen.

1.15 Kommuneplanens samfunnsdel

Vi har som ny kommune ingen kommuneplan, lenkene til de to eksisterende er følgende:
Bjugn: https://www.bjugn.kommune.no/_f/p1/i8bc91ee2-0722-402a-a022-c2b53ad13f41/kommuneplan_for_bjugn_-_samfunnsdelen_-_til_ungdommen.pdf

Ørland: https://www.orland.kommune.no/_f/p1/i3df16976-4e95-4035-b8da-577de3628407/kommuneplans_samfunnsdel_2013_2026.pdf

1.16 Budsjettprosessen

Budsjettet bruker økonomiplanen fra juni 2019 som referanse da vi ikke har erfaringstall eller tidligere budsjett å vise til. Økonomiplanarbeidet startet med tre budsjettkonferanser med formannskapene hvor de ulike utfordringene ble gjennomgått. Økonomiplanen bygde på analyser bestilt av KS og egne analyser gjort i Framsikt.

I utkast til økonomiplan ble det laget et forslag med flatt kutt for alle tjenester i størrelsesorden 6%. Det var beregnet i utkastet til økonomiplan at det ville være et behov for en effektivisering i denne størrelsesorden.

I etterkant av dette ble det bestilt en ny utredning fra PWC hvor vi sammenlignet nye Ørland med kommuner som drev tjenester mer økonomisk effektivt enn oss. På denne bakgrunnen utarbeidet vi et teoretisk innsparingspotensial på de ulike tjenestene.

Ut i fra denne gjennomgangen kom vi fram til et teoretisk innsparingspotensial som så ble satt opp mot virkeligheten. Rådmannens ledergruppe har drøftet seg fram til et innsparingsmål for det enkelte fagområdet for neste år som avviker noe fra det teoretiske innsparingspotensialet forelagt av KS og PWC. Dette er basert på et skjønn i forhold til hva ledergruppen mener er realistisk å kunne ta ned innenfor de enkelte fagretningene og samtidig det man mener utgjør en rimelig fordeling av byrde. Alle kommunalsjefer har hatt dialog med sine enhetsledere og tillitsvalgte. Rådmannens ledergruppe har i noen grad valgt å skåne lovpålagte tjenester i 2020.

Grunnlagsdokumentet for økonomiplanen som ble framlagt i juni viste et merforbruk på 31,1 mill kroner før bruk av fond på 10,0 mill kroner.

I etterkant av utkast til økonomiplan har det vært salderinger i Bjugn og også økte behov vesentlig grunnet ressurskrevende brukere. Det er også i etterkant av utkast til økonomiplan i juni kommet nye låneopptak som skal finansieres og det kommer i 2020 kostnader grunnet nye bygg. Innen helse har prosjektmidler blitt faset ut og øremerkede tilskudd blitt lagt inn i rammetilskuddet, med en betydelig reduksjon.

Det har vært en utfordring å slå sammen to organisasjoner, samtidig kjøre nedskjæringer og ikke ha et sammenligningsgrunnlag på alle områdene.

I forbindelse med ny kommunelov er de obligatoriske oppstillingene noe endret.

2 Bevilgningsoversikt drift

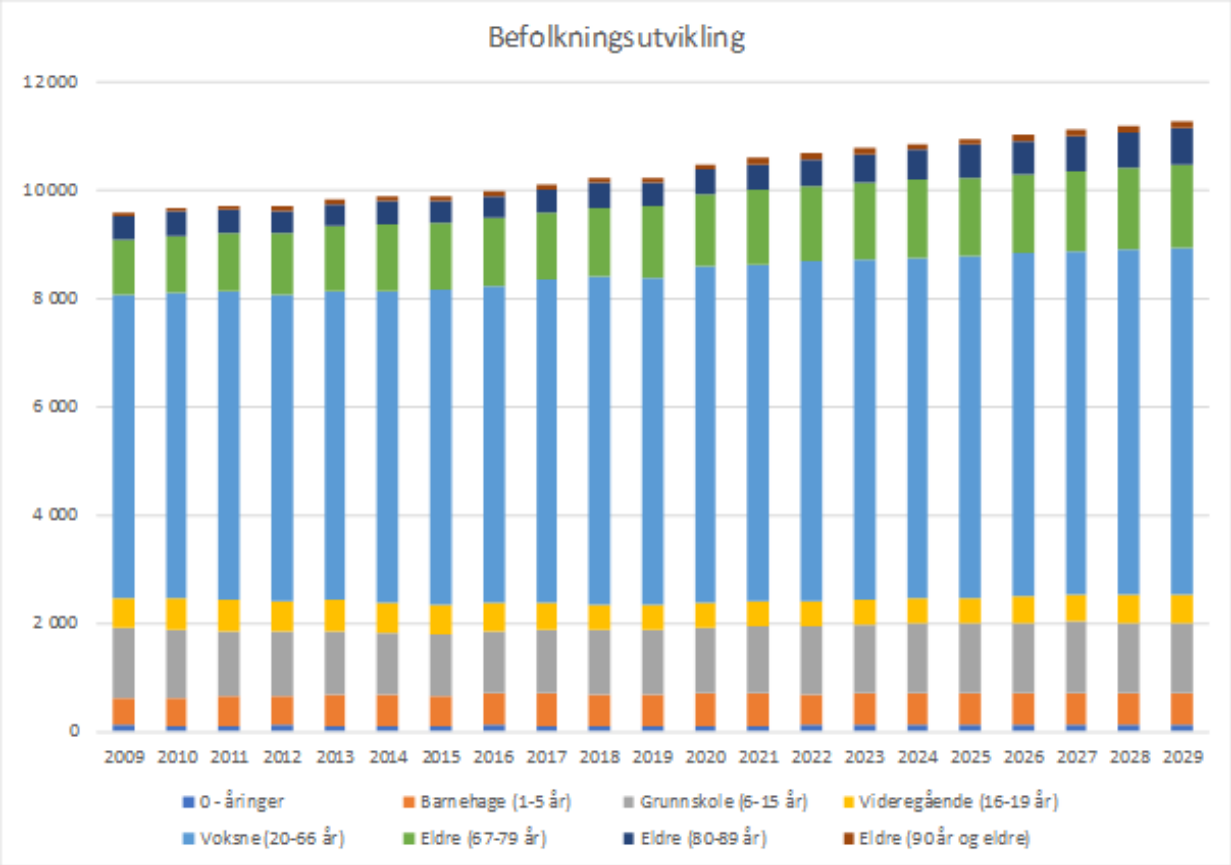
	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Rammetilskudd	369 279	377 584	384 514	398 798
Inntekts- og formuesskatt	259 321	259 321	259 321	259 321
Eiendomsskatt	11 800	20 800	29 800	29 800
Bru Storfosna/tilskudd fylkeskommunen	3 780	3 780	3 780	0
Andre generelle driftsinntekter	2 250	2 050	1 850	1 650
Sum generelle generelle driftsinntekter	**646 430**	**663 535**	**679 265**	**689 569**
Sum bevilgninger drift, netto	556 691	576 823	569 466	589 250
Avskrivninger				
Sum netto driftsutgifter	**556 691**	**576 823**	**569 466**	**589 250**
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	89 739	86 712	109 799	100 319
Renteinntekter	10 040	10 040	10 040	10 040
Utbytter	16 000	16 000	16 000	16 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler				
Renteutgifter	51 979	50 410	49 366	47 752
Avdrag på lån	61 000	69 185	68 105	67 274
Netto finansutgifter	**86 939**	**93 555**	**91 431**	**88 986**
Motpost avskrivninger				
NETTO DRIFTSRESULTAT	2 800	-6 843	18 368	11 333
Overføring til investering				
Netto avsetninger til eller bruk av driftsfond	2 800	-6 843	18 368	11 333
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Dekning av tidligere års merforbruk				
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**2 800**	**-6 843**	**18 368**	**11 333**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**
Måltall for avsetning til disposisjonsfond	11 300	11 600	11 900	12 100
Foreslås avsatt	2 800	-6 843	18 368	11 333

Driftsbudsjett skjema 1B

	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Politiske styringsorganer	6 598	6 848	6 598	6 848
Rådmannsfunksjon	2 190	2 190	2 190	2 190
Personal og organisasjonsavdeling	31 831	31 831	31 831	31 831
Helse og omsorg	210 160	215 391	220 899	230 427
Oppvekst og utdanning	228 896	231 207	233 392	237 898
Kultur og næring	39 620	48 620	39 620	39 620
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	37 997	37 997	37 997	37 997
Økonomiavdeling	6 999	6 239	6 239	6 239
Sum kostnader pr enhet	**564 291**	**580 323**	**578 766**	**593 050**
Eiendomsskatt taksering mm	1 800	400	100	100
Premieavvik	-3 400	-3 400	-3 400	-3 400
Havbruksfond	-6 000	-500	-6 000	-500
Sum	**-7 600**	**-3 500**	**-9 300**	**-3 800**
Sum bevilgning drift (netto)	**556 691**	**576 823**	**569 466**	**589 250**

2.1 Befolkningsutvikling

Grafen under viser befolkningsutvikling for den sammenslåtte kommunen pluss en prognose for utviklingen de kommende 10 årene. Dette danner befolkningsgrunnlaget for de tjenestene vi skal levere:

Prognosen viser befolkningsvekst gjennom hele perioden

Ved å se på de siste to årene, samt forventet utvikling i planperioden får vi:

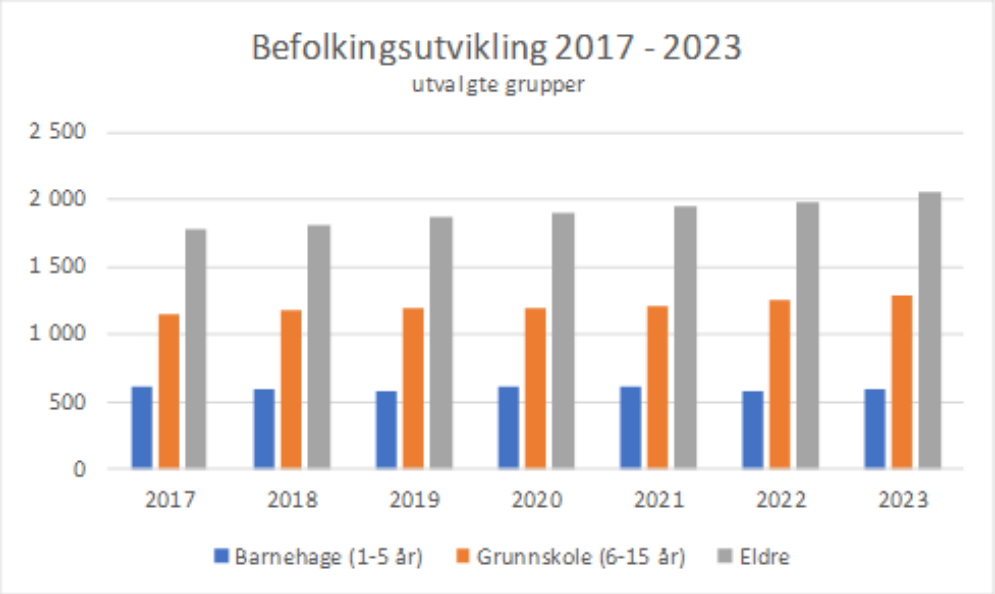
	2017	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*	*2023*
0 – åringer	102	99	98	108	109	110	112
Barnehage (1-5 år)	616	596	582	611	612	583	587
Grunnskole (6-15 år)	1 152	1 173	1 188	1 194	1 209	1 262	1 286
Videregående (16-19 år)	503	478	475	472	469	452	445
Voksne (20-66 år)	5 965	6 058	6 030	6 195	6 231	6 284	6 284
Eldre (67-79 år)	1 251	1 282	1 323	1 330	1 373	1 386	1 427
Eldre (80-89 år)	436	435	447	468	483	497	526
Eldre (90 år og eldre)	88	94	95	96	96	102	107
Total	**10 113**	**10 215**	**10 238**	**10 474**	**10 582**	**10 676**	**10 774**

Tabellen viser en jevn vekst i alle de tre eldregruppene, noe ujevn utvikling i barnehagegruppen og en jevn vekst i grunnskolen fram til 2022 hvor vi får en betydelig økning.

Dersom vi fokuserer mer på de aldersgruppene der vi yter mest tjenester får vi:

	2017	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*	*2023*
Barnehage (1-5 år)	616	596	582	611	612	583	587
Grunnskole (6-15 år)	1 152	1 173	1 188	1 194	1 209	1 262	1 286
Eldre	1 775	1 811	1 865	1 894	1 952	1 985	2 060
SUM	3 543	3 580	3 635	3 699	3 773	3 830	3 933

Grafisk vises dette som følger:

2.2 Stemmer framskrivingene?

For Nye Ørland kommune er det grunn til å stille spørsmål om denne framskrivningen er riktig da erfaring tilsier at kvinner/familier med barn som flytter tilbake til kommunen etter at de har fått barn, og at dette trolig skjer oftere her enn ellers.

Når vi også ser på utviklingen i behovet for ansettelser knyttet til kampflybasen og private bedrifter er det lov til å håpe at utviklingen vil bli mer positiv enn framskrivningene viser.

For den eldre delen av befolkningen er det større grunn til å tro at framskrivningen stemmer da det er mindre mobilitet denne gruppen.

3 Organisasjon og Utvikling

	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Utvikling og ledelse	2 906	2 906	2 906	2 906
Kommunikasjon	13 333	13 333	13 333	13 333
Personal	8 640	8 640	8 640	8 640
Dokumentforvaltning	6 952	6 952	6 952	6 952
Personal og organisasjonsavdeling	31 831	31 831	31 831	31 831

3.1 Overordnede mål og ambisjoner for 2020:

Organisasjon og utvikling skal arbeide målrettet og effektivt for at Ørland kommune bygger et positivt omdømme. Dette gjelder både internt i organisasjonen, i dialogen med innbyggerne, og i møtet med omverden. I forhold til det siste vil bolyst (innbyggervekst) og næringsvekst være sentrale elementer.

En av de viktigste drivkreftene for økt produktivitet i offentlig sektor er digitalisering. Teknologiutviklingen åpner for nye måter å organisere forvaltningen på, forbedrede tjenestetilbud og helt nye måter å gi brukerne tilgang til offentlige tjenester.

Regjeringen har startet arbeidet med en stortingsmelding om innovasjon i offentlig sektor. I meldingen vil regjeringen vurdere virkemidler, tiltak og verktøy for ledere og ansatte i offentlige virksomheter som kan fremme innovasjon. Bruk av ny teknologi og nye organisatoriske løsninger vil være nødvendig for å opprettholde gode tjenester i en periode hvor statsfinansene vil komme under større press.

Intensjonsavtalen for et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) står sentralt i arbeidet med å redusere utenforskapet. IA-avtalen ble fornyet 18. desember 2018 og gjelder frem til og med 2022. Det overordnede målet for IA-samarbeidet er å skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall fra arbeidslivet. I IA-avtalen er det et mål at sykefraværsprosenten skal reduseres med 10% fra 2018. Langvarig sykefravær øker sannsynligheten for å miste fotfestet i arbeidsmarkedet. Det er derfor særlig viktig med tiltak som kan bidra til redusert langtidssykefravær.

Et godt samarbeid mellom partene, både trepartssamarbeid på samfunnsnivå og topartssamarbeid på arbeidsplassene er det viktigste verktøyet i inkluderingsarbeidet. IA-avtalens innsatsområde, organisering og virkemidler skal støtte arbeidet som ledere, tillitsvalgte, verneombud og ansatte gjør i den enkelte virksomheten. Vi må jobbe godt med forebyggende arbeidsmiljø- og sykefraværsarbeid.

Organisasjon og utvikling skal gjennom sin faglighet bidra til at Ørland kommune som organisasjon har stort fokus på kunnskap- og kompetanseheving. Her vil KS Læring benyttes for opplæring på nett. Vi vil også ha stort fokus på lederopplæring.

3.2 Kommunikasjonsenheten:

Kommunikasjonsenheten blir en medspiller for alle enheter i nye Ørland kommune. Begge kommuner drifter i dag flere plattformer for kommunikasjon, som hjemmeside, intranett og sosiale medier. Der vi i dag drifter to utgaver av samme plattform får vi samlet alt på samme plattform. Dette gir større styrke, økt gjennomslagskraft og et større publikum. Vi får, enkelt sagt, en sterkere stemme.

Offentlighetsloven regulerer innsynsrett i virksomhet som drives av forvaltningsområder i Norge. Loven er klar på at i utgangspunktet er alle dokumenter i forvaltningen tilgjengelige for offentligheten, og at alle kan be om innsyn, også uten å identifisere seg. Loven skal med andre ord sikre innsyn. Samtidig inneholder loven paragrafer som forteller hvilke dokumenter og opplysninger vi, ved å vise til det eller de aktuelle punkter i loven, kan unnta offentlighet.
På samme tid skal vi forholde oss til andre lover og reguleringer. Her er EUs personvernforordning (General Data Protection Regulation / GDPR) , som trådte i kraft i Norge i juli 2018, vesentlig og vil få betydning for vårt arbeid framover.

3.3 Personal:

Det skal arbeides med utarbeidelse av personalpolitiske retningslinjer. Mye av arbeidet vil kreve bred involvering av ledere og tillitsvalgte. Et prioritert tema er utarbeidelse av lønnspolitiske retningslinjer, herunder plan for harmonisering av lønn etter kommunesammenslåingen.

Arbeide med å bygge felles organisasjonskultur. Det er viktig med bred involvering av ledere, tillitsvalgte, men også politisk nivå. Stikkord i denne sammenheng er utarbeidelse av kommunens verdigrunnlag og etiske retningslinjer. Organisering og gjennomføring av opplæringstiltak for å utvikle felles praksis for kommunens personalpolitikk vil også være viktig del av arbeidet med å bygge felles organisasjonskultur.

Nærværs- og sykefraværsarbeidet skal prioriteres, jfr. målene i IA-avtalen og politiske styringssignal. Det viktigste arbeidet skjer på enhetene, men personaltjenesten skal bistå med rådgivning, opplæringstiltak og bistand i ulike arbeidsmiljøprosjekt. NED som arbeidsmetodikk og Linda Lai sine 10 måleindikatorer skal innarbeidet som ledelsesverktøy for dette arbeidet. Tydeliggjøring av ansvar, roller og utvikle gode arenaer for det partssammensatte arbeidet blir også viktig.

Personaltjenesten vil gjennom det regionale Fosen samarbeidet fortsette arbeidet med digitalisering og forenkling av lønns- og personalprosesser. Personaltjenesten har som mål å utgjøre en regional ressurs i prosjektet KS-læring. Fortsatt vil daglig drift ta mesteparten av tiden til personaltjenesten. Dersom de økonomiske rammevilkårene medfører omfattende omorganiseringer og oppsigelser, må personaltjenesten bruke mye tid på å bistå enhetene slik at vi følger de arbeidsrettslige krav til prosess.

Personaltjenesten ønsker å tydeliggjøre sin rolle ovenfor enhetene gjennom utarbeidelse av serviceavtaler. Her tydeliggjøres enhetsleder rolle og hva enheten kan forvente av bistand fra personaltjenesten.

3.4 Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen har ansvaret for tjenestene arkiv, politikk og valg. Enheten skal ivareta og bidra til kvalitetssikring og utvikling av fagområdene innenfor kommunens sentrale post/arkiv tjeneste, et samlet politisk sekretariat, gjennomføring av valg til kommunestyre- og fylkestingsvalg, Stortings- og Sametingsvalg og sin delegerte saksbehandling.

Dokumentforvaltningen skal være en medspiller for alle enheter i nye Ørland kommune for å ivareta og utvikle kommunens lovpålagte dokumentasjonsplikt, ha fokus på åpenhet og meroffentlighetsprinsippet ovenfor kommunens innbyggere, og være en pådriver for utvikling av gode digitale tjenester.

Dokumentforvaltningen skal legge til rette for gode læringsarenaer og læringsmiljø for veiledning og opplæring av saksbehandlere, ledere og folkevalgte i bruk av systemer og rutiner. Enheten skal også bidra til et nært og godt samarbeid og samhandling innenfor kommunes fellestjenester.

Enheten vil gjennom det regionale Fosen-samarbeidet fortsette arbeidet med felles utvikling av systemer, rutiner og automatisering av digitale prosesser og tjenester.

Det vil bli utarbeidet serviceavtaler med enhetene som skal avklare forventninger og roller, sikre lik bistand og ensartet praksis for tjenestene som ytes, samt utarbeide og utvikle kommunens rutiner og reglement innenfor fagområdet.

Prioriteringer i 2020 vil være å skape en felles organisasjonskultur, utarbeide og utvikle felles rutiner for nye Ørland, ivareta kommunens lovpålagte oppgaver, kvalitetssikre og utvikle systemer og prosesser, samt ha stort fokus på intern opplæring.

3.5 Forslag til endringer og nedtrekk for 2020

Innen politikk og administrasjon finnes det flere dupliserte stillinger som to rådmenn, ord-/varaordfører. Tilsammen blir den et nedtrekk på kr 3,5 mill.

Innen kommunikasjon/IKT og lærlingestilling har vi valgt å skjære ned på området med 100 % stilling, samt en lærlingestilling tilsammen kr 1 mill.

Innenfor kommunikasjon vil det også være en medarbeider som går av med pensjon som medfører kr 350 000,- i sparing i 2020.

Personal vil ta ned utgifter og øke inntektsøkning (salg av tjenester) for tilsammen kr 300 000,-

Dokumentforvaltningen tar i denne omgangen ned kostnader på kr 300 000,-

Organisasjon og utvikling har kuttet i poster tilsvarende 300 000,-

3.6 Ambisjoner for planperioden 2020-2024

Det skal utarbeides en Kommunedelplan med mål og strategier for fagområdet i tråd med Plan og bygningsloven. Tiltak kommer i budsjettplaner og det skal utarbeides en sektorovergripende plan for kommunens arbeidsgiverpolitikk.

Organisasjon og utvikling vil være alle enheters interne støttet og faglige rådgiver. Vi skal være en enhet som gjør andre enheter blir mer selvstendig, men vi skal også yte faglig veiledning med høy faglig kvalitet.

Organisasjon og utvikling skal gjennom sitt arbeid gjøre at Ørland kommune sitt førstevalg for all intern og ekstern kommunikasjon og datautveksling, skjer gjennom heldigitale løsninger.

4 Helse og familie

	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Administrasjon	1 295	1 295	1 295	1 295
Sykehjem og heldøgns omsorg	71 733	71 733	71 733	71 733
Hjemmebasert omsorg	43 837	43 837	43 837	43 837
Familiehelse	33 286	33 286	33 286	33 286
Forvaltning	14 147	14 147	14 147	14 147
Oppfølgingstjenesten	45 862	45 862	45 862	45 862
Demografikostnader		5 231	10 739	20 267
Helse og omsorg	210 160	215 391	220 899	230 427

4.1 Ambisjoner

I helse -og omsorgstjenestelovens § 3, første ledd står det at kommunen skal «sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester». Oppholdsprinsippet er førende for tjenesten og innebærer at vi også har ansvar for de som oppholder seg i kommunen i kortere tidsrom, som f.eks. feriegjester, studenter og arbeidsfolk. Fra 1.1.2020 har Ørland litt over 10 000 innbyggerne. Kommunens areal strekker seg over 457,18 km^2. Bosettingsmønsteret har betydning for organisering av helsetjenestene i kommunen. Dette gjelder spesielt for de tjenestene som skal ytes der folk bor.

Opprinnelig budsjett for helse og familie var 202 923 000 (Deflator og demografi er lagt inn). Det må korrigeres for:

Saldering 2019	5 000 000
Renhold fra teknisk til sykehjem	2 900 000
Overføring fra konto rådmann (Ørland) til betaling av Fosen helse adm. utgifter	835 000
	8 735 000

Nytt grunnlag: 210 160 000,-

Inneværende år har vi fått flere ressurskrevende brukere, samtidig som vi også mister refusjon når brukere fyller 67 år. Vi har 5 nye vedtak i barn og unge. I arbeidet med budsjett har vi også sett at noen

avdelinger har vært underbudsjettert, og ikke klarer å holde tildelt ramme flere år på rad. Dette beror på at man tidligere ikke har regnet med vakttillegg, ferieavvikling osv. på vakante stillinger. Dette gjelder ved flere avdelinger, men spesielt dr. Sauers vei 24 i Bjugn som er en skjermet avdeling og dr. Sauers vei 18- 22 som er definert som boliger med heldøgns omsorg. Ut fra prognoser ser vi derfor behov for å øke budsjettet på til sammen 2, 2mill.

Vi har hatt store utfordringer med å rekruttere leger siste år. Det gjelder spesielt for Bjugn legekontor. Dette har gitt stor arbeidsbelastning på legene gjennom hele året. Et tiltak som kan bidra til rekruttering, er å opprette en 100% kommunal legestilling. Vi har 50% lønnsmidler til dette og vil søke tilskudd for stillingen. Fra 2023 er det lovpålagt å være spesialist når man skal jobbe som allmennlege. Vi har 6 leger i spesialiseringsløp og har derfor satt av 200 000,- til opplæring/kurs.

Det har vært vesentlig flere søknader og flere nye vedtak på brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og tjenesten personlig assistanse (PA) inneværende år. Noen av disse vedtakene er ikke satt i verk enda, men vil følge med inn i neste år og vil kreve ressurser. Tidligere har det ikke vært budsjettert med sosiale kostnader for denne tjenesten. Med flere vedtak ser vi at dette må med i budsjettet. Dette gir en økning på 1,5 mill. Ved innføring av velferdsteknologi må vi knytte oss til et responssenter som skal ta imot og håndtere alarmer som genereres i kommunen. Dette må gjøres på en sikker måte. Det er avsatt 700 000,- til responssenter.

Vi har følgende økte kostnader for 2020:

Flere ressurskrevende brukere	3 700 000
Underbudsjetterte kostnader, jfr prognoser	2 200 000
Kommunal legestilling	500 000
Opplæring, leger	200 000
Responssenter	700 000
Flere vedtak BPA/PA	1 500 000
Dagaktivitetstilbud, rammetilskudd 2020	750 000
Økte kostnader 2020	9 550 000

Med disse økningene (9 550 000) har helse og familie gått ut fra en budsjettramme på **221 208 000,-** før nedtrekk.

4.2 Prosjekter

Mange gode prosjekter er drevet frem over år i helse og familie. Noen prosjekter vet vi videreføres også neste år. Det gjelder bedre svangerskapskontroll, livsglede for eldre og tilbud til dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente, - som blir et lovpålagt tilbud. Helsedirektoratet har gitt Bjugn og Ørland kommuner prosjektmidler over flere år for å etablere et tilbud for hjemmeboende demente. I 2019 har vi fått til sammen 5 187 430,- til dette. Fra 1.1.2020 blir dagaktivitetstilbud en lovpålagt tjeneste. Tilskuddet er vesentlig redusert (750 000,- i 2020) og er lagt inn i rammetilskuddet. Dette vil gi oss utfordringer.

Andre prosjekt som omhandler forebygging som hverdagsrehabilitering, kommunalt rusarbeid, og prosjekt som drives i samarbeid med oppvekstsektoren vil måtte avsluttes uten videre finansiering.

Vi har følgende oversikt over tilskudd for 2019:

•Tilbud til barn og unge med sammensatte behov- (Ø)	300 000
•Tverrfaglig skolehelsetjeneste og flyktningehelse- 850 000,- (Ø)	850 000
•Bedre svangerskapskontroll- 950 000,- (Ø)	950 000
•Kommunalt rusarbeid (LOSer) 1033 865,- (Ø)	1 033 865
•Foreldrestøttende tiltak mot vold- 200 000,- (Ø)	200 000
•Habilitering/rehabilitering- 1 200 000,- (Ø/B)	1 200 000
•Oppfølging av pårørende - 300 000,- (Ø)	300 000
•Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente: Ørland: 3 287 430,-, Bjugn: 1 900 000,- (5 187 430,-)	5 187 430
•Velferdsteknologi- 400 000,- (Ø)	400 000
•Trøndelagsløftet – 350 000,- (Ø/B)	350 000
•Kompetanse og innovasjon 500 000 (Bjugn)	500 000
•Livsglede- 400 000 (Bjugn)	400 000
•Styrking av skolehelsetjenesten – 700 000,- Bjugn	700 000
•Tilskudd, fastlegeordningen 75 000,- (B)	75 000
•Tilskudd til spesialistutdanning leger – 200 000,- (B)	200 000
•Sterk og stødig-prosjekt	230 000
•Daglig tilgjengelig skolehelsetjeneste ved Fosen videregående skole,- 300 000,- (B)	300 000
•Rehabiliteringsprosjekt, Fosen Helse 200 000,- (kjøp av tjeneste)	200 000
Sum prosjekter 2019	**13 376 295**

Vi vil også søke nye tilskudd også i 2020. Det er umulig å forutse hva vi kan få tildelt på dette tidspunktet.

Driften i helse og familie styres i det store og hele av lovverk og nasjonale føringer. God samhandling med spesialisthelsetjenesten er viktig for å løse fremtidens utfordringsbilde. Fosen distriktsmedisinske senter (FDMS) er St. Olavs/spesialisthelsetjenesten lokalisert i Fosen. Den medisinske og teknologiske utviklingen gjør det nå mulig å gjennomføre avansert behandling hjemme hos pasienten. Spesialisthelsetjenesten kan gi veiledning via videokonsultasjoner. Dette vil gi den kommunale hjemmetjenesten flere oppgaver i fremtiden, som igjen krever opplæring og kompetansebygging.

Eldrereformen «Leve hele livet» vil være en viktig ledetråd for oss når vi skal utvikle tjenesten for fremtiden. Her vil «Livsglede for eldre» være et viktig systemverktøy for det videre arbeidet i eldreomsorgen. Livsglede gir merverdi for alle som deltar, enten det er barn, unge, voksne, eldre, lag, organisasjoner, frivillige og næringsliv. Samhandling på tvers av enheter, både internt og eksternt bygger relasjoner og kultur som igjen forløser ressurser. Ørland kommune har tidligere høstet gode erfaringer ved å arbeide etter systemteori og systemisk praksis. Å se individet i en sammenheng og som en del av en familie, kan gi oss et annet perspektiv på de utfordringer og ikke minst muligheter og ressurser som foreligger når vi skal bistå med helsehjelp. Vi påvirker hverandre også internt i organisasjonen. Samhandling og systemtenkning er derfor viktig når planstrategien skal utformes på nyåret.

Statistikk kan vise noen av de utfordringene demografien vil gi helse og familie i Ørland kommune. Sintef-rapporten «Analyse av nye Ørland kommunes behov for helsetjenester i befolkningen» som er utformet av Tharald Rohde og Kjartan Sarheim Anthun i forbindelse med forprosjektet nytt helsebygg, viser at den største økningen ser vi kommer for langtidsopphold i institusjon og skyldes den ekstra store veksten i gruppen 90 år og eldre. Hjelpebehovet øker i takt med alder og forventes å gi større forekomst av demens. Prosjektet "Ressursbruk og sykdomsforløp ved demens" (REDIC) ble gjennomført på oppdrag av Helsedirektoratet, som en del av Demensplan 2015. REDIC har beregnet en gjennomsnittlig sykdomsvarighet på 8,1 år som, avhengig av tidspunkt for diagnose og ressursbruk, kan deles i tre stadier:

1. Fra symptomdebut til diagnosestilling (gjennomsnittlig varighet 3 år)
2. Fra diagnosestilling til innleggelse på institusjon (gjennomsnittlig varighet 3 år)
3. Opphold på institusjon (gjennomsnittlig varighet 2,1 år)

Mange demente mottar hjelp som kan utgjøre mellom 60- 160 timer i måneden fra sine pårørende og venner fra sykdomsdebut til innleggelse i institusjon. Begge kommunene har lagt til rette for dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente. I Ørland kommune ønsker vi å samle fagmiljøet og kompetansen vi har om demens/kognitiv svikt. Det er lagt til rette for tilbud om skjerming for denne brukergruppen i dr. Sauers vei 24 i Bjugn. Dette er en avdeling med 16 sykehjemsplasser som er tilpasset arkitektonisk for brukergruppen både innendørs og med utendørs sansehage.

I forbindelse med sammenslåingsprosessen har vi hatt flere analyser av den økonomiske situasjonen som har vært og vil bli. Konklusjonen i disse analysene har vært at Bjugn kommune driver vesentlig dyrere enn Ørland kommune. Kostnadene har vært relatert til hjemmebasert omsorg. Begge kommuner har hatt budsjetter som har ligget under gjennomsnittet for sin kostragruppe. Dette utgangspunktet gir oss utfordringer når vi nå må ta ned driften ytterligere.

Helsetjenestene i Ørland kommune skal være forsvarlige. Begrepet forsvarlighet er en rettslig standard. For det enkelte helsepersonell innebærer forsvarlighetskravet en plikt til å opptre i samsvar med de til enhver tid gjeldende faglige normer og lovbestemte krav til yrkesutøvelsen. I dette ligger blant annet forventning om at nasjonale veiledere og retningslinjer følges. Med stramme økonomiske rammer blir forsvarlighet målet for tjenesten. Dette betyr at vi reduserer eller ikke vil videreføre tjenester som ikke er lovpålagte.

Kommuneoverlege Siw Lindia Ledsaak er vår medisinskfaglige rådgiver og blir en viktig støttespiller og veileder i de endringsprosesser vi nå skal inn i. Kommuneoverlegen har ansvar for forebyggende helsearbeid, helseberedskap og kvalitetssikring etter internkontrollforskriften. Veteranplanarbeidet ligger til enhet for familiehelse.

Fastlegeordningen er under press hos oss, som ellers i landet. Vi hatt store rekrutteringsproblemer inneværende år. For å møte denne utfordringen opprettes derfor en kommunal legestilling, med hovedansvar for sykehjem og langtidspost i Bjugn. Vi har legekontorer både i Bjugn og på Brekstad. Fra 2025 må alle fastleger være spesialister i allmennmedisin. Vi har 6 leger som er i et utdanningsløp. Dette må vi legge til rette for, slik at disse kan fullføre lovpålagt utdanning. Helsedirektoratet stiller høye krav til kommunens opplæringsplan og veiledning. Dette må være på plass for at praksis skal bli godkjent. Ørland kommune er registrert som utdanningsvirksomhet, jfr. helsedirektoratets krav og vi samarbeider nå med de andre kommunene og Fosen helse i det videre arbeidet med å finne godkjente læringsarenaer for leger i spesialisering.

Det er vanskelig å hente ut statistikk innen psykisk helse, utviklingshemming eller rusavhengighet. Vi vet at vi får flere brukere under 67 år. Tilbudet som foreligger i dag i oppfølgingstjenesten, er basert på lokal kunnskap som vi har tilegnet oss over tid om behovet for tjenester i befolkningen. Vi ser at samhandling mellom oppvekstsektoren og helse er viktig for å få god oversikt over situasjonsbildet som ofte endres raskt.

Fosen helse bistår oss med tjenester innen psykisk helsehjelp, med to kommunepsykologer og rask psykisk helsehjelp. Kommunen har flere godt utdannende medarbeidere som arbeider med forebygging, oppfølging og veiledning. Det er nylig avdekket utfordringer med ungdom og rus. Kommunalt forebyggende team samarbeider tett med politiet om dette sammen PPT og konfliktrådet i fylket (ruskontrakter).

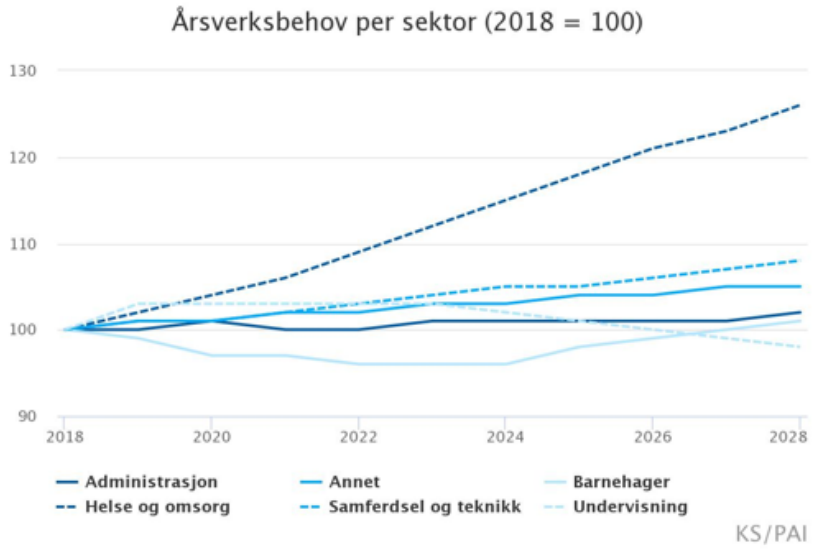
Lokalisering av tjenestene i Ørland kommune beskrives i intensjonsavtalen mellom Bjugn og Ørland kommuner. Ny struktur er lagt for Helse og familie med 5 enhetsledere under kommunalsjef. Helseadministrasjonen vil ha kontorer på Brekstad. Familiens hus er en struktur som skal samle tjenester og fremme tverrfaglig samarbeid innenfor helsetjenester knyttet til barn og unge.

Nærhetsprinsippet er overordnet. Faggrupper som jordmor, fysioterapeut, ergoterapeut, spesialutdannet personell innen familieterapi og psykiatri representerer en knapphetsressurs som er viktig og avgjørende for forsvarlighet og kvalitet i tjenestene.

I ny kommune ønsker vi oss robuste fagmiljø som gir gode, forsvarlige tjenester med lik kvalitet for alle i kommunen. Felles fagprogram og faglige diskusjoner sikrer kvalitet, og gir trygghet både for ansatte og brukere av de ulike tjenestene. Spesialfunksjonene er til for alle i kommunen. Nærhet til og samarbeid med spesialisthelsetjenesten forsterker kvaliteten i tjenesten. I helsestasjonen på Brekstad har vi fra 1.1.2020 spesialist i pediatri/barnelege i 20% stilling. Dette kombinert med nærhet til poliklinikken på Brekstad hvor ulike prøver kan tas og analyseres raskt, vil vi få en kvalitetsheving som skal komme alle barn i Ørland kommune til gode. Budsjettforslaget som nå foreligger, reduserer ressursene i familiens hus innen helsesykepleie, fysioterapi og psykisk helse og rusarbeid. Dette også på grunn av bortfall av prosjektmidler fra neste år. Det foreligger politisk vedtak om helsestasjonens beliggenhet i Bjugn. Dette tilbudet blir ikke likestilt med det vi kan tilby på helsestasjonen på Brekstad. Med knappe rammer blir nærværende ledelse viktig for å sikre riktig og rettferdig fordeling av ressursene. Dette gjelder ikke bare barnelegeressurs, men også tilgang på helsesykepleier, fysioterapeut og jordmor. Med det situasjonsbildet vi nå går inn i, gjør vi dette best ved å samle spesialfunksjonene under samme tak på Brekstad.

Fremtiden vil stille store krav til endringsvilje både hos ansatte, brukere og pasienter. Mange innbyggere har en forventning om å få hjelp når de selv mener å ha behov for det. Fremtidens utfordringsbilde er flere innbyggere som har behov for helsehjelp, knapphet på menneskelige ressurser og stram økonomi, se tabell 2:

Tabell 2.

For å stå rustet for denne virkeligheten, må vi bygge kompetanse. For å kunne ta i bruk velferdsteknologi, må vi ha ansatte som mestrer datateknologi og forstår når brukerfeil oppstår eller når hjelpemidlene må byttes ut. Teknologi kan aldri erstatte mennesker, men være viktige bidrag for å trygge hverdagen for mange og bidra til bærekraftige tjenester. Tekniske nyvinningene genererer alarmer som må håndteres på en sikker måte. Vi har verken kompetanse eller teknologi for å møte denne oppgaven internt i kommunen. Det betyr at vi må knytte oss til et «responssenter». Dette er det avsatt midler til i 2020. Vi må ha godt skolerte superbrukere som kan de ulike fagprogrammene våre og som kan veilede ansatte. Vi må også forberede oss på å ta imot Helseplattformen. Loven

krever at helsehjelp skal dokumenteres og arkiveres og dette gjøres digitalt. Mange ansatte i helsesektoren mangler grunnleggende datakompetanse. Det gjelder ikke bare i vår kommune. Livslang læring er et nasjonalt satsningsområde og gjelder også for ansatte i helse. Når vi har drift 24/7 er det krevende å planlegge for kurs/opplæring for ansatte, uten at dette skal generere kostnader for vikarer.

Gode styringsverktøy er en forutsetning for god ressursfordeling og gode tjenester. Heltidskultur er et mål og et lederansvar. Helse og familie deltar i «Ned-prosjektet» som er ledet av personalavdelingen og NAV/IA for å arbeide med nærvær.

4.3 Tilpasninger og tjenestereduksjoner

Helse og familie foreslår nedtrekk i alle enheter. Tiltakene forventes å gi økt press på tjenestene andre steder i virksomheten. Tiltakene kommer i tillegg til at pågående prosjekt avsluttes (jfr. oversikt prosjekt 2019). Dette vil ha store konsekvenser, spesielt for forebyggende tiltak i alle aldersgrupper. Noen tiltak er forbundet med høy usikkerhet. Vi kan også håpe at noen tiltak kan gi økt kvalitet for noen av brukerne våre.

Forslag til endringer og nedtrekk for 2020:

4.4 Forvaltning og administrasjon

Enheten ivaretar dialogen med innbyggerne i forbindelse med søknader om helsehjelp og sørger for saksbehandling og vedtak i henhold til helselovgivningen. Her skal også arbeid med bemanningsplaner, turnusarbeid og lønnslister ivaretas. For å ha oversikt over og planlegge for god ressursfordeling har vi kommet til at det er gunstig å samle følgende tjenester til denne enheten: brukerstyrt personlig assistanse (BPA), personlig assistanse, omsorgslønn og støttekontakter. Støttekontakter lå opprinnelig inn under familiens hus. Dette ønskes flyttet til forvaltning og administrasjonsenheten.

Enheten har ansvar for fagutvikling for hele helse og familie. Her ligger systemansvaret for ulike fagprogram, inkludert Helseplattformen. Kvalitetsarbeid og internkontroll er viktige, lovpålagte oppgaver som ivaretas her. Planarbeidet som startes over nyttår skal styres herfra. Følgende forslag til nedtrekk er som følger:

1. Gjennomgang av vedtak i hele tjenesteområdet med ny kartlegging og nye vedtak. Innsparing for hele enheten helse og familie: 2 mill.
   Harmonisering av tjenester i hele området. Sikre korrekt saksbehandling og gjennomføre revidering av vedtak jevnlig. Dette vil ta tid og ressurser for å få gjennomført. Noe usikkerhet om gevinst.

2. Felles innkjøpsavtaler forventes å gi gevinst. Dette gjelder spesielt innkjøp av medisinsk forbruksmateriell og apotekvarer. Anslått innsparing for hele helse og familie: 500 000,-

3. Redusere kostnader til lisenser, telefon. Innsparing: 300 000,-

Innsparing for enheten: 2, 8 mill

4.5 Enhet for sykehjem og heldøgns omsorg

Enheten har ansvar for eldre som bor i bolig med heldøgns omsorg, eller sykehjem. Her ligger også alle støttefunksjoner knyttet til drift, slik som kjøkken, renhold og vaskeri.

Følgende nedtrekk foreslås:

1. Se på muligheten for å outsource støttefunksjoner knyttet til drift av virksomheten. Kan gi innsparing på ca 1 mill.

Vil kunne gi overtallighet. Institusjonskjøkken finnes både i Bjugn og på Brekstad og dette anbefales å drives videre. Dette er vurdert ut fra eldrereformens styringssignal og fokus på mat, måltider og ernæring. Oppfylling av Leve hele livet-reformen vil være en forutsetning for å kunne søke om å få innvilget nye prosjektmidler. Dagens kjøkken i Bjugn helsesenter er marginal bemannet.

2. Slå sammen korttidsavdelingene og samle dette tilbudet på Brekstad. Dette betyr reduksjon av 12-16 sengeplasser og inntil 12,7 årsverk knyttet til sykehjemsavdelingen i Bjugn. Antatt innsparing på 6 mill.

Dagens pasienter må enten skrives ut til hjemmet, eller overføres til langtidsplass der det er ledig. Det kan bli lange ventelister. En forventer økt press på hjemmesykepleien. Det kan også generere dagbøter fra St. Olavs for pasienter som vi ikke klarer å ta imot. Det blir vanskeligere å få avlastningsplass for voksne brukere. Ved å etablere en korttidsavdeling på Brekstad vil vi få bedre tilgjengelighet til spesialisthelsetjenesten og bedre kompetanse i tjenesten. Dagens korttidsavdeling i Bjugn blir frigjort til andre formål. Husbanken kan kreve at kommunen tilbakebetaler investeringstilskuddet i sin helhet, hvis dagens 16 plasser i institusjon ikke brukes til de formål som var forutsatt ved tilskuddstildelingen. Tiltaket kan gi overtallighet.

3. Flytte 7 boliger med heldøgns omsorg fra dr. Sauers vei 18 til dr. Sauers vei 22.

Dr. Sauers vei 18 er definert som bolig med heldøgns omsorg. Dagens brukere har omfattende pleiebehov som trenger bedre tilpasset arkitektur, med f. eks takheiser og større nærhet til helsepersonell. Vi har nyoppussede rom som er bedre tilrettelagt for brukergruppen i dr. Sauers vei 22. Med dette tiltaket kan vi unngå å øke årsverk i dr. Sauers vei 18, for å sikre forsvarlighet. Tiltaket vil kunne gi økt trygghet for brukerne. Flytting krever prosess og god dialog med brukere, pårørende og ansatte.

Totalt innsparingsforslag: 7 mill

4.6 Hjemmebasert omsorg

Hjemmebasert omsorg omfatter hjemmesykepleie, hjemmehjelp, hverdagsrehabilitering og dagaktivitetstilbud for hjemmeboende. Det forventes økt press på tjenesten fremover. Enheten har en stor utfordring når bortfall av prosjektinntekter i størrelsesorden 5,5 mill. faller bort neste år(jmf tabell):

- Kr. 3 925 636 på dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente
- Kr. 550 000 på implementering og drift av velferdsteknologiske løsninger
- Kr. 1 000 000 for hverdagsrehabilitering/ innsatsteam for å utsette behov for tjenester eller holde omfanget på behov for tjenester ned

Hverdagsrehabilitering er viktig for å støtte og veilede brukere som har ressurser til å trene seg opp etter funksjonsfall, slik at de kan fortsette å bo hjemme. Vi har allerede flere gode eksempler på at dette har gitt resultater. Hjemmebasert omsorg styrkes derfor med 2 mill. for å videreføre dette arbeidet.

4.7 Familiehelse

Familiehelse har ansvar for spesialfunksjonene i ny kommune som tidligere er omtalt. Viktige oppgaver for enheten er forebygging, helseberedskap, psykososialt kriseteam og veteranplanarbeid. Barnevernreformen kommer i 2022 og gir kommunene større ansvar for tilbudet til barn som trenger hjelp fra barnevernet. «Mer kunnskap – bedre barnevern» https://www.regjeringen.no/contentassets/6e31905299774f5681d57311e284d519/bedre-barnevern.pdf I Ørland kommune har vi startet et godt forebyggende arbeid og vil gjerne fortsette dette for å være forberedt til barnevernreformen kommer med pålegg. Ut fra denne faglige begrunnelsen anbefales å ikke redusere på familieveiledning og LOS i skolen, selv om dette pr i dag ikke er lovpålagte oppgaver.
Følgende forslag til nedtrekk er som følger:

1. Redusere servicepersonell med 20% ved legekontor. Unngå vikarinnleie ved fravær. Innsparing: 145 000,-
   Tiltaket kan generere telefon-kø, kø i skranke og økt ventetid. Kiropraktorene avslutter leieforhold i 2019 og vi kan derfor redusere noe på personalressurs

2. Unngå vikarinnleie ved permisjoner i helsestasjonen i hele 2020. Innsparing: 495 000,- Ikke lovpålagte oppgaver utgår, som f. eks reisevaksine Ytterligere kutt vil gå utover helsekontroller ved helsestasjonen og kunne gi avvik i skolehelsetjenesten. Helsedirektoratet kan bevilge prosjektmidler til kommuner som kan vise til at det satses på skolehelsetjenesten. Denne muligheten vil vi miste med ytterligere kutt.

3. Redusere fysioterapitjenesten til barn/unge og eldre i institusjon/hjemmeboende med 1,3 årsverk. Fastlønnstilskudd for fysioterapeuter gjør at vi ikke får mer reduksjon med dette tiltaket enn 550 000,-

   Tiltaket vil gi dårligere tilbud til barn og unge. Tverrfagligheten i skolehelsetjenesten svekkes, forebyggende tiltak og tiltak på systemnivå kan gjennomføres i betraktelig mindre grad. Gruppetilbud om fallforebygging hos eldre avvikles. Redusert fysioterapitilbud i institusjon kan gi lengre opphold fordi manglende opptrening vanskeliggjør hjemreise. Hjemmeboende pasienter står i fare for å få for lite oppfølging etter utskriving fra sykehjemmet og en risikerer reinnleggelser eller økt pleiebehov. Ørland kommune har ført statistikk og har fulgt en prioriteringsnøkkel de siste 4 år. Fysio- og ergoterapitjenesten har hatt jevnlig avvik i samme tidsrom. Dette viser at det i utgangspunktet har vært for få ressurser i tilbudet.

Innsparing for enheten: 1 190 000,-

4.8 Oppfølgingstjenesten

Har ansvar for barn, unge og voksne med nedsatt funksjonsevne. Dagaktivitetstilbudene som Stranda og Fjæraveien ligger også til denne enheten. I løpet av 2019 har vi sett en økning av antallet barn og voksne som har omfattende bistandsbehov. Tjenester og bemanningsplaner i dette området reguleres av fattede vedtak for hver enkelt bruker. Noen av våre innbyggere trenger mye oppfølging i hverdagen og defineres i budsjettsammenheng som såkalt "ressurskrevende brukere". Dette er et begrep som omhandler en statlig refusjonsordning og kan oppleves som både støtende og belastende dersom det brukes i feil sammenheng.

1. Dagaktivitetstilbud; Stranda og Fjæraveien Arena. Redusere vakant stilling med 20%. Innsparing: 115 000,-
   Utvikling og harmonisering av dagtilbudene er en viktig oppgave. Dagaktivitetstilbudene bidrar til at brukerne opplever en aktiv og meningsfull tilværelse i fellesskap med andre. Det skal legges vekt på trivsel, trygghet, mestring og individuell utvikling. Dagaktivitetstilbud er forebyggende. Ved å redusere stilling blir det mindre tid til tilrettelegging, utvikling og harmonisering av tjenestene, og det blir en reduksjon på tilbudet til brukerne. Ved å redusere ytterligere på dagaktivitetstilbudet, må ressursene økes tilsvarende i bolig og ikke gi gevinst.

2. Redusere bruk av vikarer og overtid, og driftskostnader. Innsparing: 360 000,-
   Det er ved enkelte avdelinger saldert inn ekstra på bruk av vikarer, ekstravakter og overtid i 2019, som ikke ligger inn i budsjett. Ut ifra tallene fra hver avdeling i 2018 og prognosene for 2019 er driftskostnader tatt ned til det minimale og langt under tidligere og nåværende bruk. Det er i tillegg en økning med flere nye brukere og vedtak i 2020. Ved ytterligere kutt på drift og bemanning som nå er lagt til, vil dette både få konsekvenser for tjenestene og budsjettet. Dette er en enhet der det er behov for å leie inn vikar fra første fraværsdag (aften og natt) for å gi forsvarlige tjenester. Så stramme rammer som nå foreligger, gir det ingen rom for små, uforutsette kostnader.

3. Oppsigelse av avtaler ved SAVA. Innsparing: 300 000,-
   Det ble i budsjettvedtaket til Ørland kommune for 2016 vedtatt å inngå avtale med Sava as om at enkelte brukere skulle gis tilbud om tilrettelagt aktivitet der. Målsettingen var at de på sikt kunne kvalifisere for en VTA-plass. Det er årlig satt av en ramme til dette formålet tilsvarende 80 % stilling, ca. kr 600'. Det foreslås at avtalen sies opp og opphører fra 01.07.2020. Vi må tilrettelegge for et alternativt dagaktivitetstilbud.

Tilpasning av botilbud i oppfølgingstjenesten.

Med gjennomføring av de nevnte tiltakene i enhet for sykehjem og heldøgns omsorg, har vi teoretisk frigjort to avdelinger i Bjugn:

1. Dr. Sauers vei 18 (bolig med heldøgns omsorg) 7 rom
2. Sykehjemmet i Bjugn (16 institusjonsplasser)

Vi har flere brukere som trenger bedre tilpasset bolig og tjenester i Bjugn. Dette gjelder spesielt barn og unge, men også voksne brukere i oppfølgingstjenesten.

Barn og unge i Bjugn.

Dagens barnebolig i Bjugn har store mangler og det haster med tiltak. Det er tidligere avsatt midler i økonomiplanperioden (5 mill 2020 og 5 mill 2021) til bygging av barnebolig. En barnebolig/avlastningsbolig er definert som en institusjon. Barn betaler ikke vederlag, slik eldre i institusjon gjør. Vi har tre boenheter pr i dag til avlastningsplass for denne brukergruppen. Dette er for lite i forhold til behovet, som er økende. Barn i avlastningsbolig har rett til å få avlastning i sitt nærmiljø på grunn av skolegang, fritidsaktiviteter og opprettholdelse av vennskap.

Forslag 1. Dr. Sauers vei 18 kan gi mulighet for en raskere boligløsning for barn og unge. Det forutsetter tilpasning av dagens areal. Det er ikke optimale uteareal for lek utenfor boligen, men i dag benyttes lekeplasser i nærområdet. Dette kan en også gjøre fremover, evt se på hvilket mulighetsrom som kan tilrettelegges for utendørs lek. Tiltaket er først og fremst tenkt som en kvalitetsheving av tilbudet til barn og unge. Det kan også gi en mulighet for å redusere noe på nattevaktsressurs hvis tiltaket settes i verk. Dette vil imidlertid alltid styres av de vedtak som foreligger hos det enkelte barn. Innsparing på 1 mill (usikkert) pluss inntekt av salg av dagens barnebolig.

Dr. Sauers vei 18 ble bygget med det formål å være et heldøgns tilbud. Et stort usikkerhetsmoment her er derfor husbankens regler om tilbakebetaling av investeringstilskudd/kompensasjonstilskudd dersom boligen ikke brukes til det formål som er tiltenkt i søknad 30 år etter utbetaling.

Forslag 2. Dersom husbanken ikke godtar at dr. Sauers vei 18 bebos av barn og unge, kan man vurdere å tilpasse ledig areal i dagens korttids/sykehjemsavdeling i Bjugn. Plassering av denne avdelingen er ikke optimal til dette formålet, men det bør utredes nærmere hvilke muligheter dette kan gi.

Brukere over 18 år med omfattende hjelpebehov i Soltunet i Bjugn.

Vi har flere voksne brukere i oppfølgingstjenesten som opplever ensomhet og utrygghet med dagens boform. Disse har behov for et fellesskap og nærhet til helsepersonell på grunn av omfattende bistandsbehov. Dette omfatter både unge og eldre brukere. Noen av de nåværende omsorgsboligene som brukerne bor i, bør pusses opp og tilpasses dagens standard. Når disse boligene ikke bebos, vil dette gi redusert husleie til kommunen, men voksne brukere må betale husleie der de bor.

Forslag 1. Dagens sykehjemsavdeling kan gjøres om til boliger med heldøgns tjenester for brukere over 18 år i oppfølgingstjenesten. Avdelingen har geografisk nærhet til Soltunet.

Forslag 2. Dersom husbankens regler må følges strengt og forslaget ikke kan gjennomføres, kan man se på muligheten for å ta i bruk dr. Sauers vei 18 til voksne/eldre brukere i Soltunet med store omsorgsbehov. Dette må utredes nærmere. Tiltaket er ment som en kvalitetshevning av tilbudet til brukere som har behov for omfattende helsehjelp, felleskap og større nærhet til helsepersonell.

Forslag om innsparingstiltak for enheten: 775 000,- + en nattevaktsressurs: 500 000 med halvårsvirkning.

Forslag til nedtrekk i helse og familie:

Forvaltning adm:	2 800 000
Institusjonsbasert oms	7 000 000
Familiehelse:	1 190 000
Oppfølgingstjenesten	1 275 000
Sum nedtrekk:	**12 265 000**

Totalt nedtrekk (etter styrking på hjemmetjenesten (2 mill)) er 10 265 000

4.9 Ambisjoner i planperioden

Gjennom Helseplattformen https://helseplattformen.no/ er Midt-Norge utprøvingsregion for det nasjonale målbildet «Én innbygger - én journal» som Ørland har opsjon i. Dette vil styrke kvaliteten i tjenesten og ikke minst dialogen mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Beslutning må tas innen høsten 2020 for evt. deretter å signere avtale. Kostnaden er anslått til å være kr 300,- pr innbygger. For nye Ørland vil dette bli ca 3mill som skal fordeles 50/50 på investering og drift. En må også påregne kostnader til opplæring for alle ansatte i tillegg. Dette arbeidet har allerede startet og vil være avgjørende for om vi blir valgt ut til å bli en av oppstartskommunene i vår del av fylket.

Innføring og videreføring av Livsgledehjem blir en viktig oppgave i enhet for sykehjem og heldøgns omsorg. Sertifisering Livsgledehjem er en standard og et systemverktøy for ivaretakelse av psykososiale

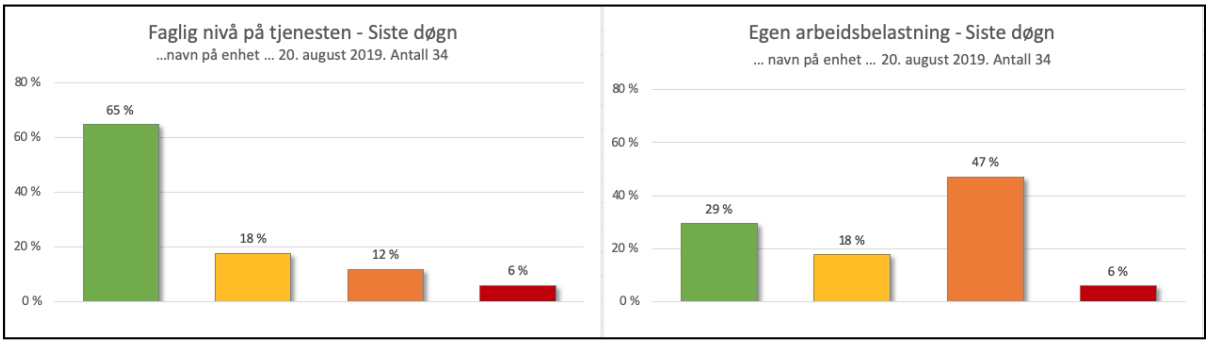
behov for beboere ved sykehjem og andre virksomheter med heldøgns omsorg. Dette er ikke et prosjekt, men vil gi varig endring.

Regjeringen vil utvider forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenesten. I 2020 får 6 nye kommuner muligheten til å søke deltakelse i denne ordningen. Søknadsfrist er 1. februar 2020.

Heltidskultur blir viktig for fremtidens Ørland. Helse og familie har for mange som jobber i deltidsstillinger. Vi må tilby økte stillinger fremfor nyansettelser når vi sliter med rekruttering. Dette vil gi mer kontinuitet og bedre tjeneste. Alternative turnusordninger må også prøves ut.

I samarbeid med samfunnsforsker Hans Donali Tilseth ved NTNU, ønsker vi å videreføre og utvikle prøveprosjektet som tidligere er gjort i hjemmetjenesten i Bjugn. Fra 2020 vil prosjektet hete: «Refleks light».

Registrering vil nå være obligatorisk i hele Helse og familie og inngår i oppgavene som skal utføres etter endt vakt. Dette gjøres med egen mobiltelefon eller med datamaskin samtidig med øvrig pålagt registrering i fagsystemer. Det registreres en farge for egen *vurdering av den faglige kvaliteten* på den tjenesten som er utført i løpet av vakten, og en farge for *vurdering av arbeidsbelastningen* på denne vakten. Etter endt registrering vises automatisk oppsummerte resultater sammen med totalt antall registeringer som er gjort siste døgn.

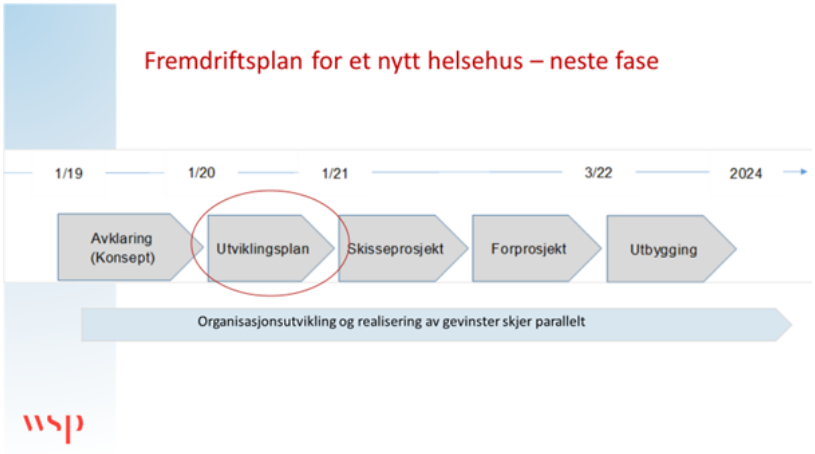

Med å innføre dette ønsker vi å ta i bruk og utvikle daglig refleksjon som verktøy for dialog og forbedring i alle avdelinger. Rapporter kan hentes ut fra programmet og relativt enkelt gi et situasjonsbilde av virkeligheten som kan rapporteres opp til øverste leder.

Velferdsteknologi tas i bruk av stadig flere brukere. Vi deltar sammen Fosenkommunene i det Nasjonale velferdsteknologiprogrammet, Trøndelagsløftet og Værnesregionens anskaffelsesprosess på pasientvarsling/ responssenter. Man må ha forventing om gevinstrealisering ved å utnytte de muligheter som finnes uten at dette kan konkretiseres.

Forprosjektet (konseptfasen) nytt helsebygg er nylig ferdigstilt. I neste fase må det utarbeides et forslag til en overordnet plan for utbygging/utvikling i samarbeid med byggherre og brukere. Beliggenhet må avklares. Arealprogram må kvalitetssikres. Arbeidet i denne fasen forutsetter aktiv brukermedvirkning på overordnet nivå. Total byggekostnad for Helsehuset vil ut fra angivelser i Norsk Prisbok 2019 og WSPs egne erfaringer ha et estimat på ca. kr 42.000 pr. m2 BTA. Dette inkluderer alle kostnader og mva. Total byggekostnad for Familiens hus, som er et enklere bygg enn Helsehuset, vil ha et estimat på ca. kr 36.000 pr. m2 BTA. Kostnad for ombygging av DMS-bygget til lokaler for Familiens hus vil ut fra erfaringer ha et estimat på ca. kr 20.000 pr. m2 BTA.

Det må avklares om det er rom for å gå videre i prosjektet. Det er ikke rom for utbygging i planperioden.

5 Oppvekst og utdanning

	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Administrasjon/fagstab	48 372	48 372	48 372	48 372
Grunnskoler	98 558	100 862	109 003	112 689
Kommunale barnehager	47 407	47 414	41 458	42 278
Kvalifiseringsenheten	2 216	2 216	2 216	2 216
PPT	5 200	5 200	5 200	5 200
Barnevern	27 143	27 143	27 143	27 143
Oppvekst og utdanning	228 896	231 207	233 392	237 898

Fagområdet oppvekst i Bjugn og Ørland samles under felles ledelse med tittel oppvekst og utdanning. Fagområdet skal sørge for at alle barn og unge møter en barnehage og skole som setter barnet og eleven i sentrum og som bidrar til utvikling og personlig vekst for den enkelte i fellesskap med andre. Oppvekstfeltet sitt samfunnsoppdrag er å bidra til dannelse og utdanning av hvert barn og skal gi dem positiv tilhørighet i det lokale oppvekstmiljøet. Inkludering, likeverd, glede og mestringstro er grunnleggende prinsipper som skal fremme forankring og vekstmuligheter uavhengig av forutsetninger. Tidlig innsats med tilpasset hjelp og opplæring i fellesskapet gjelder uavhengig av alder, og nært samarbeid med foresatte er vesentlig for det gode arbeidet. Oppvekst skal ha en analytisk tilnærming og virket skal tuftes på teori og forskning i samarbeid med eksterne fagmiljøer.

Fagområdet består av 5 kommunale barnehager, 4 barneskoler og 2 ungdomsskoler. Flyktningetjenesten og voksenopplæringen utgjør Kvalifiseringsenheten. PP-tjenesten går fra å være et IKS til en kommunal enhet innen fagområdet. Barnevernet er også organisert innen oppvekst. I tillegg er det 4 private barnehager og en privat barneskole i kommunen.

Det første året skal strukturen i den nye organisasjonen settes. Ulike kulturer og strukturer skal forenes og man jobber med å tilnærme seg hverandre og finne felles form. Målet er å komme i gang med faglig samarbeid på tvers av gamle kommunegrenser for deling av kunnskap og praksis til utvikling av et likeverdig tjenestetilbud i den nye kommunen.

Barnehagen er første instans i det lange læringsløpet og barnehagen skal fremme trivsel og glede i lek og læring i et trygt psykososialt miljø. Barns rett til medvirkning tilpasset alder skal ivaretas og barnehagene skal fortsette sitt utviklingsarbeid innen satsingsområdene språkutvikling og språkmiljø, barnehagens digitale praksis og barnehagebasert kompetanseutvikling. Den nasjonale satsingen vedrørende tidlig innsats og inkluderende barnehagemiljø vil være et prioritert arbeidsområde for 2020.

Læreplanverket er i endring og innføring av fagfornyelsen blir skolens prioriterte satsing i 2020. Samtidig skal innsatsen rundt inkluderende skolemiljø, relasjonsbasert arbeid og analysekunnskap fortsatt ha fokus. Arbeidet med å utvikle beste praksis innen tidlig innsats og skape gode resultater i grunnleggende ferdigheter skal fortsette, og digitalisering som verktøy og metode videreutvikles.

Barnehagene og skolene vil ikke ha betydelige endringer bortsett fra Botngård skole som blir delt i en barneskole og en ungdomsskole fra høsten 2020. Bygging av ny ungdomsskole pågår for fullt, og etablering av de to separate skolene vil oppta og påvirke denne skolekretsen i 2020.

Kvalifiseringsenheten i de to kommunene ble høsten 2019 samlokalisert ved nedre internat i Bjugn. Enheten gir opplæringstilbud innen grunnskole for voksne og opplæring i norsk og samfunnsfag for fremmedspråklige, samt for elever med rett til spesialundervisning. Opplæringstilbudet finansieres primært av statstilskudd. Det er pr. i dag i overkant av 40 elever som får undervisning i voksenopplæringen. Ørland kommune har fått anmodningen fra Direktoratet for integrering og mangfold, IMDi om bosetting av 15 nye personer for 2020. Det er overføringsflyktninger og barnefamilier man kan forvente presentert. Man anslår at dette er mennesker som vil trenge tett oppfølging både i forhold til bo-veiledning og kvalifisering for å bli selvhjulpen.

PP-tjenesten vil våren 2020 få nye lokaler i Bjugn rådhus i tilknytning til fagstab for oppvekst. Man ønsker med dette å samle sektorens kompetansegrupper. Tjenesten har både system- og individrettede oppgaver og skal bistå i kompetanse- og organisasjonsutvikling for å styrke enhetenes faglige og psykososiale områder, samt til sosial-pedagogisk hjelp og opplæring av barn og unge. PP-tjenestens rolle i den nye kommunen skal formes og en målsetting er å fokusere faginstansens kompetanse mer direkte inn mot enhetenes kjernevirksomhet. Dette bl.a. for å fremme og sikre de føringer som ligger i Stortingsmelding *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO* (2019).

Det etableres en fagstab for sektoren hvor formålet er å sikre helhet og likeverdig kvalitet i tjenestene i hele oppvekstområdet, samt bidra for samordning av endringer og utviklingsprosesser. Oppvekstområdet i den nye kommunen har en vei å gå med å samordne tjenestene og fagstab skal delta i å lede prosesser som fører enhetene i felles retning og i utvikling. Fagstab skal bl.a. bistå skoleeier og enhetsledere i sakshåndtering, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling, kvalitetssikring, tverrfaglig samarbeid, veiledning og rådgiving. Fagstab skal avlaste enhetene innen administrative oppgaver og være ressurspersoner innen felles fagprogram og digitale løsninger. Kommunen har rolle som barnehagemyndighet og ansvaret legges under fagstab. Den lovpålagte tjenesten skjerpes i endringene i barnehageloven fra 01.01.20.

Kommunalsjefen med sin ledergruppe skal sette kursen for fagområdet og lede prosessene for en samlet oppvekstsektor. Ørland kommune satser i sin helhet på kompetente lederskap og ser betydningen av gode lederteam i alle av kommunens enheter. Oppvekstsektoren har gjort et bevisst valg av lederstruktur for å kunne oppnå de målsettinger man setter seg. Hovedmålet med ledelse er å øke læring på alle nivå i organisasjonen. Formålet er å bedre den pedagogiske ledelsen, læringsfokuset og læringsutbyttet i alle ledd av oppvekstsektoren, fra barnehage- og skoleeier til enhetsleder og videre til den utøvende medarbeider. Nærvær til ansatte og en relasjonell tilnærming til medarbeidere skal bidra til økt jobbtilfredshet og redusert jobbfravær. Det er søkt om OU-midler til å gjennomføre et

lederutviklingsprogram i 2020 for ledergruppen. Formålet er å videreutvikle faglig og verdibasert ledelse og utvikle det profesjonelle fellesskapet i oppvekstsektoren som lærende organisasjon.

Kommunalt tverrfaglig forebyggende team skal videreføres i den nye kommunen for å sikre samarbeid rundt barn og unges oppvekstmiljø både på et strategisk og operasjonelt nivå. I tillegg skal det opprettes et kommunalt foreldreutvalg, KFU med representanter fra både de kommunale og private enhetene innen barnehage og skole. Foreldregruppen er den viktigste samarbeidspartneren for å bygge laget rundt våre barn og unge.

Oppvekstsektoren skal i året som kommer fortsette det gode arbeidet for å gi barn og unge et trygt, utviklende og helhetlig psykososialt lærings- og oppvekstmiljø. Samarbeid mellom enhetene og med andre sektorer vil gi faglige felleskap og synergier til beste for våre barn og unge. Ørland kommune vil fortsette samarbeidet i Fosen-nettverket hvor bl.a. den desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling såkalte Rekom og Dekom-ordningen struktureres og ledes.

5.1 Økonomi, endringer

For Oppvekst og Utdanning er det anslått et nedtrekk for driftsåret 2020 med kr. 10 500 000,- Oppvekstsektoren vil da ha en totalramme for budsjettåret 2020 på kr. 228 896 000,-

Det er krevende å gjennomføre nedtrekk i denne størrelsesordenen og fagområdets kompleksitet vil tydeliggjøre utfordringene. Man skal sikre kjernevirksomheten og lovpålagte oppgaver, samtidig som det er nødvendig å ha tilstrekkelig med ledelse og støttestrukturer på plass, særlig i trange tider. Med marginale ressurser til barnehage og skole, med allerede effektiv tjenesteproduksjon og med variable skoleresultater blir det utfordrende å balansere forsvarlig drift og utvikling av tjenesteområdet.

Valg av struktur for oppvekstfeltet gir føringer for organisering og drift. Det er ulike størrelser på dagens barnehager og skoler, og det er per dags dato ledig kapasitet i flere av barnehagene. Kommunen vil også ha ledig kapasitet i alle skolene når ny ungdomsskole i Bjugn tas i bruk høsten 2020. Lovkravet sier at kommunen plikter å ha tilstrekkelig med barnehageplasser og at barnet har rett på barnehageplass i kommunen det er bosatt, *Lov om barnehager §12-a.* Grunnskoleelever har rett til å gå på den skolen som ligg nærmest eller ved den skolen i nærmiljøet som man sokner til, *Opplæringsloven §8.-1.*

Antallet barnehager og skoler er et aktuelt kostnadsspørsmål i budsjettsammenheng. Med et nedtrekk på kr. 10 500 000 samtidig som det er ledig kapasitet i barnehagene må dette potensialet vurderes. Det vil gjennomføres en utredning av barnehage- og skolestrukturen med skolekretsgrense i løpet 2020. Dette gjøres for å få et kunnskapsgrunnlag for det videre arbeidet med å sikre en økonomisk bærekraftig struktur av oppvekstsektoren.

For barnevern er dagens samlede utgifter for Bjugn og Ørland lagt i budsjettet for 2020. Det tas ikke høyde for særlig økning i driftsutgifter for 2020 med nye vedtak eller plasseringer utenfor hjemkommunen.

Forslag til endringer og nedtrekk for 2020

1. Det foreslås en endring av vedtekter for barnehage i Ørland kommune hvor sommeråpen barnehage tas bort, samt ny vurdering av løpende opptak i løpet av året. Dersom man fjerner dette vil det gi en antatt innsparing på kr. 1 500 000,-

Sommeråpen barnehage er ikke lovhjemlet og det er kun lovpålagt med et hovedopptak i løpet av året, *Barnehageloven § 12-a*. Ved bortfall av løpende opptak og sommeråpen barnehage vil både bemanningssituasjonen og budsjettet for den enkelte enhet bli mer forutsigbart. Ørland kommune foreslås å ha ett hovedopptak pr 1.april og barn som har rett til plass i løpet av høsten må søke til hovedopptaket. Barnet med rettighet tilbys plass i barnehagen den måneden det fyller ett år.

2. Det foreslås å endre vedtekter for SFO hvor man begrenser antall inntak med maksimum to ganger per år og hvor SFO har åpent kun i skoleårets uker. Dette vil skape større forutsigbarhet for skolene i forhold til bemanning og det vil redusere foreldrekostnadene. SFO skal være et foreldrefinansiert tilbud, noe som vil reduserer kommunens utgifter med kr. 1 200 000,-

   I statsbudsjettet er det fremmet forslag om å innføre inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2.trinn fra høsten 2020. Dette vil sannsynligvis gi en utgift for kommunen pga. redusert foreldrebetaling.

   Satsen for SFO-plass er beregnet ut fra at SFO skal være foreldrefinansiert.
   Helplass i helårsåpent SFO vil koste kr 3800,- pr. mnd. (100% plass). Helplass med SFO stengt i alle skoleferier vil koste kr 2800,- (100% plass)

3. Det foreslås en reduksjon ved PP-tjenesten med kr. 600 000,- Dette gjøres ved bruk av fondsavsetning fra PP-tjenesten som IKS. Nord-Fosen ønsker fortsatt å leie tjenester av Ørland PP-tjenesten, noe man opplever som en gevinst både faglig og økonomisk. Inntekter for oppdrag utført for Nord-Fosen dreier seg om kr. 500 000.

4. Fra 01.08.19 ble drosjeavtalen med Fylkeskommunen i forbindelse med skyss av elever pga. farlig skolevei opphevet. Oppvekst sparer kr. 1 000 000,- ved at Botngård skole forvalter denne oppgaven. Det er nå også færre elever som får vedtak om farlig skolevei da bl.a. gang- og sykkelvei er etablert i Bjugnsvingene, Fylkesvei 710 og rundkjøring med undergang er ferdigstilt i Haugenkrysset, Fylkesvei 710. Ny trafikksikkerhetsplan med vurdering av farlig skolevei og skyssreglement skal lages for den nye kommunen.

5. Bjugn og Ørlands voksenopplæring og flyktningetjeneste er slått sammen til Kvalifiseringsenheten under felles ledelse. Dette har generert en innsparing pålydende kr. 1 000 000,- Det er redusert i ledelse og antall elevgrupper.

6. Det vil foretas en revurdering av vedtak knyttet til elever med vedvarende helseutfordringer. Tiltaket antas å ville kunne gi en innsparingseffekt.

7. Det er overført 40% av merkantilstilling til fagstab høsten 2019. Deler av en stilling i fagstab foreslås dekket for 2020 av prosjektmidler i forbindelse med sammenslåingsprosessen. Dette utgjør en samlet reduksjon for 2020 med kr. 500 000,-

8. Ved å redusere ekstra styrkingsressurs i barnehagene i Bjugn vil man redusere kostnadsnivået med kr. 1 500 000,- Denne styrkingen er ikke lovpålagt og er tidligere tatt bort i barnehagene i Ørland. Dette berører ikke barn som har rett til spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §19

9. Det foreslås å redusere grunnbemanningen for grunnskolen med kr. 2 000 000,- Det jobbes med en tildelingsmodell mellom skolene ut fra faste rammebetingelser. I modellen legges det inn en reduksjon på 2% for å nå det samla nedtrekket for oppvekstsektoren. Skoledriften vil balanserer mot lovens minimum i forhold til lærenorm. Klarer man ikke å fylle normen og lovpålagte oppgaver gjennom året må tiltak settes inn og en saldering vil bli aktuell.

10. Det vurderes reduksjon av barnehagekapasitet/midlertidig stenging av barnehage. Det må utredes nærmere hvordan reduksjonen kan tas. Kommer tilbake med egen sak vedrørende dette. Kr. 1 200 000,-

6 Næring, arbeid og kultur

	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Administrasjon/ledelse	1 286	1 286	1 286	1 286
Næring	9 085	9 085	9 085	9 085
NAV	10 400	10 400	10 400	10 400
Folkehelse og frivillighet	2 524	11 524	2 524	2 524
Overføring kirkelig fellesråd/øvrige menigheter	5 925	5 925	5 925	5 925
Overføring Roret	10 400	10 400	10 400	10 400
Kultur og næring	39 620	48 620	39 620	39 620

Det er lagt til grunn at Ørland kommune skal ha et sterkt næringsutviklingsperspektiv.

Hovedsatsinger innen næring er forsvarsrelatert næring, havbruk, landbruk, industri, turisme/reiseliv og handel. Det skal legges til rette for samhandling med innovasjon-/kunnskapsmiljø. Dagens næringsapparat i begge kommuner samlokaliseres i Næringens hus i rådhuset på Brekstad. Næring har behov for å samhandle tett med planmyndigheten og det legges til rette for denne kompetansen på Næringens hus. Det planlegges også med kontorfellesskap for næringsaktører og pendlerkontor som får tilgang til møterom, enkeltkontor, kantine og andre fellesfasiliteter. Det å samle flere ressurser innen

næringsutvikling på ett sted vil føre til økt samarbeid både med de som har fast tilhold på huset og de som benytter det som pendlerkontor, gründerkontor eller annet. Ørland pendlerkontor er tenkt som noe lignende, dog i mindre format, som såkalt coworking space; eksempler er DIGS i Trondheim og Mash i Oslo.

Organiseringen med NAV-kontoret i samme tjenesteområde som næring vil gi bedre arbeidslivskunnskap og kunnskap om arbeidskraftreserven, med mål om flere i arbeid og økt inkludering i arbeidslivet.

Etablering av enhet for folkehelse og frivillighet er en framtidsrettet satsing som har som mål å gi nye muligheter når det gjelder forebygging, bolyst og livsglede i hele lokalsamfunnet. Sammen med folkehelsekoordinator, skal frivilligsentralene og ungdomsklubbene fokusere på universelle tilbud og møteplasser.

Ørland kirkelige fellesråd er også lagt under dette ansvaret. Etablerte møteplasser som sjømannskirke og ungdomskvelder gir deltakelse i sosiale samvær som er viktig for livskvaliteten til kommunens innbyggere.

Nytt kommunalt foretak for kultur, idrett og arrangement med ambisjoner i et regionalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv er under etablering. Dette blir et spennende foretak og vil ha stor betydning for innbyggernes helse og trivsel. I tillegg vil det gi muligheter i et næringsperspektiv.

I 2020 vil det bli utarbeidet planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. Dette vil være førende for oppstart av kommunedelplan for næring, arbeid og kultur hvor det skal arbeides med mål og strategier. Dialog og samhandling med innbyggere og næringslivet i planprosessen vil være viktig for kommunens rolle som tilrettelegger for næringsvekst og bo- og bli-lyst.

6.1 Forslag til endringer og nedtrekk i 2020 på kr 7 300 000,-:

Total ramme for området er på kr 39.620.000

1. Det forutsettes at Ørland Lufthavn fullfinansieres med statlige overføringer. Det er imidlertidig foreslått avsatt fond på 2,8 mill kroner til drift av lufthavna i 2020.

2. Overføring til nytt kommunalt foretak reduseres med kr 3 000 000,-. Interimsstyret legger fram forslag til budsjett og økonomiplan for 2020-2023 til kommunestyret.

3. Overføring til kirkelig fellesråd reduseres med kr 1 000 000,-. Reduksjonen inkluderer opphør av husleie på Libra-bygget på kr 400 000,-. Et nedtrekk vil medføre reduserte tjenester.

4. Næring og havbruk reduseres med til sammen kr 1 800 000,-. Tilskudd til Ørland Næringsforum med kr 270 000,- tas ut fra 2020 noe som betyr reduserte tjenester til kommunen. Overføring fra Kopparn utvikling AS til kjøp av 40 % ressurs som er en videreføring fra tidligere år og ytterligere 50 % til daglig leder i 2020. Dette utgjør til sammen kr 850 000,-. I tillegg reduksjon på kr 680 000,-.

5. Landbrukskontoret reduseres med kr 500 000,-. Konsekvensen er at det ikke lyses ut stilling etter landbrukssjef som sluttet i oktober 2019, noe som betyr et nedtrekk som vil medføre redusert tjenestenivå.

6. Enheten for folkehelse og frivillighet reduseres med kr 400 000,-. Konsekvensen er at det ikke lyses ut stilling etter daglig leder i Bjugn frivilligsentral, noe som kan føre til at man mister nyttig lokalkunnskap og at oppgaver som i dag utføres i begge kommuner ikke blir ivaretatt på samme måte som før.

7. Nav reduserer med kr 600 000,-. Konsekvensen er at det ikke lyses ut stilling etter at NAV leder i Bjugn slutter. Mindre ressurs kan føre til redusert kapasitet til å jobbe forebyggende og mindre kontakt ut mot arbeidsmarkedet.

6.2 Ambisjoner i planperioden 2020-2023

Havbruk

I løpet av de siste 10 årene har det skjedd en betydelig utvikling innenfor «Blå sektor» i Bjugn og Ørland. Verdiskapingsrapport fra SINTEF viser samlet omsetning på 4,9 mrd kroner og 470 årsverk i 2017. Oppdaterte tall for 2018 viser en samlet omsetning på 5.9 mrd kroner og 554 årsverk. Det er «leverandørindustrien» som står for det meste av økningen, men også noe økning i fiskeindustrien. For å forsterke denne utviklingen er det viktig at Ørland kommune har en industriell strategisk tilnærming til hvordan kommunen skal tilrettelegge for videre vekst for eksisterende virksomheter og nye etableringer. Kopparn Utvikling AS kan utvikles som selskap med kompetanse og ressurser til å være pådriver for ønsket utvikling. For å nå målet om videre vekst blir det viktig å samarbeide med lokalt og regionalt næringsliv, utviklingsaktører i regionen, lokalt kompetansemiljø og kompetansemiljøer og utviklingsaktører i Trondheim og Trøndelag.

Landbruk

En ser nye nærings- og samarbeidsmuligheter mellom blå og grønn sektor, og innenfor områdene mat og helse. Et bedre og mer strukturert samarbeid mellom plan, drift og landbruk bør gi effektiviseringsgevinster. Primærlandbruket i Ørland omfatter 250 sysselsatte og ca 230 aktive driftsenheter. Lokallandbruket har gode naturgitte forutsetninger, men opplever sterk konkurranse om arbeidskraft. Kommunen må jobbe med utfordringene lokallandbruket i nærheten av kampflybasen opplever etter 7 år med bortimot total stillstans hva gjelder rekruttering, investeringer og utvikling.

Ørland kommune deltar i fosenprosjektet DYRK Fosen som har fokusområder husdyr, grønt og lokalmat/reiseliv. Prosjektet ble igangsatt i 2016 og har som mål å øke matproduksjonen med 2 % årlig. Det er viktig at kommunen ser på mulighetene for å videreføre dette arbeidet på en hensiktsmessig måte med mål om å bygge effektive og kompetente virksomheter.

Fra 2020 overtar kommunen drifts- og forvaltningsansvaret fra Fylkesmannen for ordningen med utvalgte kulturlandskap. Som eneste kommune har nye Ørland 2 områder – Austrått og Tarva – av totalt 44 utvalgte områder i Norge. Dette er omfattende ordninger som skal gå i mange år framover, og som krever arbeidsinnsats og proaktivitet fra kommunens side dersom en skal oppnå resultater. Det følger ingen ressurser til kommunen med i overføringen.

Reiseliv

Reiselivsnæringen er viktig for Ørland. Ifølge Visit Norway Innsikt var verdiskapingen fra reiselivsnæringene i Ørland og Bjugn på rundt kr 54 millioner (2018-tall), noe som gjør Ørland til den største reiselivskommunen i Fosen. Til sammenligning hadde næringen i Røros en verdiskaping på kr 183 millioner. Med bedre og mer målrettet arbeid med reiseliv kan Ørland øke verdiskapingen innen næringen i årene som kommer. Reiseliv er viktig for kommunen generelt sett. Det er ei næring som ansetter unge arbeidstakere og som er med på å integrere innvandrere. I tillegg til besøksattraksjon kan reiselivsarbeid positivt profilere Ørland som en attraktiv bosteds-, arbeids- og næringskommune.

Det er et stort potensiale for en økning i besøkende fra utlandet og Østlandet; spesielt hvis vi er i stand til å beholde og forbedre flytilbudet fra OSL. Det viktigste markedet er fortsatt Trondheim og Midt-Norge. Det er få personer som spesifikt fokuserer på én kommune som reisemål, men i stedet vurderer attraksjoner og tilbud i en region; gjerne via en storby i regionen. Et samarbeid med andre og en profilering sammen med Trondheim anses som en god strategi. Et destinasjonsselskap er reiselivsbedriftene og berørte kommuners spleiselag på en felles markedsavdeling, organisert som et uavhengig aksjeselskap. Det foreslås at Ørland kommune er medlem i VisitTrondheim i 2020.

Handel

Ørland har et bredt urbant tilbud innen varer og tjenester og har stor betydning som handelssted både for innbyggerne i kommunen, resten av Fosen og nordre deler av Agdenes. Det er viktig at Ørland legger til rette for handelsnæringen da den i tillegg til å være en meget stor sysselsetter bygger opp om bolyst og besøksattraksjon. Det skal være enkelt å bevege seg fra ferge, hurtigbåt og lufthavn og at det legges til rette for tilstrekkelig og lettvint parkering både for elbiler, bobiler og annen persontransport. Kommunen kan også bidra gjennom sin nye IKON-organisering ved å sørge for at kommunen tiltrekker seg små og store kultur- og

idrettsarrangement; besøkende ved slike arrangement er bra for handelsnæringen, dens sysselsetting og kommunens økonomi.

Forsvarsrelatert næring

Fosen Innovasjon/Forsvarskoordinator skal i henhold til avtale være bindeledd mellom politisk nivå på Ørland og Fosen, opp mot flystasjonen og Luftforsvarsstaben. Det blir viktig at innspill til Forsvarets langtidsplan på vegne av interessene til kommunen følges opp. Forsvarets langtidsplan skal vedtas sommeren 2020. Potensialet i å få mest mulig synergi mellom Forsvar og lokal og regional næringsutvikling blir viktig i planperioden. Kommunen har lagt til rette for areal for sivilt vedlikeholdsverksted nært Ørland flystasjon og det må jobbes aktivt videre for å få realisert et slikt tilbud. Videre må prosessen og arbeidet med å realisere flyfaglinjen med nødvendige infrastrukturfasiliteter fortsette. Kommunen vil evaluere avtalen med Fosen Innovasjon/Forsvarskoordinator i planperioden.

NAV

De overordna ambisjonene for NAV-kontoret i perioden 2020-2023 vil være i tråd med langtidsplanen i NAV samt målsettingene i Mål- og disponeringsbrevet og kommunebrevet; flere i arbeid, bedre brukermøter og økt kompetanse. NAV utvikler stadig nye digitale tjenester slik at de som er i stand til det og ønsker det i større grad greier seg selv og at ansatte får brukt ressursene til å hjelpe de som har sammensatte utfordringer og trenger mest bistand. I 2020 innføres digital søknad om økonomisk sosialhjelp. Det legges opp til redusert sats på arbeidsavklaringspenger for ungdom under 25 år, noe som kan føre til at flere under 25 år vil være avhengig av økonomisk sosialhjelp.

Det har de siste årene vært gjennomført to prosjekt som nå går mot avslutning. Prosjektene har gitt mulighet og rom for å prioritere viktige satsningsområder samt prøve ut nye metoder som kan implementeres i ordinær drift. Det er ønskelig å søke om nye prosjekter i samarbeid med videregående skole, ungdomsskole, og rus- og psykisk helse som vil være med å utvikle tjenestene ved NAV-kontoret. Samarbeid med andre kommunale enheter og hvordan vi kan få gode effekter av samarbeid innen næring, arbeid og kultur vil også være en viktig del av vår fagutvikling framover.

Frivillighet og folkehelse

Det skal utarbeides en helhetlig frivillighetsmelding for Ørland kommune som skal inneholde tiltak som skaper vekst og utvikling for frivillig sektor. Innholdet skal være utviklet i dialog med bredden av lokale frivillige organisasjoner og legges fram for politisk behandling. Overordnet ambisjon for enhet for folkehelse og frivillighet vil være synlighet, tilgjengelighet og enkel tilgang på informasjon for alle brukere, både fysisk og elektronisk. Enheten skal skape bo-lyst og bli-lyst gjennom å etablere møteplasser for alle, med spesielt fokus på ungdom og eldre. Her vil det legges til rette for nettverksbygging, forebygging av ensomhet/helsebringende tiltak, samt kunnskapsdeling på tvers av generasjoner. De statlige overføringene til landets Frivilligsentraler vil endre seg fra og med 2021. Overføringene som kommer via rammeoverføringene til kommunene, vil fra 2021 blir beregnet utfra innbyggertall, og betyr en reduksjon av midlene til kommuner med færre enn ca 11500 innbyggere. For Ørland kommune vil dette bety en reduksjon på kr 478 000,- fra 2021.

Ørland kirkelige fellesråd
De økonomiske forpliktelsene kommunen har til den lokale kirke er regulert i kirkeloven etter særskilte utgiftsområder som drifts- og lønnsutgifter for bruk av kirkene til gudstjenester og kirkelige handlinger, kirkegårdene, kirkelig fellesråd og menighetsråd. Det skal utarbeides et styringsdokument for perioden 2020-2023 som legges fram som en orienteringssak for kommunestyre i Ørland kommune.

7 Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Administrasjon/ledelse	701	701	701	701
Plan	4 357	4 357	4 357	4 357
Vann	-13 200	-13 200	-13 200	-13 200
Kommunalteknikk	11 916	11 916	11 916	11 916
Eiendom	34 223	34 223	34 223	34 223
Samfunnutvikling og tekniske tjenester	37 997	37 997	37 997	37 997

7.1 Overordnede mål og ambisjoner

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester har hatt en meget travel periode med innvesteringer og planarbeid før sammenslåingen. Det vil være et stort fokus i 2020 å samordne og videreutvikle den kunnskap og kompetanse som ligger hos ansatte i dag. Kommunesammenslåingen gir utfordringer, men det gir også en rekke nye muligheter.

I tillegg til at ansatte skal få større arbeidsmiljø og nye kollegaer, så skal alle systemer og data koordineres og kvalitetssjekkes. Merkantile funksjoner som fakturering og kontraktskriving er samlet for felles bruk av alle enhetene. Med denne samlingen av tjenester ønsker en ikke bare å gjøre disse spesifikke oppgavene, men også samtidig ha en god oversikt på tvers av enhetene slik at de kan gjennomføre kvalitetssjekk av data og databaser.

7.2 Plan

Gamle Ørland og Bjugn kommuner har vært i, og er fortsatt inne i, en periode med mange oppgaver knyttet til arealplanlegging. Siden vedtak om kampflybasen i 2013 har aktivitetsnivået i hele perioden vært stort og det vil være stor aktivitet fremover. Både Ørland og Bjugn har hatt ekstra tilskudd i budsjettene gjennom bruk av fond og ekstra tilskudd fra Fylkesmannen. Budsjettene er redusert med 2 mill til sammen i forhold til de årene med størst bevilgning.

I budsjettår 2020 og i resten av økonomiplanperioden de årene etter det vil det sannsynligvis være økt behov for planleggingsmidler i den nye kommunen fordi det må utarbeides ny kommuneplan og tilstøtende arbeid som marin verneplan og behov for større fokus på næringsutvikling og befolkningsvekst. Det er ikke satt av ekstra midler til dette i budsjettet. Kommunesammenslåingen vil krever et oppdatert planverk, både overordnede planer og reguleringsplaner og god og rask byggesaksbehandling. Budsjettet vil medføre vesentlige

utfordringer i forhold til den samhandling og helhetlig planlegging som vil være til stede i den nye kommunen.

Innenfor saker der kommunen kan ta gebyr som bygge- og delingssaker, oppmåling og utslippstillatelser til private avløpsanlegg er tendensen at antall saker er økende, men ikke minst at sakene blir mer kompliserte. Dette på grunn av strengere krav i lov og regelverk, og den raske utviklingen i kommunen med et større fokus på fagtema som støy, kulturminner, naturmiljø og landbruk. Kommunen har hatt en del ekstern finansiering fra staten og fylkeskommunen som har muliggjort at kommunen har kunnet håndtere dette uten å øke gebyrene vesentlig. Ekstern finansering har falt bort og det legges derfor opp til betydelig økning av gebyrene for å sikre 100% selvkost på disse områdene. Nivået på gebyrene er likevel på nivå eller lavere enn tilsvarende kommuner. Forsvarlig tjenestekvalitet i saksbehandling og tilsyn på disse områdene er dermed sikret. Alt av ekstra bevilgning og bruk av fond til planarbeid er tatt bort og planavdelingen er dermed på bunnlinje av det som trengs for å sikre de lovpålagte planleggingsoppgaver. Spesielt kommuneplanarbeid risikerer dermed å gå saktere enn ønskelig

Satsingsområder:

- Overordnete planleggingsoppgaver: planstrategi og kommuneplan, for å få til et nytt plangrunnlag for den nye kommunen. Arbeidet vil foregår over flere år.
- Samordning av rutiner og saksbehandling for å sikre forutsigbarhet og likebehandling.
- Digitalisering av arkiv og saksbehandling for å effektivisere saksbehandling
- Kartlegging, tilsyn og saksbehandling av utslippstillatelser for private avløpsanlegg

7.3 Vann

Samfunnsutviklingen i vårt distrikt har i de senere årene vært preget av høy etableringsaktivitet både innen forsvaret og det private næringsliv. Dette har i sin tur resultert i høy kommunal aktivitet, ikke minst i vannforsyningssammenheng. Man har sett at en god og stabil vannforsyning med høy kvalitet på vannet, har vært en av forutsetningene for at næringsetablering skal finne sted. I årets budsjett og langtidsplan vil man fortsatt ha fokus på å tilrettelegge og utvikle vannforsyningen slik at etablering av nye næringer og utvidelser av eksisterende næringer kan fortsette. Sammen med strømforsyning og fibernett-tilgang, er tilfredsstillende vannforsyning en viktig premiss for at man skal lykkes med dette arbeidet.

Budsjettet for 2020 bygger på økonomiplanene i BFV, Bjugn og Ørland kommuner. I driftsbudsjettet er det innlagt nødvendige kostnader med å drive vannforsyningen slik at alle abonnentene i kommunen får tilstrekkelig og godt drikkevann.

Fokusområdet er lekkasjesøking på drikkevannsnettet og utskifting av gamle rørledninger. Mye av investeringene i årene fremover vil derfor dreie seg om nødvendige fornyelser av ledningsnettet.

I tillegg skal sikkerhet og kapasitet ved vannbehandlingsanlegget ved Brulia, høydebassengene og pumpestasjonene prioriteres. Det er allerede igangsatt en prosess med å optimalisere kapasiteten ved vannbehandlingsanlegget. Dette arbeidet vil fortsette.

Drikkevannsforskriftenes krav om farekartlegging og dokumentasjon skal det jobbes videre med. Nye rammeplaner og detaljplaner skal utarbeides for den nye kommunen. Det vil også bli arbeidet med å samkjøre de 3 vannverksenhetene til en ny organisasjon der en på en god måte ivaretar «beste praksis» fra de gamle enhetene.

Budsjettene til vannforsyningsenheten er 0-budsjett der inntektene er lik utgiftene. I driftsbudsjettet til vannverket er ikke kapital og finanskostnader oppført. Kapital og finanskostnader skal inkluderes selvkostberegningene og er ikke et overskudd. Det er lovpålagt at vannforsyningen skal gå i balanse (selvkostkravet).

Satsingsområder:

- Å sikre tilstrekkelig og stabil vannforsyning til kommunens innbyggere og næringsliv.

7.4 Kommunalteknikk

Innen avløps-området er lekkasjetetting og utskifting av avløpsledninger et prioritert område. Kommunen må tilpasse seg nye klimautfordringer. Avløpsledninger må dimensjoneres opp for å ha kapasitet til økt nedbørsmengder/intensivnedbør. Drift og vedlikehold av veier og parkanlegg må også tilpasses de nye klimaforholdene.

Så godt som samtlige kommunale veier i gamle Ørland har i dag fast dekke. I Bjugn er det langt flere grusveier. Budsjettene har de senere årene vært stramme og standarden på kommunale veier i Bjugn og plasser er blitt redusert.

Kommunen har flere kaianlegg. Tilstanden på disse anleggene er slik at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungerer som forutsatt.

Kommunen har store grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd. Fokuset på grøntanlegg i sentrum samt oppgraderingen som ble utført på badeplassene i Høybakken og Mebostad har gitt mange positive tilbakemeldinger. Å opprettholde dette «løftet» er prioritet fra avdelingen kommende år.

Satsingsområder:

- Klimatilpassing i form av overvannshåndtering
- For å kunne håndtere gjeldene regler knyttet til utslipp av spill vann må silanlegget på Hovdetåa oppgraderes.
- For å kunne holde grøntarealene i hevd kreves en maskinpark som er driftsstabil og egnet til vårt behov.

7.5 Eiendom

Eiendomsforvaltningen har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunens bygninger, samt renhold i bygninger med kommunal virksomhet med unntak av for helse.

Eiendomsforvaltningen arbeider aktivt med å effektivisere renholds- og driftstjenester uten å redusere kvalitetsnivået. God styring av kostnader, kvalitet og framdrift av bygge- og vedlikeholdsprosjektene tillegges stor vekt. Et fagmessig vedlikehold er avgjørende for å

bevare kommunens verdier, og forlenge byggenes levetid. Godt vedlikehold bidrar også til å redusere den miljøbelastningen byggene medfører.

Kommunen har mange nye bygg som skoler og barnehager, men det er også mange bygg som etter hvert har meget dårlig teknisk standard. Det er behov for en gjennomgang av de kommunale byggene som kan gi en oversikt av status og som grunnlag for vedlikeholds og investeringsplaner. Forventninger fra brukerne (spesielt av de kommunale byggene) til drift/vedlikehold/service, er høyere enn det vi kan innfri.

Nye bygg, som ungdomsskole, medfører et betydelig økt omfang av bygningsmasse som skal driftes. Dette medfører økte kostnader på budsjettet til Eiendom. Det samme gjelder overføring av kostnader fra Campus Fosen til driftsorganisasjonen og tapte leieinntekter.

Satsingsområder:

- Sikre at det framtidig avsettes tilstrekkelig med vedlikeholdsmidler for verdibevaring av kommunale bygg og anlegg
- Etablere gode driftsrutiner for nytt skolebygg og ny idrettshall
- Rekruttere gode medarbeidere med kompetanse for drift av kommunale bygg i et arbeidsmarked preget av meget stor aktivitet

7.6 Planlagte innsparinger i 2020

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester skal spare 4,5 millioner i 2020. Områdene Vann, avløp, byggesak og oppmåling vil baseres på full inndekking av selvkost. Justering av gebyrer for å oppnå 100% selvkost er ikke regnet med blant innsparingstiltak.

Behov for bygg defineres av brukerne og Eiendom styrer derfor ikke selv hvor mye areal de skal drifte. Brukerne ser selv ikke kostnadene ved byggene på sine budsjett. Tydeliggjøring overfor brukerne av kapitalkostnader og drift- og vedlikeholdskostnader av bygg vil være et viktig innsparingstiltak for Eiendom. Av de foreslåtte innsparingstiltakene på 4,5 millioner foreslås det å kutte kostnader med 1,25 millioner ved å redusere areal som driftes. Generelt kan cirka 75% av driftskostnadene reduseres ved å ikke benytte arealene. Ved salg kan en redusere driftskostnadene ytterligere i tillegg til at salg kan redusere låneopptaket. Alternativt kan en leie ut til næringsformål. Det foreslås å spare inn følgende ved å redusere areal for drift og vedlikehold:

- Stengning av landbrukets hus vil spare 0,25 mill. Dersom en selger bygget til markedspris eller leier ut til markedspris for næringsformål er det potensial for ytterligere innsparing på 0,4 mill.
- Stengning av et av internatbygg som vil spare 0,5 mill i driftsutgifter. Dette bør være aktuelt når ungdomsskolen står ferdig.
- Redusere areal for aktiv bruk i en eller flere barnehager med ca 800 m2 reduserer driftskostnader med 0,5 mill. Kommunen ligger i 2020 langt over arealkravene til de antall barn som vil gå i barnehager.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester legger også opp til innsparinger som vil medføre redusert kvalitet eller økt pris for tjenestene som ytes til innbyggerne. Følgende innsparinger er foreslått:

- Plan reduserer budsjettet med 1 million fra 2019 (2 mill fra toppår) Dette medfører at kommuneplanarbeidet og annet strategisk planarbeid vil blir redusert i forhold til behov.
- På kommunalteknikk reduseres stillingsandelen ingeniørstilling for å spare 0,3 mill. Dette medfører utfordringer i arbeidet med fremtidig drift og vedlikehold av veier og grøntareal.
- Det reduseres en stilling på byggdrift for å spare 0,55 mill. Dette vil medføre en lengere responstid når det oppstår uforutsette hendelser.
- Det reduseres en stilling renhold for å spare 0,55 mill. Både frekvens og tidspunkt for når vask blir gjennomført vil påvirkes av dette.
- Tid for is i Fosenhallen reduseres for å spare 0,2 mill.
- Økning husleie kommunale boliger i gamle Ørland som vil øke inntektene med 0,2 mill. Omsorgsboliger i gamle Ørland har generelt lavere pris enn i Bjugn. Husleieøkning medfører en harmonisering av pris i den nye kommunen.
- Ikke bruke varmeanlegget på den nye kunstgressbanen i Bjugn vil spare 0,3 mill. Nye kunstgressbaner i Ørland og Bjugn medfører både kostnader til drift, lys og undervarme. Kutt i kostnadene inkluderer kun undervarme.
- Redusere gatebelysning om natten og om høsten vil spare 0,15 mill. Gamle Ørland har mer lysbruk hele perioden med mørke forhold enn i Bjugn. Det foreslås å redusere bruk av gatelys mellom 23:00 og 06:00.

8 Økonomiavdeling

	Budsjett	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Økonomiavdeling	6 799	6 039	6 039	6 039
Tilfeldige utgifter	200	200	200	200
Økonomi og tilfeldige utgifter	6 999	6 239	6 239	6 239

Økonomiavdelingen skal drive med budsejttutarbeidelse, budsettoppfølging, rapportering og innkjøp. Økonomiavdelingen har ansvar for drift av Fosen regnskap som er et interkommunalt samarbeid som leverer regnskapstjenester til Fosen-kommunene og skal gå i balanse hvert år.

8.1 Overordnede ambisjoner

Målsettingen er å være en god støtte for den enkelte enhetsleder og kommunalsjef på budsjettoppfølging og være medspiller på utarbeidelse av økonomiske analyser. Med økte ressurser skal vi ha større mulighet til å ligge forkant og kunne være med tidligere i prosessene.

Innkjøpsområdet skal lyse ut rammeavtale og sørge for at de blir fulgt og være en støtte under større enkeltinnkjøp. Det skal legges en innsats inn i å følge oppleverandørene for å sikre at vi får det som vi har bestilt og har innen avtalene.

Fosen regnskap skal arbeide for å ta i bruk nye elektroniske verktøy og utnytte den ressursen som Fosen IKT har innen digitalisering. Målet er å gi sikre tjenester til en lavere kostnad.

Statens overtagelse av skatteoppkreveren gir lavere kostnad med et halvt år i 2020 og helårseffekt fra 2021

9 Investeringsbudsjett

Investeringsbudsjettet er for 2020 lagt opp til et konsolideringsår med avslutning av pågående prosjekt.

Det er relativt mange prosjekt som er igangsatt i 2019, resterende bevilging vil bli foreslått saldert ned i de eksisterende kommuner og det vil komme en sak i ny kommune hvor beløpene vil bli foreslått lagt inn i investeringsbudsjettet for 2020. Kommunestyret vil da få en mulighet til å ta stilling til om alle prosjektene skal videreføres eller om det er enkelte prosjekt som skal avsluttes /utsettes.

For hver 10 million man reduserer på investeringsbudsjettet, spares det 0,6 mill kroner på driftsbudsjettet påfølgende år.

Med unntak av 2020 er budsjettet lagt opp med en klar målsetting om å holde seg innenfor måltallet og dermed redusere kommunens gjeld.

NB – Det er en endring fra tidligere praksis i begge kommunene. Tallene er inklusiv moms og momsrefusjonen er fratrukket under punktet inntekter.

9.1 Bevilgningsoversikt - investering

(Tall i hele tusen kroner)

	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2022	2023
Utgifter:				
Investeringer i varige driftsmidler	144 100	35 100	41 050	26 050
Tilskudd til andres investeringer				
Investering i aksjer og andeler i selskaper	2 660	2 760	2 860	2 960
Utlån av egne midler				
Avdrag på lån				
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	**146 760**	**37 860**	**43 910**	**29 010**
Inntekter:				
Kompensasjon for merverdiavgift	21 000	2 250	2 250	2 250
Tilskudd fra andre	0	0	0	4 500
Salg av varige driftsmidler	8 500	5 000	4 800	3 000
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
Bruk av lån	105 600	27 850	34 000	16 300
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	**135 100**	**35 100**	**41 050**	**26 050**
Utlån				
Videre utlån	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videre utlån	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Avdrag på lån til videre utlån	5 000	5 000	5 000	5 000
Mottatte avdrag på videre utlån	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
NETTO UTGIFTER VIDERE UTLÅN	**0**	**0**	**0**	**0**
FINANSIERINGSBEHOV	**11 660**	**2 760**	**2 860**	**2 960**
Dekket slik:				
Overføring fra drift				
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	11 660	2 760	2 860	2 960
Dekning av tidligere års udekket i investeringsregnskapet				
SUM OVERFØRING FRA DRIFT OG AVSETNINGER	**11 660**	**2 760**	**2 860**	**2 960**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**

Investering	*Budsjett*	*Økonomiplan*		
	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Tomteteknisk arbeid	2 000	3 000	3 000	3 000
Vannledning Bjugn - Ørland - avslutning	5 000			
Vannledning Bjugn Nord	10 000	10 000	2 000	
Sluttarbeid Lerbern pumpestasjon	4 500			
Renovering tak høydebasseng	3 000	3 000		
Utbedring vannledningsnett	5 000	1 000	1 000	1 000
Vann Tarva	4 000			
Vannledning Kråkvåg - avslutning	1 000			
Nytt høydebasseng Storfosna		200	8 000	10 000
Fiberkabel til vannbehandlingsanlegg	2 000			
Høydebasseng Lerbern/Småmyrhaugan	500	2 500	15 000	
Rervevannforsyning - videre utredning	800			
Renovering avløp	700	700	700	700
Oppgradering overløp pumpestasjoner	500			
Trafikksikkerhetstiltak - egenandel	100	100	100	100
Utbedring kommunale veier	625	1 250	1 250	1 250
Brannstasjon Botngård	12 500			
Bygn. HMS	1 875	1 875	1 875	1 875
Ombygging boligmasse helse	5 000			
IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	8 125	3 750	3 750	3 750
Velferdsteknologi og varsling	2 500			
Kirkegårder		3 350		
Helseplattformen		1 875	1 875	1 875
Utstyr helse	1 250	1 250	1 250	1 250
Tilpasning Rådhus	1 250			
Bygging av ny ungdomsskole inklusiv inventar	70 625			
Nytt helsebygg	1 250	1 250	1 250	1 250
SUM	**144 100**	**35 100**	**41 050**	**26 050**

Investeringer i anleggsmidler	**144 100**	**35 100**	**41 050**	**26 050**
Herav VAR / tomteteknisk	39 000	20 400	29 700	14 700
Investeringer ekskl VAR	105 100	14 700	11 350	11 350
Handlingsregel (nytt lån maks 35% av avdrag)	21 350	23 450	23 450	23 450
Akkumulert	83 750	75 000	62 900	50 800

9.2 KOMMENTARER TIL INVESTERINGSBUDSJETTET

KOMMUNALTEKNIKK

Tomtetekniske arbeider boligområder (2020-2021)
Planlegging, anbudsdokumenter og utbygging av tomteområder

Vannledning Bjugn - Ørland, etterarbeider (2020)

Det gjenstår noe etterarbeider på ledningstraseen spesielt over dyrkamark. Det gjelder både overflateplanering og drenering.

Vannledninger Bjugn nord (2020-2021)
Ny tilførselsledning mellom Kottenget og Korsgata vil styrke vannforsyningssikkerheten og kapasiteten til abonnenter på nordsida av Kopparen. Vannledning mellom Korsgata og Steinvik vil balansere trykket og øke kapasitet til nytt høydebasseng.

Sluttarbeider ved Lerbern/pumpestasjon (2020)
Bevilgningen skal benyttes til sluttarbeider ved Lerbern. Det er opprydding, riving av gammelt bygg og etterarbeider ved pumpestasjonen og høydebassenget.

Renovering av tak høydebasseng
Takene på noen av høydebassengene må skiftes eller re-tekkes. Det gjelder Småmyrhaugan og Breiskaret (Lysøysund).

Utbedring vannledningsnett (2020-2023)
Utskifting av eksisterende vannledningsnett, kummer, mm på forsyningsnettet.

Vann til Tarva (2020)
Sjøledning med ferdigstillelse våren 2020

Vannledning Kråkvåg, etterarbeider (2020)
Sluttføring av sjøledningen mellom fastlandet og Kråkvåg.

Nytt høydebasseng Storfosna (2021-2023)
Høydebassenget på Storfosna er etter hvert i en dårlig forfatning og må skiftes ut. Det foreslås en bevilgning til dette med oppstart av planlegging i 2021.

Fiberkabel til vannbehandlingsanlegget (2020)
Det er nødvendig med en stabil internett-tilgang ved vannbehandlingsanlegget i Brulia. I dag er det ikke fibertilgang noe som gjør at nettet er ustabilt og tregt. Vannbehandlingsanleggeter det viktigste anlegget i hele vannforsyningen i Ørland kommune. Å ha en god internettilgang er således livsviktig.

Høydebasseng Lerbern/Småmyrhaugan (2020-2022)
Bevilgningen skal benyttes til utredning og planlegging av nytt høydebasseng. Aktuell plassering er Lerbern eller Småmyrhaugan (Yrjar). Vurdering av plasseringen inngår i utredningen.

Reservevannforsyning, videre utredning (2020)
Arbeidene med å utrede reservevannforsyningen er påbegynt. Rambøll har laget en overordnet utredning som er et godt grunnlag for det videre arbeidet med saken. I henhold til drikkevannsforskriftene skal kommunale vannverk ha en reservevannløsning.

Renovering avløpsanlegg (2020-2023)
Det er områder i kommunen hvor det er mye gammelt og saneringsmodent rørnett.

Oppgradering overløp pumpestasjoner (2020)
Eksisterende pumpestasjoner må utskiftes.

Trafikksikkerhetstiltak – egenandel (2020-2023)
Kommunal egenandel ved søknad om tilskudd til trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier/plasser. I dagens ordning dekker tilskuddet inntil 60% av kostnadene.

Utbedring kommunale veier (2020-2023)
Det er behov for å skifte ut og øke dimensjon på stikkrenner, samt utskifting av kummer ved veiene. Asfaltdekke på flere boligfelt er meget nedslitt og anbefales skiftet

Bygg
Brannstasjon Botngård (2020)
Bygging av ny brannstasjon i Botngård i hht vedtatte planer. Den er fullfinansiert med overføring fra vedtatte midler i 2019 samt bruk av avsatt fond.

HMS-tiltak kommunale bygninger (2020 – 2023)
Oppgradering av kommunale bygninger. Utvendige og innvendige arbeider som er relatert til sikkerhet og nødvendige tilpassinger til byggenes aktiviteter. Samt tilpassing av byggene i forbindelse med HMS avvik og brukere med spesiale behov, for eksempel brukere på skolene og barnehager.

Ombygging boligmasse helse (2020)
Ombygging og tilpasning av eksisterende bygninger som et resultat av omflyttinger innen helse. Dersom budsjettforslagene som foreligger i helse vedtas, er det behov for tilpasning av boligareal i dr. Sauers vei 18 og evt. også i dagens korttids/sykehjem. Vi har både barn, unge og voksne brukere som har behov for tilpasning av bolig.

Nytt for 2020 er at personrettede tilskudd fra Husbanken går inn i rammetilskuddet fra 2020. https://www.husbanken.no/tilskudd/kommune/personrettede-tilskudd-inn-i-kommunenes-rammer/

Dette gjelder følgende:

- Tilskudd til tilpasning av bolig
- Tilskudd til etablering
- Tilskudd til utredning og prosjektering

Bjugn rådhus – tilpasning (2020)
Rådhuset ble bygd i 1959 / 1978. Det er et behov for en innvendig ombygging, tilpassing og utbedring av rådhuset for å møte behovet for kontorkapasitet og andre nødvendige fasiliteter etter kommune sammenslåingen 1.1.2020.

Bygging av ny ungdomsskole i Botngård (2020)
Ferdigstillelse av ungdomsskolen sommer 2020. Beløpet inkluderer inventar og utstyr.

Ny barnehage Mebostad (2020)
Denne er fullfinansiert i 2019 og det forutsettes at gjenstående beløp overføres.

Nytt helsehus 2020-2023
WSP har utarbeidet en prosjektplan og ledet en prosess med likeverdig deltakelse fra begge tidligere kommuner om nytt helsehus. Prosjektet startet opp i januar 2019 og ble avsluttet 31.10.2019. Det må vurderes om prosjektet skal videreføres. Det er ikke rom for utbygging i planperioden.

Forutsatt at kommunestyret i nye Ørland i desember 2019 vedtar at prosjektet skal fortsette og neste fase kan startes opp umiddelbart, kan Helsehuset stå ferdig til innflytting i 2024.

DIVERSE
Diverse IKT (2020-2023)
De årlige beløpene vil være delt mellom vår andel av fellesanskaffelser innen Fosen og egne anskaffelser.

Vi må ta høyde for at det vil bli utskifting av nettverkskomponenter og kjøp av lisenser. Ny løsning på trådløsnett er under utrulling. En må påregne kostnader til oppgradering av allerede anskaffede program.

Velferdsteknologi og varsling (2020)
Vi må ta i bruk mer velferdsteknologiske løsninger i helse og familie. Vi trenger pasientvarslingssystem, elektroniske dørlås, fallforebyggende tiltak, GPS o.l.

Bjugn skogskirkegård (2021)
Avslutning av arbeidet med opparbeidelse av skogskirkegård. Arbeidet er forsinket, så bevilgningen er forskjøvet fra 2020 til 2021.

Helseplattformen (2021 – 2023)
Ørland kommune har opsjonsavtale med Helseplattformen. Signering av avtalen kan allerede skje neste år. Helseplattformen skal innføre ny, felles pasientjournal (PAS/EPJ) ved sykehus og kommuner i hele Midt-Norge. Journalen skal følge pasienten i alle møter med helsetjenesten.

Det er første gang det etableres en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister. Gjennom Helseplattformen er Midt-Norge utprøvingsregion for det nasjonale målbildet «Én innbygger - én journal».

Helseplattformen skal gi økt kvalitet i pasientbehandling, bedre pasientsikkerhet, mer brukervennlige systemer og dermed sette helsepersonell i stand til å utføre sine oppgaver på en bedre og mer effektiv måte. Kostnader er stipulert til kr. 300,- pr innbygger, fordelt 50/50 på drift og investering. I tillegg kommer kostander til opplæring av personell.

Utstyr helse (2020-2023)
Det er behov for innkjøp av ulike hjelpemidler i fysio/ergoterapitjenesten, som eks. gåstoler, rullestoler, trykkforebyggende madrasser. I tillegg trenger flere avdelinger hagemøbler, hvilestoler og tv.

Kjøp av aksjer og andeler
Egenkapitaltilskudd KLP
Dette er et beregnet tilskudd til økning av egenkapitalen i KLP. Tilskuddet er satt slik at det skal være mindre eller lik det som tilbakeføres som overskudd.